اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

یکشنبه
• ۱۹ اردیبهشت ۱۴۰۰
• ۲۶ رمضان ۱۴۴۲
• ۹ مه ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۷۸۴ • پیاپی ۳۱۰۲ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

ایران ما و انتخابات ۱۴۰۰

سخنگوی دولت در یادداشتی درباره انتخابات ۱۴۰۰ و همزمانی آن با تحولات سیاسی بین‌المللی نوشت: بدون تردید همزمانی انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۴۰۰ با دوره تحول سیاسی در عرصه بین‌الملل و همین‌طور تحولات جمعیتی کمی و کیفی در داخل ایران، آن را به انتخاباتی متفاوت تبدیل کرده است. دولت امریکا پس از فرازونشیب ۴۰ساله با جمهوری اسلامی در دوره ترامپ به اوج خصومت با ایران رسید و ملت ایران توانست با عبور از این دوره، تصور فروپاشی را تبدیل به توهم کند. هرچند این عبور نقطه عطفی در سیاست خارجی به‌وجود آورد اما در عرصه داخلی آثار اجتماعی و اقتصادی و روانی بر جامعه گذاشت.

۲

امنیت پاشنه آشیل سرمایه‌گذاری خارجی در ایران

تعامل سرمایه می‌آورد

تحریم مانع ورود سرمایه خارجی نیست

۳-۴-۵-۷-۱۱-۱۴

طرح: آیدا فریدی

سرمقاله

کاهش نرخ بهره بانکی تکرار راهکاری تورم‌زا ۲

یادداشت‌های امروز

مزایای تجارت ایران در سرمایه‌گذاری خارجی ۷

خارجی‌ها در برخورد با ایران بلاتکلیف هستند ۱۱

لزوم تعامل اقتصادی ایران با جهان ۱۲

باید برجام را به سرانجام رساند ۱۴

گفت‌و گوها

سرمایه‌گذاری خارجی در ایران عملی نشده است ۱۲

بازارها کاهش نرخ دلار را جدی نگرفتند ۱۵

گزارش روز

زهر شکر در کام بازار ۸

سرمقاله

کاهش نرخ بهره بانکی تکرار راهکاری تورم‌زا

بهروز صادقی
روزنامه‌نگار

بانک مرکزی در کشور ما به‌منظور کنترل تغییرهای کلان اقتصادی و رشد اقتصاد کشور با ابزارهایی که در اختیار دارد، مدام سیاست‌هایی را از طریق تغییر نرخ بهره بانکی، نرخ واقعی ارز یا بازگشت دیگر دارایی‌ها برمی‌گزیند تا به‌نوعی بر بخش واقعی یا پولی اقتصاد تاثیر بگذارد، در حالی که بسیاری از سیاست‌های به‌کار گرفته شده در این زمینه هرگز کارآیی لازم را نداشته است. تغییر نرخ بهره در سیستم بانکی کشور باید به‌مثابه شمشیری دولبه در نظر گرفته شود. اگر کاهش نرخ بهره در حوزه تسهیلات در قالب کمک به سرمایه‌گذاری‌های مولد به کار گرفته شود، باتوجه به چسبندگی‌هایی که بین نرخ سود بین‌بانکی و نرخ سود تسهیلات وجود دارد زمینه‌ساز ایجاد فرصت‌های اشتغال و تولید در کشور خواهد بود، اما در زمینه کاهش نرخ بهره بانکی سپرده‌گذاران کوچک، ضمن ایجاد نارضایتی عمومی و کاستن از قدرت خرید و توان معیشتی مردم، تلاطم‌هایی را در پی خواهد داشت؛ سیاستی که در گذشته هم بارها در پیش گرفته شد، اما نقدینگی سرگردان را به سمت دیگر بازارهای سوداده، همچون ارز، مسکن، طلا و.... سوق داد و به گرانی‌های پی‌درپی و بی‌رویه در این بازارها دامن زد؛ اقدامی زیانبار که جز توسعه یافتن فعالیت‌های مخرب غیرمولد در اقتصاد کشور اثری دیگر نداشته است. تمامی این موارد در حالی است که هرگونه تغییر ولو اندک در نرخ بهره در بیشتر اقتصادهای جهان تغییرات مهم و معناداری را در اوضاع اقتصاد و متغیرهای آن در پی دارد. شکی نیست که در بازاری همچون ایران به‌سبب مشکلات ساختاری موجود در عرصه اقتصاد مانند اعمال سیاست‌های پولی و اثرگذاری آن بر اقتصاد کلان کشور، تغییر نرخ بهره اثر چندانی بر بهبود وضعیت اقتصادی ندارد. در همین راستا، بدیهی است نرخ بهره در کشور ما به‌عنوان سرمایه و سودآوری در مقایسه با کشورهای توسعه‌یافته کارآیی قابل توجهی ندارد و نظام پولی کشور نمی‌تواند آن‌گونه که باید از ابزارهای مرسوم خود بهره بگیرد. بی‌تردید در شرایط فعلی باتوجه به مشکلاتی که اقتصاد کشور با آن مواجه است از جمله تحریم‌های ظالمانه، پاندمی کرونا، پرداخت یارانه‌های غیرهدفمند، بی‌اعتمادی عمومی، نبود روحیه همکاری بین نهادهای حاکمیتی و بانک مرکزی انتظار نمی‌رود بانک مرکزی به‌تنهایی بتواند بر تمامی مشکلات اقتصادی کشور فائق شود، اما امید است حداقل از نوسانات و تلاطم‌های ویرانگری که در سالیان گذشته گریبانگیر کشور شد و به افزایش بی‌رویه و کمرشکن قیمت‌های مسکن، ارز، طلا و... در جامعه دامن زد، جلوگیری کند. در علم اقتصاد «نرخ بهره» به‌سبب نقشی که در تقاضای پول و سرمایه‌گذاری دارد و اثرگذاری آن بر متغیرهای کلان اقتصاد، به‌عنوان عاملی مهم و تاثیرگذار شناخته می‌شود. با همین منطق اگر از تغییرات احساسی نرخ ارز در هفته‌های اخیر (ناشی از مذاکرات وین) بگذریم، بدیهی است که هرگونه دستکاری در نرخ بهره بانکی می‌تواند تغییرات نرخ ارز در سال ۹۹ را تکرار کند، زیرا اتفاق اقتصادی جدیدی رخ نداده که انتظار داشته باشیم نرخ دلار نسبت به سالیان پیش کاهش یابد؛ افزون بر آنکه وقوع هرگونه اتفاق ناخوشایند در مناسبات سیاسی با جهان (به‌ویژه غرب) نرخ ارز را تحت تاثیر قرار خواهد داد. اهمیت این امر در آن است که بدانیم وارد آمدن هرگونه شوک به نرخ ارز، نرخ بهره بانکی را نیز تحت تاثیر قرار خواهد داد. تجربه سال‌های گذشته نیز بیانگر همین مسئله بوده که تغییر نرخ بانکی، بیشترین شکاف را در روند افزایش توسعه و تولید در پی داشته است. در نقطه مقابل هرگونه افزایش نرخ بهره بانکی ولو به میزان اندک، ضمن هدایت سرمایه‌ها و نقدینگی سرگردان به سمت تولید، رونق بازار و افزایش درآمدهای خانوار را موجب می‌شود و با افزایش درآمدهای خانوار، تقاضاها برای خرید کالاها و خدمات روند صعودی می‌یابد و به رونق چرخه اقتصاد کمک می‌شود. برعکس از آنجا که شمار قابل توجهی از اقشار متوسط جامعه با سپردن سرمایه‌های خود به سیستم بانکی، از محل سود حاصل از آن برای کمک به معیشت خانوار استفاده می‌کنند، هرگونه کاهش نرخ بهره بانکی از میزان تقاضای کالاها و خدمات می‌کاهد و با تغییر سطح عمومی نرخ‌ها، به نوسان‌های قیمتی دامن می‌زند و اقتصاد را بار کود مواجه خواهد کرد. بی‌تردید با در نظر گرفتن شرایطی که برشمرده شد، کاهش نرخ بهره باعث ایجاد موج تورمی خواهد شد و این موج در نهایت به بازار سرمایه هم خواهد رسید و اگر تعادل بازار سرمایه بهم بریزد، خواه ناخواه با وضع اقتصادی مطلوبی مواجه نخواهیم بود. یعنی حتی اگر با کاهش نرخ بهره بانکی به‌صورت کوتاه‌مدت هم رونق سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه پدید آید، تا زمانی که تعادل به بازار سرمایه بازنگردد، وضع بازار خوب نخواهد شد، زیرا کاهش نرخ بهره بانکی (کمتر از آنچه در حال حاضر در بانک‌ها اعمال می‌شود)، خروج نقدینگی از بازار سرمایه را در پی خواهد داشت و برآیند آن اگر به سپرده‌گذاران بانکی وعده بازدهی ۵۰ درصدی نیز داده شود، به‌دلیل نبود اعتماد و ریسک بالای بازار، حاضر نیستند سرمایه خود را مجدد وارد این نهادهای اقتصادی کنند، زیرا در شرایط رکود اقتصادی، سپرده‌گذاران سود ثابت منطقی، نه دستوری را بر هرگونه ریسک سرمایه‌گذاری دیگر ترجیح می‌دهند. در همین زمینه گرچه برخی از دست‌اندرکاران سیاست‌های پولی کاهش نرخ بهره بانکی را اقدامی برای تقویت بازار بورس و هدایت نقدینگی‌ها به این بازار می‌دانند، اما آیا تصمیم‌سازان در این زمینه انتظار دارند سپرده‌گذاران -به‌ویژه بخش قابل توجهی از آنان که در وضعی بغرنج هر روز صبح را در انتظار گشایشی در امور معیشتی خود سپری می‌کنند- جایگاه امن سرمایه خود را در شبکه‌های بانکی رها کنند تا در بازار پرریسکی که در حال بازدهی منفی است، سرمایه‌گذاری کنند؟! به بیان دیگر، اگر بر این باور باشیم که در علم اقتصاد نقدینگی از مهم‌ترین متغیرهای اقتصاد کلان و از جمله مسائلی است که در شرایط حاضر اقتصاد ایران بسیار مورد توجه قرار دارد و بسیاری از اقتصاددانان نقدینگی و اجزای آن را به‌عنوان متغیرهایی تورم‌ساز می‌شناسند، تجربه نشان داده زمانی که جذابیت سود سپرده‌ها کم می‌شود، مردم برای جلوگیری از کاستن ارزش پول خود در مقابل تورم، نقدینگی خود را به سمت دیگر بازارهای سرمایه‌گذاری (والبته غیرمولد) مانند بازار مسکن، خودرو، طلا و ارز و... هدایت می‌کنند و به تبع افزایش تقاضا در این بازارها به گران‌تر شدن آن کالا و نرخ تورم خواهد انجامید؛ بنابراین نظر به اینکه هدف‌گذاری نرخ بهره به‌منظور ایجاد ثبات اقتصادی، از مهم‌ترین وظایف بانک‌های مرکزی به‌شمار می‌رود و در اقتصاد بانک‌محور ایران که تامین مالی تمامی بخش‌های تولید برعهده سیستم بانکی قرار دارد، سیاست‌گذاری‌های صحیح به‌منظور هدایت نقدینگی‌ها به‌سوی بخش‌های تولید و تقویت بخش مولد، بسیار ضروری است. از این رو از متولیان امر انتظار می‌رود با این‌گونه تصمیم‌سازی‌های تکراری و زیانبار، تورمی دیگر را بر جامعه حادث نسازند.

۲۱ اردیبهشت آغاز ثبت‌نام انتخابات ریاست‌جمهوری

قائم‌مقام دبیر شورای نگهبان گفت: ثبت‌نام نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری از ۲۱ اردیبهشت آغاز می‌شود و به مدت ۵ روز ادامه دارد. به گزارش ایسنا، سیامک ره‌پیک در برنامه تلویزیونی گفت: ثبت‌نام نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری از ۲۱ اردیبهشت آغاز می‌شود و به مدت ۵ روز ادامه دارد. وی افزود: بعد از ثبت‌نام، شورای نگهبان ۵ روز فرصت دارد که بررسی صلاحیت‌ها را انجام دهد. البته در موارد ضروری قانون می‌گوید ۵ روز دیگر هم می‌تواند اضافه کند. در واقع بین ۵ تا ۱۰ روز رسیدگی شورای نگهبان است و بعد از آن تبلیغات آغاز می‌شود. قائم‌مقام دبیر شورای نگهبان گفت: بعد از اینکه صلاحیت‌ها رسیدگی و اعلام شد تا یک روز قبل از انتخابات تبلیغات ادامه دارد. ره‌پیک در پاسخ به سوالی درباره حضور مردم در انتخابات باتوجه به شیوع کرونا گفت: این بیماری روی همه چیز تاثیر گذاشته و طبیعتا ممکن است در امر انتخابات تاثیراتی داشته باشد. مجریان برگزاری انتخابات و ما که نظارت می‌کنیم همفکری‌هایی داشتیم. البته باتوجه به پروتکل‌هایی که وزارت بهداشت و ستاد ملی کرونا داشتند پیش‌بینی‌هایی شد که این مسئله تا حدی کنترل و اطمینان‌بخشی بیشتری ایجاد شود؛ مانند اینکه شعب را اضافه کردند تا دسترسی به شعب بیشتر و تجمع کمتر شود یا در خود شعبه پروتکل‌هایی را پیش‌بینی کردند که مردم اطمینان بیشتری کنند که در هنگام رأی دادن سلامتی‌شان تضمین است. قائم مقام دبیر شورای نگهبان گفت: از ۲۵ مرحله برگزاری انتخابات، ۲۴ مرحله به صورت الکترونیکی برگزار می‌شود. برای مرحله آخر که صندوق الکترونیکی است جمع بندی نشده و به این دور نیز نمی‌رسد.

نزول موج چهارم آغاز شده است

هیچ کس کرونا را دستمایه مسائل حزبی، جناحی و انتخابات قرار ندهد

رئیس‌جمهوری گفت: باوجود اینکه تعداد مبتلایان در موج چهارم بسیار بیشتر بود، میزان مرگ‌ومیر تقریبا مساوی با دوره سوم بود که این نشان از مهارت مدافعان سلامت و تلاش فوق‌العاده آنها دارد.

به گزارش ایلنا، حسن روحانی در جلسه ستاد ملی مبارزه با کرونا با اشاره به مراسم شب‌های قدر گفت: شب‌های قدر اهمیت فوق‌العاده‌ای دارد. این شب از هزار ماه برتر و بالاتر است. مردم علاقه داشتند در این در مجالس شرکت کنند؛ در عین حال آنهایی که شرکت داشتند حداکثر پروتکل را مراعات کردند.

وی ادامه داد: در ماه‌های گذشته با موج چهارم کرونا مواجه شدیم. این موج بیش از خیز اول و دوم و سوم و یک ویروس موتاسیون‌یافته و خطرناک بود که امروز در استان‌ها به پیک نهایی رسیده و مسیر نزولی خود را طی می‌کند. باوجود اینکه تعدا مبتلایان در این دوره بسیار بیشتر بود، میزان مرگ‌ومیر تقریبا مساوی با دوره سوم بود که این نشان از مهارت مدافعان سلامت و تلاش فوق‌العاده آنها و مراعات خود مردم دارد.

وی گفت: این نشان می‌دهد مردم با اصول بهداشتی آشنا شده‌اند و مهم این است که فرد بعد از چند روز سختی و بیماری به سلامت به خانه بازگردد.

روحانی اظهار کرد: اگر همه دست به‌دست همه نداده بودیم و این رنگبندی‌ها اجرایی نشده بود، امروز از پیک موج چهارم خارج نشده بودیم.

وی تاکید کرد: نکته دیگری که باید به آن توجه کنیم، مسئله واکسن است. ما در این مقطع نیازمند واردات واکسن خارجی هستیم. برخی از دوستان اعلام کردند واکسن‌های داخلی ما می‌رسد و عجله نکنید که این حرف، حرف دقیقی نیست و بهترین واکسن، نخستین واکسن است. هر واکسن که به تایید نهایی رسید باید فوری مورد استفاده قرار گیرد.

رئیس دولت گفت: گروه اول ما که مدافعان سلامت بودند، از واکسن استفاده کردند و افراد بالای ۸۰ سال نیز در حال واکسینه شدن هستند. امیدواریم در روزهای آینده نیز افرادی که دارای بیماری زمینه‌ای هستند واکسینه شوند. در روزهای آینده یک میلیون دوز واکسن در اختیار ما قرار می‌گیرد و همچنین اوایل خرداد ۸ میلیون دوز در اختیار ما قرار خواهد گرفت. ما باید کاری کنیم که ۱۳، ۱۴ میلیون نفری که اولویت اول ما هستند، در این دولت واکسینه شوند و ما بتوانیم بگوییم که مرگ را مهار کرده‌ایم.

وی ادامه داد: امروز با اقدامی که شده، امیدواریم تا تیر ماه بتوانیم اعلام کنیم که از لحاظ مرگ‌ومیر این ویروس را مهار کرده‌ایم. امیدواریم واکسن‌های داخلی نیز در تابستان تولید شود. واکسن پاستور که با همکاری کوبا در حال تولید است، زودتر در اختیار مردم قرار می‌گیرد و شرایط، شرایط بهتری خواهد شد. رئیس‌جمهوری گفت: آنچه باید مدنظر قرار دهیم این است که این ویروس همان ویروس است و درمان آن یکسان است. ما نباید نگران جهش آن باشیم. همه دستورالعمل‌ها و استفاده از ماسک و عدم تجمعات و ممنوعیت سفر را باید دقیق‌تر اجرا کنیم. آنچه دولت باید انجام دهد، تجهیز بیمارستان‌هاست. کار دیگری که بر عهده دولت است، تامین واکسن است و دولت موظف است واکسن خریداری و وارد کند.

روحانی اظهار کرد: تاکنون ۱۶ میلیون کوواکس و ۱۰ سایر واکسن‌ها آماده است بنابراین امروز ۳۰ میلیون واکسن ما آماده و در حال ارسال است. واکسن‌های داخلی نیز در حال تولید و کشور نیازمند واکسن داخلی است. این ویروس نشان داد که یک اپیدمی خطرناک وجود دارد و زود نابود نمی‌شود؛ بنابراین ما باید کشور را مجهز کنیم.

ما ۱۶ ماه است که با این ویروس مواجهیم. ابتدا فکر نمی‌کردیم که پس از چند ماه بشر بتواند به واکسن برسد. البته ممکن است این واکسن کامل نباشد اما کار عظیم و بزرگی انجام و برخی از مقررات نیز حذف شد و واکسن به بازار آمد. اساس واکسن این است که بدن را برای مبارزه بهتر با ویروس آماده می‌کند؛ بنابراین اصل واکسن یک ضرورت است. رئیس دولت تدبیر و امید درباره افرادی که واکسن زده یا می‌زنند، بیان کرد: ما از واکسن‌هایی که به‌دست ما می‌رسد یا تولید خواهیم کرد استفاده می‌کنیم و این می‌تواند جامعه را در مسیر درست سلامتی قرار دهد. البته کسی که واکسن می‌زند خودش مصون است، اما ممکن است ناقل باشد. ضمن اینکه هنوز مشخص نیست خود فرد هم با واکسن ۱۰۰ درصد مصون شده باشد.

وی در تشریح روند سیاست‌گذاری واکسیناسیون، اظهار کرد: چه در ایران و چه در سایر کشورهای جهان مرگ‌ومیر عمدتا مربوط به سن ۶۵-۶۰ سال و بالاتر است. بر همین مبنا اولویت دریافت واکسن با این افراد و کسانی است که بیماری زمینه‌ای دارند. پس از پایان واکسیناسیون این جمعیت کم‌کم به سمت مصونیت و واکسیناسیون بیشتر نیز حرکت خواهیم کرد و تا پایان امسال همه این موارد انجام خواهد شد و ما به نقطه‌ای که مورد نظر همه ما است می‌رسیم.

روحانی در پایان گفت: کرونا یک مسئله اخلاقی، ملی و انسانی است. خواهش می‌کنم هیچ کس این داستان را دستمایه مسائل حزبی، جناحی و خدای نکرده انتخابات قرار ندهد. ان‌شاءالله خداوند توفیق دهد یک انتخابات بااخلاق و باشکوه برگزار شود.

یادداشت

ایران ما و انتخابات ۱۴۰۰

علی ربیعی- سخنگوی دولت: سخنگوی دولت در یادداشتی درباره انتخابات ۱۴۰۰ و همزمانی آن با تحولات سیاسی بین‌المللی نوشت:

۱. بدون تردید همزمانی انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۴۰۰ با دوره تحول سیاسی در عرصه بین‌الملل و همین‌طور تحولات جمعیتی کمی و کیفی در داخل ایران، آن را به انتخاباتی متفاوت تبدیل کرده است. دولت امریکا پس از فرازونشیب ۴۰ ساله با جمهوری اسلامی در دوره ترامپ به اوج خصومت با ایران رسید و ملت ایران توانست با عبور از این دوره، تصور فروپاشی را تبدیل به توهم کند. هرچند این عبور نقطه عطفی در سیاست خارجی به‌وجود آورد اما در عرصه داخلی آثار اجتماعی و اقتصادی و روانی بر جامعه گذاشت. در هم تنیدگی این دوران با شیوع کرونا نیز وضعیت جامعه را از نظر فیزیکی و روانی دچار تغییرات کرد. اطمینان دارم که درایت و بلندنظری مردم ما بر آن احساس رخوت و خستگی از بحران‌های فرساینده غلبه خواهد کرد اما این اطمینان نباید ما را در نهادهای سیاسی و مدنی از ایفای نقشی که برعهده داریم، باز دارد.

۲. انتخابات به‌مثابه پدیده‌ای چندوجهی و مشترک میان حکومت، مردم و نهادهای مدنی است. رسالت حکومت اطمینان از حضور پژواک‌های گوناگون جریان‌ها و احزاب سیاسی است. مردم باید آسوده‌خاطر باشند که نمایندگان شایسته‌ای که عقاید و دیدگاه‌های آنها را بازتاب می‌دهند فرصت لازم برای مشارکت در تمامی مراحل انتخابات را خواهند داشت و در این بین، نهادهای مدنی از رسانه‌ها تا تشکل‌های مردم‌نهاد سیاسی-اجتماعی به‌منزله بازیگران واسطه‌ای در شکل دادن به انتظارات و انتقال مطالبات نقشی حیاتی ایفا می‌کنند.

۳. میزان مشارکت در انتخابات در ۱۴۰۰ از جنبه‌های داخلی و خارجی آثار متعددی دارد و به‌عقیده من انتخاباتی با مشارکت بالا آثار و تبعات مثبتی را هم در عرصه داخلی و هم خارجی به بار خواهد آورد و دولت آینده را قادر به عبور از بحران‌های احتمالی و مدیریت مسائل داخلی و تقویت جایگاه در جهان خواهد کرد.

۴. در داخل کشور پس از یک مقاومت طولانی، جامعه جویای آرامش و رنج‌دیده از تحریم و کرونا نیازهای زیادی بروز خواهد داد. من سال‌های اخیر و سال‌های آینده را سال‌های ضرورت پاسخگویی بیشتر دولت‌ها نه تنها به نیازهای سطح اول نسل جوان مثل کار و مسکن، بلکه نیازهای منزلتی سطح بالاتر که من آن را به خواست طبقه متوسط فرهنگی تعبیر می‌کنم، می‌دانم. دولتی که با آرای پایین بر کرسی نشسته باشد مشارکت اقتصادی و کارآفرینی را نمی‌تواند تضمین کند. مشارکت مردم فقط به عرصه سیاسی محدود نمی‌شود، بلکه میزان مشارکت به کنش جامعه در عرصه‌های اجتماعی و اقتصادی نیز تسری می‌یابد.

۵. ما در این برهه نیازمند گسترش اعتماد بسیار زیادی هستیم. برای عبور از این دوران ما نیازمند انتخاباتی با مشارکت بالا و اعتمادآفرین هستیم. کارویژه‌های انتخابات در جامعه‌ای که طی سال‌های اخیر به‌دلیل همه‌گیری کرونا و توأمانی آن با اثرات مخرب تحریم‌های غیرقانونی و یکجانبه امریکا، متحمل خسارت‌های مادی و روانی شده و متاثر از تبلیغات فرصت‌طلبانه و تحریف واقعیات از سوی رسانه‌های بدخواه، اعتماد سیاسی مردم را هدف گرفته، به‌مراتب مهم‌تر از هر زمان دیگری است.

۶. رهبر معظم انقلاب در جمله‌ای کوتاه، نیاز به مشارکت را تبیین کردند: «انتخابات انصافا یک فرصت بی‌نظیر است؛ یعنی یک فرصت بی‌بدیل است؛ هیچ چیز دیگری جای انتخابات را برای کشور و استحکام پایه‌های اقتدار کشور نمی‌گیرد. انتخابات حضور مردم است و وقتی مردم حاضر باشند، نظام را هیچ قدرتی نمی‌تواند تکان بدهد.»

۷. هدف عالی انتخابات این دوره که در واقع تحقق بخشیدن به روح قانون اساسی هم هست، باید فراهم کردن زمینه مشارکت حداکثری از راه اجابت مطالبات قانونی رای‌دهندگان باشد.

همه باید بدانیم که نمی‌توانیم به خشنودی حاصل از نزدیک شدن به پایان تحریم و همه‌گیری کرونا دست پیدا کنیم؛ مگر آنکه یک بار دیگر مسئولیت اجتماعی خود را نه تنها با نشان دادن تسلیم‌ناپذیری در راه تعیین حق سرنوشت -باوجود همه موانع و گاه دلسردی‌ها- بلکه با هموار کردن مسیر مردم به‌سوی صندوق‌های رأی ایفا کنیم.

تامین واکسن کرونا اولویت نخست رئیس‌جمهوری است

رئیس دفتر رئیس‌جمهوری تامین واکسن کرونا را اولویت نخست رئیس‌جمهوری دانست و گفت: پس از شروع واکسیناسیون افراد بالای ۸۰ سال و همچنین بالای ۶۵ سال دارای بیماری زمینه‌ای، این هفته واکسیناسیون افراد بالای ۷۵ سال آغاز می‌شود و به ترتیب سن افراد برای واکسیناسیون پایین‌تر می‌آید. محمود واعظی در گفت‌وگو با ایرنا تامین واکسن کرونا را اولویت نخست رئیس‌جمهوری عنوان کرد و گفت: بخش قابل توجهی از نشست قبلی ستاد اقتصادی دولت به چگونگی تهیه بودجه تامین واکسن کرونا به‌شکل ارزی یا ریالی اختصاص داشت و رئیس‌جمهوری به روسای بانک مرکزی و سازمان برنامه و بودجه دستور داده تا ارز و ریال آن را تامین کنند. رئیس دفتر رئیس‌جمهوری همچنین سازمان غذا و دارو را پیگیر تهیه واکسن عنوان کرد و گفت: چندین قرارداد بسته و واکسن‌های متنوعی وارد کشور شده و می‌شود. پس از شروع واکسیناسیون افراد در معرض خطر بالای ۸۰ سال و همچنین بالای ۶۵ سال دارای بیماری کرونا بیشتر از سنین دیگر است؛ بنابراین اولویت را به آنان و افرادی داده‌ایم که دارای بیماری زمینه‌ای هستند. وی با ابراز خوشبینی برای واردات و تولید داخلی واکسن کرونا گفت: قرار است در کنار این موارد واکسن روسی کرونا در داخل کشور تولید شود. واعظی با اشاره به پیشرفت‌های بسیار خوب در زمینه تولید واکسن‌های «پاستور» و «برکت»، ابراز امیدواری کرد با طی مراحل تولید واکسن داخلی و همچنین تولید مشترک آن با دیگر کشورها، فرصت خرید واکسن از خارج را از دست ندهیم. رئیس دفتر رئیس‌جمهوری در این زمینه تاکید کرد: حتی اگر یک فوتی بر اثر کرونا کمتر شود، موضوعی بسیار مهم است و باید این فرصت را غنیمت شمرد.

جدیدترین رتبه‌بندی استان‌ها در رعایت پروتکل‌های بهداشتی

دبیر قرارگاه عملیاتی مبارزه با کرونا، ضمن اعلام جدیدترین گزارش از رده‌بندی استان‌ها در اجرای پروتکل‌های بهداشتی، از پلمب ۳۷۳۲ واحد به‌دلیل رعایت نکردن پروتکل‌ها در نتیجه بازرسی تیم‌های نظارتی بهداشت خبر داد. به گزارش ایسنا، بابک دین‌پرست، معاون توسعه منطقه‌ای وزارت کشور و دبیر قرارگاه عملیاتی مبارزه با کرونا، آخرین وضعیت رعایت پروتکل‌های بهداشتی در سطح استان‌های کشور، در بازه زمانی ۸ تا ۱۵ اردیبهشت را اعلام کرد. دین‌پرست خاطرنشان کرد: در بازه زمانی یادشده، براساس گزارش وزارت بهداشت، رعایت پروتکل‌های بهداشتی در سطح ۲ استان آذربایجان غربی و سیستان‌وبلوچستان بین ۳۳ تا ۴۲ درصد بوده است. دبیر قرارگاه عملیاتی مبارزه با کرونا، افزود: در همین مدت، رعایت پروتکل‌های بهداشتی در سطح ۱۵ استان آذربایجان شرقی، ایلام، بوشهر، چهارمحال‌وبختیاری، خراسان شمالی، خوزستان، کردستان، کهگیلویه و بویراحمد، گیلان، گلستان، لرستان، همدان، مرکزی، مازندران و هرمزگان، بین ۴۳ تا ۶۱ درصد بوده است. معاون توسعه منطقه‌ای وزیر کشور، ۸ استانی که رعایت پروتکل‌های بهداشتی در سطح آنها در بازه زمانی ۸ تا ۱۵ اردیبهشت بین ۶۲ تا ۶۷ درصد ثبت شده را شامل اصفهان، البرز، خراسان رضوی، خراسان جنوبی، فارس، قم، کرمانشاه و کرمان برشمرد.

براساس گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت کشور، دین‌پرست، رعایت پروتکل‌های بهداشتی در سطح ۶ استان اردبیل، تهران، زنجان، سمنان، قزوین و یزد را در همین بازه زمانی بین ۶۸ تا ۷۹ درصد اعلام کرد.

عکس روز

عکس: ایرنا

ویژه تر از خبر

واکسن به اندازه کافی وجود دارد؛ عجله نکنید

رئیس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی گفت طبق اعلام وزارت بهداشت واکسن کرونا برای افراد بالای ۸۰ سال به اندازه کافی وجود دارد؛ پس آنها عجله نکنند و به‌تدریج برای واکسیناسیون به مراکز واکسیناسیون مراجعه کنند. حسینعلی شهریاری در گفت‌وگو با ایسنا، در واکنش به انتقاداتی از شلوغ بودن مراکز واکسیناسیون برای افراد بالای ۸۰ سال اظهار کرد: طبق اعلام وزارت بهداشت واکسن برای افراد بالای ۸۰ سال وجود دارد و واکسن به همه می‌رسد؛ پس آنها عجله نکنند. مردم رعایت کنند و به‌جای ایستادن در صف به‌تدریج به مراکز واکسیناسیون مراجعه کنند. وی اضافه کرد: وقتی وزارت بهداشت اعلام می‌کند نوبت واکسیناسیون گروه سنی بالای ۸۰ سال محفوظ است، دیگر دلیلی ندارد مردم در صف بایستند؛ حتی آنهایی که پرونده هم ندارند واکسن برای‌شان محفوظ خواهد ماند. شهریاری در واکنش به برخی ابهامات ایجاد شده در فضای مجازی درباره تبعات استفاده از واکسن کرونا اظهار کرد: تمامی متخصصان داخلی و خارجی و مسئولان کشور اعلام کردند هر واکسنی که به افراد می‌رسد بهتر است که بزنند چون واکسن نزدن تبعات بیشتری دارد. وی یادآور شد: هر میزان واکسن وارد کشور می‌شود نصف آن باید استفاده شود، چون نصف باقیمانده برای دوز دوم واکسن آن افراد است نمی‌توان ریسک کرد و کل واکسن وارداتی را به افراد تزریق کرد و بعد منتظر ماند تا دوز دوم وارد شود.

تحلیل روز

در تحلیل صمت از چالش‌های جذب سرمایه‌گذاری خارجی تاکید شد

انتقال فناوری به‌جای جذب سرمایه مستقیم

امیرعباس آذرموند: نگرش کلی به جذب سرمایه‌گذاری خارجی در ایران بیشتر منبع‌محور است؛ یعنی مدیران ایرانی تصور می‌کنند از طریق جذب سرمایه‌گذار خارجی می‌توانند مشکلات مربوط به سرمایه‌گذاری و کمبود سرمایه در کشور را جبران کنند. حال آنکه بررسی‌ها و پژوهش‌های مختلف نشان می‌دهد در اغلب نمونه‌های موفق جهان در جذب سرمایه خارجی کشورهایی پیروز شدند که تمرکز خود را به جای جذب سرمایه بر انتقال فناوری گذاشته‌اند. این مهم در کشورهایی چون چین و کره جنوبی هم آزموده شده است. حال آنکه بررسی کشورهایی که صرفا نگرش منبع‌محور به جذب سرمایه خارجی داشته‌اند نشان می‌دهد در زمینه توسعه کمتر موفق بوده‌اند. همین شکست توسعه در کشورهای در حال توسعه در امریکای لاتین و افریقا که با وجود جذب سرمایه خارجی موفق نشدند به پیشرفت برسند به نگرش‌های انتقادی به جذب سرمایه خارجی و منتقدان شرکت‌های چندملیتی میدان داد. بیش از همه نگرش انتقادی به جذب سرمایه‌گذاری خارجی مستقیم از نگاه‌های ضد استعماری استفاده می‌کند. با این همه، قبل از هر چیز مشخص است که جدا از جهت‌گیری‌های حاکمیتی در ایران اصولا جذب سرمایه‌گذاری خارجی به اشکالی که کشورهایی چون مالزی یا چین تجربه کردند، محقق نخواهد شد چراکه ایران از نظر اغلب اقتصادهای بزرگ جهان دارای ویژگی‌های فرار سرمایه است و طبیعی است تا زمانی که کشمکش‌های جهانی و منطقه‌ای وجود داشته باشد امکان جذب سرمایه‌گذاری خارجی هم فراهم نیست.

به گزارش صمت و براساس آخرین تحلیل‌های منتشرشده از سوی بازوی پژوهشی مجلس شورای اسلامی، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، «سرمایه‌گذاری مشتمل بر ارتباط طولانی‌مدت، منافع پایدار و کنترل شرکت خارجی در کشور مقصد» است و وجه تمایز عمده آن با روش متداول فاینانس که صرفا یک روش تامین مالی از خارج کشور است را می‌توان سهیم بودن سرمایه‌گذار خارجی در ریسک سرمایه‌گذاری دانست که عواید مثبت دیگری از جمله انتقال دانش، مدیریت و فناوری به کشور میزبان را می‌تواند در پی داشته باشد. سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی طی دو دهه اخیر رشد قابل‌توجهی در جهان داشته و تلاش‌هایی برای جذب هرچه بیشتر سرمایه‌گذاری خارجی در کشورهای در حال توسعه شکل گرفته است اما نتیجه چنین تلاش‌هایی در ایران توفیق چندانی نداشته و ورود سرمایه خارجی به کشور همواره اندک بوده است. از این رو، پژوهش‌های متعددی به شناسایی موانع جذب و ارائه راهکارهای افزایش میزان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در ایران پرداخته و بر مزایا و فواید سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی تاکید کرده‌اند. مهم‌ترین دلایل حجم اندک ورود سرمایه خارجی به ایران در قالب پژوهش‌ها، محیط نامناسب کسب‌وکار در داخل کشور و فضای نامساعد سیاسی جهانی و تحریم‌ها در سال‌های اخیر عنوان می‌شود.

تفاوت دو نوع سرمایه‌گذاری

در دستورالعمل موازنه پرداخت‌های صندوق بین‌المللی پول، تعریف سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به این صورت بیان شده است: «سرمایه‌گذاری برای کسب منافع طولانی‌مدت در شرکتی خارجی که هدف سرمایه‌گذاران در آن کسب موقعیت موثر در مدیریت یک شرکت است.» براساس گزارش سرمایه‌گذاری جهانی که در سال ۱۹۹۹ از سوی سازمان ملل متحد منتشر شد، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، «سرمایه‌گذاری مشتمل بر ارتباط طولانی‌مدت، منافع پایدار و کنترل شرکت خارجی در کشور مقصد است. در تعریف پیشین، واژه طولانی‌مدت برای تشخیص سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی از سرمایه‌گذاری در سهام است که دومی ماهیت کوتاه‌مدت داشته است.

ویژگی مشترک این تعاریف برمی‌گردد به واژه‌هایی همچون «کنترل» و «کنترل منافع» که مهم‌ترین ویژگی‌ای است که سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی را از سرمایه‌گذاری در سهام متمایز می‌سازد زیرا سرمایه‌گذار در سهام، به دنبال کنترل یا منافع طولانی‌مدت نیست. اجماع کلی درباره شیوه شکل‌گیری کنترل منافع وجود ندارد اما به طور معمول حداقل در اختیار داشتن ۱۰ درصد سهام، به شرکت خارجی این اجازه را می‌دهد که در سیاست‌های اصلی پروژه‌های در دست اقدام، اعمال نفوذ کند. از این رو، ویژگی بارز سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در مقایسه با دیگر اشکال سرمایه‌گذاری جهانی، وجود عنصر نظارت بر تصمیمات و سیاست مدیریتی است. برخی کارشناسان اقتصاد انتقال فناوری را مهم‌ترین دستاورد سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی می‌دانند. تعامل میان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و فناوری در این ماجرا نقش مهمی دارد و توجه شرکت‌های چندملیتی و کشورهای در حال توسعه روی آن متمرکز شده است. این امر به این دلیل است که به نظر می‌رسد فناوری منبع حیاتی برای رشد اقتصادی، انباشت سرمایه، تجارت و حتی تغییرات سازمانی، ارتباطات اجتماعی و ارتباطات موجود در زنجیره تولید است.

سرمایه‌گذاری خارجی ۴۰ برابر شد

سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در چند دوره اخیر رشد قابل‌توجهی داشته که در ۴۰ سال گذشته نزدیک به ۴۰ برابر شده است. البته بررسی آمارهای یک دهه اخیر پس از بحران مالی و افت اقتصاد جهانی در سال ۲۰۰۸ نشان می‌دهد مجموع کل سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی سالانه نتوانسته تاکنون به سقف پیش از بحران مالی برسد. عمده این کاهش مربوط به سرمایه‌گذاری جذب شده از سوی کشورهای توسعه‌یافته است که جذب‌کننده نیمی از کل سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی هستند و عدد مربوط به کشورهای در حال توسعه تقریبا ثابت مانده است. روند صعودی سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در سال ۲۰۰۱ با کاهش مواجه شده اما در سال ۲۰۰۵ دوباره افزایش چشمگیری پیدا کرده است. در سال ۲۰۰۸ به واسطه بحران مالی جهانی جریان ورود سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی کاهش یافته و در فرآیند افزایش دوباره از سال ۲۰۱۰ آغاز شده است. به لحاظ تقسیم‌بندی دوره مورد بررسی به دهه‌های مختلف، در سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۰ بیشترین مقدار جریان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در جهان رخ داده و بیشترین میزان جریان سرمایه‌گذاری مستقیم در جهان ۵.۲۳ در سال ۲۰۰۷ بوده است. حدود دوسوم جریان سرمایه خارجی در میان کشورهای توسعه‌یافته تبادل می‌شود. در رویکرد مثبت سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی بدون تردید برای رشد و توسعه مفید است. در رویکرد دیگر مبتنی‌بر نگاه ضد استعماری به سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی تردید جدی نسبت به مفید بودن آن وجود دارد. آنچه به‌عنوان عامل اصلی اثرگذاری سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی بر رشد اقتصادی در مباحث نظری مورد تاکید قرار گرفته انتقال فناوری و آثار سرریز آن است. اثر سرریز به عواملی چون میزان رقابت، شکاف فناوری و قابلیت جذب فناوری در کشور میزبان، اقدام به افزایش سرمایه خویش کند. از سوی دیگر، جذب سرمایه خارجی با هدف تامین مالی و بدون ایجاد محدودیت ممکن است آثار مخربی نیز برای کشور میزبان داشته باشد. سرمایه‌گذار خارجی در اقتصادهای مبتنی‌بر منابع طبیعی، گرایش بالایی در ارائه خدمات غیرقابل مبادله مثل مستغلات، گردشگری و مخابرات دارد. در کشورهای خاورمیانه و دارای منابع طبیعی، ورود سرمایه می‌تواند خطر بیماری هلندی را برای این اقتصادها افزایش دهد.

همچنین سرمایه‌گذاری خارجی می‌تواند در ثبات اقتصادی موثر باشد. ایجاد پیوند و ارتباط بین کشور میزبان و اقتصاد بین‌المللی موجب گره خوردن منافع و به سبب آن افزایش موقعیت رقابتی یک کشور در بازارهای جهانی و امنیت اقتصادی می‌شود. سرمایه‌گذاری خارجی می‌تواند بر سیاست‌های داخلی کشور میزبان تاثیر بگذارد.

از منظر دیگر، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی می‌تواند جایگزین واردات شود یا ابزار توسعه صادرات باشد. شرکت‌های فراملیتی می‌توانند فناوری لازم برای تولید محصولاتی باکیفیت، دسترسی به بازارهای صادراتی و برند را با خود به کشور میزبان بیاورند. اما واردات محصولات واسطه‌ای از کشور اصلی را افزایش می‌دهد و از این رو موجب افزایش واردات به کشور می‌شود.

آثار جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی

آثار سرمایه‌گذاری خارجی جنبه‌های مختلفی دارد. تاثیرات اقتصادی آن از طریق کانال‌های مختلفی چون تاثیر بر روی بهره‌وری، تامین ارز و سرمایه، اشتغال و دستمزد، جریان تجارت، ایجاد ثبات اقتصادی، انتقال دانش، مدیریت و فناوری و سایر موارد و درنهایت تاثیر بر رشد اقتصادی کشورهای قابل تحلیل است.

یکی از آثار اقتصادی جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی تاثیر بر تامین ارز و سرمایه است. برخی کشورهای با درآمد پایین به طور فزاینده به سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به‌عنوان منبعی برای تامین مالی سرمایه‌گذاری و تسریع رشد تکیه کرده‌اند. از سال ۱۹۹۵ تا سال ۲۰۰۸ جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به طور متوسط سهم ۱۰ درصدی از تشکیل سرمایه ثابت ناخالص داشته که این سهم به مرور در حال کاهش است. گفته می‌شود هنگامی که دسترسی به سایر روش‌های تامین مالی به حداقل می‌رسد، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به یکی از مهم‌ترین منابع تامین مالی تبدیل می‌شود. استدلال شده که سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی مورد اعتمادترین منبع سرمایه‌گذاری خارجی برای کشورهای در حال توسعه بوده اما باید به این نکته توجه داشت که سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، ضرورتا شامل انتقال سرمایه نیست بلکه ممکن است سرمایه‌گذار از طریق استقراض از موسسات مالی کشور میزبان وام بگیرد و سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به شکل سرمایه‌گذاری پرتفوی رخ دهد.

عوامل و انگیزه‌های سرمایه‌گذاری خارجی

تبیین عوامل و انگیزه‌های سرمایه‌گذاری خارجی و چگونگی و چرایی حرکت عوامل تولید در میان اقتصادها و به‌ویژه رفتار سرمایه‌گذاری در شرکت‌های چندملیتی یکی از موضوعات مهمی است که در ادبیات اقتصادی مورد بحث قرار می‌گیرد. باید توجه داشت که مهم‌ترین دلیل و انگیزه سرمایه‌گذاری سودآوری است و سرمایه‌گذاری خارجی نیز از این مستثنا نیست.

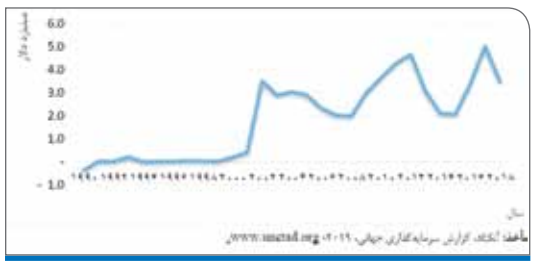
تئوری موانع تجارت برمبنای تئوری مزیت نسبی به‌عنوان یکی از نخستین فرضیه‌ها درباره توضیح سرمایه‌گذاری خارجی مطرح شده است. این دیدگاه پایه تئوری‌های تجارت جهانی است و بیان می‌کند کشورها پس از متخصص شدن و توسعه مقیاس و قلمرو ارسال محصولات خود به بازارهای مختلف، به علت برخورد به موانع تجارت به سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی روی‌می‌آورند.

درحال‌حاضر بخش مهمی از جهانی‌شدن تحقیق و توسعه به گسترش انجام فعالیت‌های تحقیق و توسعه از سوی شرکت‌های چندملیتی در خارج از مرزهای کشور مبدأ برمی‌گردد که تا اواخر دهه ۹۰ فعالیت‌های نوآورانه خود را به صورت سنتی فقط در کشور مبدأ انجام می‌دادند. در سال ۲۰۰۶ حدود ۶۵ درصد شرکت‌های چندملیتی به تحقیق و توسعه بین‌المللی مشغول بودند که این رقم به ۸۴ درصد سال ۲۰۱۰ افزایش پیدا کرده است.

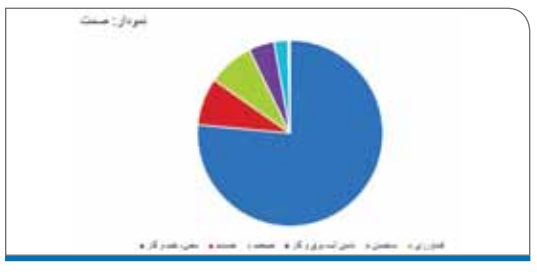
مقایسه با سایر کشورهای جهان

مقدار و میزان ورود سرمایه‌های خارجی به ایران در مقایسه با بسیاری از کشورها دنیا اندک است به گونه‌ای که براساس گزارش آنکتاد، سهم جمهوری اسلامی از جذب سرمایه خارجی ورودی در سال ۲۰۱۸ تنها حدود ۰.۳ درصد جریان ورودی سرمایه خارجی جهان است. اگر چه پس از تصویب قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی در ایران در سال ۸۱ روند متفاوتی در جذب سرمایه خارجی در ایران آغاز شده اما بیشترین میزان جذب سرمایه خارجی ایران فقط حدود ۵ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۷ بوده است.

جذب سرمایه خارجی در ایران منبع‌محور بوده و به‌ندرت وارد تولید شده است. به لحاظ توزیع بخشی بیشتر سرمایه خارجی در منابع اولیه و درحقیقت بخش نفت خام وارد شده و به لحاظ روش سرمایه‌گذاری بیشتر به شکل ترتیبات است. برمبنای گزارش سرمایه سرمایه‌گذاری اقتصادی و فنی در سال ۲۰۱۲ بخش معدن همانند سال‌های گذشته بخش پیشرو در جذب سرمایه‌گذاری خارجی بوده و سهم ۷۶ درصدی خود را حفظ کرده و نزدیک ۳.۵ میلیارد دلار سرمایه خارجی جذب کرده است. بخش خدمات برای نخستین‌بار با جذب ۳۸۲ میلیون دلار در سال ۲۰۱۲ از بخش صنعت پیشی گرفته است.

در فاصله سال‌های ۸۳ تا ۸۶ و نیز سال‌های ۹۴ تا ۹۷ میزان سرمایه‌گذاری خارجی مصوب بسیار بیشتر از جذب واقعی و در برخی از سال‌ها چندین برابر بوده است. درحقیقت، سرمایه‌گذار خارجی مجوز سرمایه‌گذاری را اخذ کرده و از مزیت دریافت اطلاعات در مرحله مذاکره بهره‌مند شده اما سرمایه خود را به داخل کشور نیاورده و پروژه را آغاز نکرده است. نکته بسیار مهم که باید به آن توجه کرد این است که تکیه بر آمار سرمایه‌گذاری خارجی مصوب به جای عملکرد برای ارزیابی وضعیت جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در ایران به‌شدت گمراه‌کننده است. مسئله جذب اندک سرمایه‌گذاری خارجی در ایران که مسائل سیاسی و جهانی نیز بر آن تاثیرگذار بوده است همواره مطالعاتی برای تشویق و تاکید بر فواید و جوانب مثبت سرمایه‌گذاری خارجی را در ایران در پی داشته است. اما در پژوهش‌ها به‌ندرت به مسئله کیفیت جذب سرمایه‌گذاری خارجی در ایران پرداخته شده است. در مطالعه‌ای که صورت گرفته مشخص شده عامل دسترسی به بازار، نخستین انگیزه سرمایه‌گذاری خارجی بوده که از عامل بعدی یعنی دسترسی به منابع ارزان فاصله قابل‌توجهی دارد. البته با لحاظ کردن شرکت‌های نفتی که در نمونه آماری این تحقیق کمتر حضور داشته‌اند، می‌توان گفت در شرایط فعلی عمده انگیزه سرمایه‌گذاری خارجی در ایران براساس دسترسی به بازار و منابع اولیه ارزان بوده است. نتایج دیگری نشان می‌دهد در ایران سرمایه‌گذاری خارجی تاثیر مستقیم بر فعال شدن کانال‌های مختلف سرریز فناوری نداشته اما افزایش توانمندی‌های فناورانه شرکت‌های سرمایه‌پذیر نقش میانجی در فعال شدن دو مسیر سرریز یعنی اثر مشاهده و آموزش داشته است. از سوی دیگر نمی‌توان از نظر دور داشت که سیاست شرکت‌های خارجی برای بهره‌مندی از بازار ایران در گام نخست صادرات کالا یا اعطای لیسانس بوده و کمتر به تولید ورود کرده‌اند. البته در بخش خدمات با توجه به همزمانی مصرف و تولید و عدم امکان صادرات، شرکت‌های خارجی بیشتر اقدام به ورود به بازار ایران کرده‌اند. همچنین در بررسی نوعی فناوری مورد بهره‌برداری در عملیات بالادستی در صنعت نفت به این نتیجه دست یافته که خصلت مهارتی و تجربی بودن فناوری مستفاد در این صنعت موجب شده مالکان آن برای حفظ و تثبیت برتری رقابتی خود با توسل به رازداری مانع انتقال آن شوند؛ بنابراین برای انتقال واقعی باید درون‌نگری و از ساختار فناوری ملی استفاده کرد.

آمار چه می‌گوید؟

سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در دو دهه گذشته جهان رشد قابل‌توجهی داشته است. میزان کل سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی جهان در سال ۲۰۱۸ میلادی به هزار و ۲۹۷ میلیارد دلار رسیده است. در سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۰ بیشترین میزان جریان سرمایه‌گذاری مستقیم در جهان رخ داده و بیشترین مقدار نسبت به تولید ناخالص داخل ملی در جهان ۵.۲۳ در سال ۲۰۰۷ بوده است. حدود دوسوم جریان سرمایه خارجی در میان کشورهای توسعه‌یافته تبادل می‌شود. در رویکرد مثبت سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی بدون تردید برای رشد و توسعه مفید است. در رویکرد دیگر مبتنی‌بر نگاه ضد استعماری به سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی تردید جدی نسبت به مفید بودن آن وجود دارد. آنچه به‌عنوان عامل اصلی اثرگذاری سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی بر رشد اقتصادی در مباحث نظری مورد تاکید قرار گرفته انتقال فناوری و آثار سرریز آن است. اثر سرریز به عواملی چون میزان رقابت، شکاف فناوری و قابلیت جذب فناوری بستگی دارد. حامیان جهانی‌سازی شرط انتقال فناوری را آزادسازی و همراهی تجارت و سرمایه‌گذاری خارجی می‌دانند. با مرور تجربه کشورهای موفق می‌توان مواردی را عنوان کرد. تمامی کشوهای موفق مانند چین، کره‌جنوبی، مالزی و هنگ‌کنگ به مسئله جذب سرمایه خارجی به‌عنوان ابزار توسعه و به‌ویژه انتقال فناوری از خارج کشور نگاه می‌کردند. سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی تنها کانال انتقال فناوری از خارج نیست. انتقال فناوری از طریق انواع روش‌های رسمی و غیررسمی اعم از مهندسی معکوس، سرمایه‌گذاری مشترک، قرارداد لیسانس و... می‌تواند اتفاق بیفتد. آنچه مسلم است اینکه انتقال فناوری هم صرفا با جذب سرمایه خارجی به شکل خودبه‌خودی رخ نخواهد داد بلکه نیازمند ایجاد ظرفیت و قابلیت جذب فناوری است. در کشورهای چین، کره جنوبی، سنگاپور و مالزی دولت همواره در فرآیند جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی مداخله و سیاست گزینشی را اتخاذ کرده است.

سخن پایانی

به طور کلی برداشت و درک صحیحی از سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در میان مدیران و سیاست‌گذاران کشور وجود ندارد. به همین دلیل توصیه می‌شود نگاه از منبع‌محور بودن به سرمایه خارجی به نگاه انتقال فناوری تغییر کند. همچنین درک نادرست از انگیزه‌های سرمایه‌گذار خارجی و لزوم سودآوری سرمایه‌گذاری خارجی‌ها در کشور میزبان به‌ویژه در مراحل اولیه توسعه، قبضه کردن بازار و استفاده از منابع اولیه ارزان‌قیمت مهم‌ترین انگیزه‌های سرمایه‌گذاری خارجی است که در صورت نیاز به ورود سرمایه خارجی به رشته‌های منتخب اجتناب‌ناپذیر است. بنابراین در کنار مزیت‌های موجود باید مزیت‌ها و جذابیت‌های جدید ایجاد کرد.

نوبت اول

آگهی فراخوان ارزیابی کیفی
برای مناقصه عمومی

شرکت توسعهٔ منابع آب و نیروی ایران

شرکت توسعهٔ منابع آب و نیروی ایران در نظر دارد ارزیابی کیفی جهت برگزاری مناقصه عمومی "خرید، ساخت، پوشش، حمل و تحویل لوله های فولادی سامانه انتقال آب مستقیم به شهر سنندج" را با بهره گیری از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به شماره فراخوان ۲۰۰۰۰۰۱۰۸۳۰۰۰۰۱۰ به انجام رساند. از متقاضیانی که دارای گواهینامه معتبر "صلاحیت فنی تولید و تأمین لوله فولادی اسپیرال از وزارت صنایع" می باشند دعوت می شود با توجه به تاریخ‌های زیر جهت دریافت اسناد ارزیابی کیفی به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایند.

تاریخ انتشار فراخوان در سامانه "ستاد": ۱۴۰۰/۰۲/۱۹
مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی: ۱۴۰۰/۰۲/۲۵
مهلت ارسال پاسخ استعلام ارزیابی کیفی: ۱۴۰۰/۰۳/۰۹
کلیه مراحل برگزاری مناقصه از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت انجام خواهد شد.

شناسه آگهی: ۱۱۳۱۷۲۳
۴۸۳/م الف

نوبت اول

مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت آبتین توسعه بیکران (سهامی خاص)

با توجه به تصویب مجمع عمومی فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۸ در اجرای ماده ۴۴ ل.ا.ق.ت مبنی بر تبدیل کلیه سهام شرکت از بی‌نام به بانام، از کلیه سهامداران شرکت دعوت می‌شود از تاریخ انتشار این آگهی به مدت ۶ ماه نسبت به تبدیل سهام خود به

مرکز شرکت به آدرس تهرانسر، شهرک دریا، خیابان صدف، بین خیابان ۱۶ و ۱۸، پلاک ۱۴ مراجعه نمایند.

بدیهی است پس از انقضاء مدت مذکور کلیه سهام بی‌نام شرکت باطل شده تلقی می‌گردد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۲/۱۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۲/۲۵ تاریخ انتشار نوبت سوم: ۱۴۰۰/۰۲/۳۰

شرکت آبتین توسعه بیکران (سهامی خاص)

یادداشت

چالش مراکز معاینه فنی و نحوه قیمت‌گذاری

عباس مجیدی‌نژاد/ رئیس انجمن صنفی مراکز معاینه فنی خودرو کشور

همان‌گونه که پیش‌تر مطرح شد، هزینه‌یابی برای مراکز معاینه فنی براساس یک اسلوب یا برنامه نرم‌افزاری انجام‌نشده و اعداد موید صحت این نوشتار است. اما معضلات هزینه‌یابی برای نرخ معاینه فنی خودرو به اینجا هم ختم نمی‌شود و به‌دلیل آنکه نهادهای متولی تاکنون هیچ‌گونه سندی برای هزینه‌یابی ارائه نکرده‌اند، تمامی معیارهای و هزینه‌های درج‌شده در قیمت به صورت گنگ و نامشخص مورد بهره‌برداری نادرست قرار می‌گیرد.

در سامانه یکپارچه معاینه فنی ایران در مورخ ۳ تیر ۹۸ در اطلاعیه شماره ۱۱۷۵ آنالیز تعرفه خدمات معاینه فنی درج‌شده است. در سرتیتر این آنالیز آورده شده که «جدول آنالیز تعرفه خدمات معاینه فنی وسایل نقلیه سبک با فرض ۱۵۰۰۰ خودرو در سال در هر خط». در این هزینه‌یابی ۱۰ آیتم لحاظ شده است. در آیتم هزینه‌یابی و مبلغ سود موردقبول عنوان‌شده «۱۵ درصد سود برای ایجاد انگیزه سرمایه‌گذاری و با توجه به نرخ سود بانکی» باشد. درحالی‌که نرخ سود بانکی در سال ۹۸ بانک مسکن ۱۵ درصد بوده و سایر بانک‌ها تا سقف ۲۰ درصد سود را برای متقاضیان درنظر گرفته بودند. در آیتمی دیگر تعداد مراجعات برای هر خط را ۱۵۰۰۰ خودرو در نظر گرفته‌اند. حال چالشی که در این قسمت برای مراکز معاینه فنی به‌وجود آورد مالیات بر درآمد در این مراکز است.

در این بخش مراکز به دو قسمت تقسیم می‌شوند؛ بخش نخست مراکزی هستند که تعداد مراجعات آنها بالای ۱۵۰۰۰ خودرو است و بخش دیگر آن دسته از مراکزی هستند که تعداد مراجعات به آنها کمتر از ۱۵۰۰ خودرو است.

در بخش نخست براساس یک سند رسمی دولتی، سود دریافتی ۱۵ درصد است که برای مالیات ملزم به رعایت آن خواهند بود. اما از آنجا که تاکنون نامه و مکاتبه رسمی از سوی وزارت کشور که مسئولیت کارگروه معاینه فنی کشور را عهده‌دار است، انجام‌نشده، مراکز الراس شده و بر مبنای آن ۷۰ درصد هزینه و ۳۰ درصد سود محاسبه می‌کنند و از این مبلغ، ۲۰ درصد آن مبتنی بر ضرایب مالیاتی در بخش خدمات پیمانکاری ماده ۲۷ از مراکز وجه مالیاتی دریافت می‌شود. البته این نکته مهم نباید مغفول واقع شود که سازمان امور مالیاتی نمی‌تواند نسبت به این سند بحثی داشته باشد، چون از سوی هیات‌وزیران به تصویب رسید است. آیا این موضوع نادیده گرفتن حق‌وحقوق مراکز معاینه فنی نیست.

چالش اساسی وقتی است که حدود ۶۰ درصد مراکز معاینه فنی خودرو تعداد مراجعات آنها به ۱۵۰۰۰ خودرو هم نمی‌رسد و براساس ا فرآیند هزینه‌یابی انجام‌شده زیان هم داده‌اند اما موظف به پرداخت «مالیات بر درآمد» درنیامده هستند!

مالیات ابزاری برای توزیع عادلانه ثروت بین تمامی اقشار جامعه بوده و باعث بازتوزیع درآمدها خواهد شد. دولت با تعیین انواع مالیات‌ها برای افراد حقیقی، بنگاه‌های اقتصادی، سازمان‌ها و نهادهای دولتی، بودجه لازم را برای بسترسازی و رفع نیازهای اولیه برای توسعه زیرساخت‌های شهری و پیشبرد درست و بهینه امور کشور مهیا می‌کند؛ از جمله این فعالیت‌ها استقرار امنیت، بهداشت و درمان، آموزش‌وپرورش، ایجاد زیرساخت و... در کشور است. نکته مهم در توسعه اقتصادی، رشد اقتصادی همراه با تغییرات در اقتصاد داخلی و افزایش ظرفیت‌های تولیدی کشور است. مالیات یکی از مولفه‌های کارآمدی است که عامل رشد و توسعه اقتصادی در جامعه را پی‌ریزی کرده و می‌تواند تورم را در داخل کشور کنترل کند. مالیات می‌تواند از طریق کنترل درآمدها، باعث شود تقاضا برای کالاهای مصرفی کاهش یافته و عرضه و تقاضا متعادل شود. یکی دیگر از مهم‌ترین دلایل گرفتن مالیات، کاهش فاصله طبقاتی بین آحاد مردم جامعه است. توسعه به معنای واقعی کلمه یعنی ایجاد یک رفاه اجتماعی بین آحاد مردم. این موضوع که اقتصاد در کشور دچار بیماری مزمن بوده و این بیماری عوارض ذاتی خود را به همراه خواهد داشت را نباید فراموش کرد اما هنگامی که نگاه سیستمی بر ساختار اجرایی کشور حاکم نباشد، بسیاری از عوامل برای رشد و توسعه به ضدخود تبدیل خواهد شد.

مراکز معاینه فنی خودرو جدای از دیگر سازمان‌های خدماتی نبوده و باید به انجام وظایف ذاتی و پرداخت‌های الزامی تمکین کند اما چالش وقتی حادث می‌شود که بنابر نگاه منافع‌طلب نهادهای دولتی و الزام به پرداخت‌های غیرموجه، مراکز وظایف ذاتی خود را به فراموشی بسپارند و برای تامین نیازهای مادی خود از میسر اصلی خود دور شوند. بازخورد این تفکر نادرست مدیریتی را در بخش تصادفات باید جست‌وجو کرد.

خودرو ارزان می‌شود شورای رقابت گران می‌کند

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی گفت: در هفته‌های گذشته نرخ خودرو در بازار کاهشی شده بود در واقع تمامی سیگنال‌ها مبنی بر این بود که قیمت‌ها باید کاهشی شود این در حالی است که نه‌تنها خودرو ارزان نشد، بلکه با تصمیم شورای رقابت گران نیز شد. علیرضا سلیمی در گفت‌وگو با خانه ملت با انتقاد از تصمیم شورای رقابت مبنی بر افزایش نرخ خودرو در کارخانه، گفت: مبنا و منطق افزایش نرخ خودرو در شرایطی که نرخ ارز روزبه‌روز کاهش می‌یابد، مشخص نبوده و استدلال شورای رقابت برای این تصمیم شفاف نیست.وی افزود: درحال‌حاضر این سوال مطرح‌شده که چرا در گذشته که نرخ خودرو لحظه‌ای افزایش می‌یافت، خودروسازان علت را تاثیرگذاری ارز بر نرخ تمام‌شده مطرح می‌کردند اما در شرایط کنونی که با افت نرخ ارز، نرخ مواد اولیه مانند فولاد نیز کاهشی می‌شود، بهای چهارچرخ‌ها در کارخانه افزایش می‌یابد؟

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس با بیان اینکه موضوع جدیت این موضوع را بررسی می‌کند، اضافه کرد: در هفته‌های گذشته نرخ خودرو در بازار کاهشی شده بود در واقع تمامی سیگنال‌ها مبنی بر این بود که قیمت‌ها باید کاهشی شود این در حالی است که نه‌تنها خودرو ارزان نشد، بلکه گران نیز شد. خودروسازان باید تجربه سال‌های گذشته را پیش‌روی خود قرار دهند، چراکه در آن روزها مردم تمایل چندانی برای خرید خودرو نداشتند و آنها ناچار شدند برای فروش محصولات خود مشوق‌هایی برای خریداران در نظر گیرند.

امنیت، دغدغه اصلی سرمایه‌گذار خارجی

ورود سرمایه خارجی انتقال دانش فنی را به‌همراه دارد

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

برای تحقق رشد اقتصادی ناگزیر باید به‌دنبال جذب سرمایه‌گذاری خارجی بود. همکاری‌های اقتصادی در بسترهایی که کشور میزبان اعلام نیاز می‌کند، یکی از زمینه‌های توسعه صادرات است. با انجام سرمایه‌گذاری واقعی آورده‌های زیادی در حوزه مالی و معنوی به‌دست می‌آید. در سال‌های اخیر، سرمایه و جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی به‌عنوان یک جنبه اصلی و پویای رشد و توسعه شناخته‌شده و توجه به آن به‌طور چشمگیری در سطح بین‌المللی رو به افزایش است. سرمایه، اقتصاد جهانی را دگرگون کرده و باعث حرکت اقتصاد به سمت جایگزینی تحرک سرمایه به‌جای تحرک کالا شده است، به همین دلیل سرمایه‌گذاری را می‌توان یکی از ارکان اساسی اقتصاد کشورها دانست. درحال‌حاضر یکی از عوامل مهم در رشد اقتصادی کشورها و به‌ویژه کشورهای در حال توسعه فراهم آوردن سرمایه به‌منظور تامین مالی و پشتیبانی از پروژه‌های صنعتی و زیرساختی است که از این جهت اقتصاددانان، موتور رشد و توسعه اقتصادی را سرمایه می‌دانند.

عکس: صمت

اقتصادی توانمند با بازارهای سرمایه فعال

از دریچه نگاه کارشناسان اقتصادی مهم‌ترین و موثرترین راه‌حل تحقق اهداف بلندمدت اقتصادی و دستیابی به سطوح بالای رشد و توسعه در یک کشور، وجود اقتصادی توانمند با بازارهای سرمایه فعال و سالم است. اما به‌دلیل فقر حاکم و کمبود پس‌انداز مالی در بیشتر کشورهای در حال توسعه، امکانات داخلی در این‌گونه کشورها برای تشکیل سرمایه جهت تحقق نرخ‌های رشد اقتصادی موردنظر پاسخگو نیست.

کشورهایی با اقتصاد قوی از جمله چین از همین بستر توانست امروز در بیشتر صنایع سرآمد باشد. اگر چین توانست آمار تولید بالای ۲۰ میلیون خودرو در سال داشته باشد از همین بستر بوده و کشورهای صاحب صنعت خودرو در این کشور سرمایه‌گذاری زیادی انجام دادند. این امر خود منجر به انتقال دانش فنی و تولید روزآمد شده است.

نفع سرمایه‌گذاری خارجی

فربد زاوه

هنگامی‌که سرمایه‌گذاری خارجی برای تولید انجام شود طرف قرارداد، ملزم به انتقال دانش فنی هم می‌شود

فربد زاوه یکی از کارشناسان حوزه خودرو در پاسخ به این پرسش که چه کنیم که با از سرگیری همکاری‌های بین‌المللی تجربه‌های تلخ گذشته تکرار نشود و سرمایه‌گذار خارجی را ملزم به سرمایه‌گذاری و انتقال دانش فنی کنیم، به صمت گفت: بیش از ۴ دهه است که این موضوع در کشور مطرح است. فراموش نکنیم بین صنعت و صنعتگر باید تفکیک قائل شد. باید شرایطی در کشور فراهم کنیم که سرمایه‌گذار، آورده همراه داشته باشد، برای تولید سرمایه‌گذاری کند و در ادامه ملزم به صادرات باشد.

وی افزود: هنگامی‌که این سرمایه‌گذاری خارجی برای تولید انجام شود، طرف قرارداد ما، ملزم به انتقال دانش فنی هم می‌شود. به‌این ترتیب نفع زیادی شامل صنعت کشور می‌شود.

او ادامه داد: شرایط را باید به‌گونه‌ای تغییر داد که سرمایه‌گذار تمایل به فعالیت در کشور داشته باشد. این اعتمادسازی باید به‌وجود آید که مستلزم تغییر دیدگاه و نگرش در داخل است.

این کارشناس حوزه خودرو عنوان کرد: باید قوانین ورود سرمایه‌گذار خارجی در واحدهای تولیدی و صنعتی در کشور تسهیل شود و در کنار آن قوانین مالیاتی تغییر کند. همچنین عدم‌اخذ مالیات مضاعف می‌تواند منجربه جذب سرمایه‌گذاران خوب و قدرتمند در کشور شود؛ سرمایه‌گذارانی از کشورهایی مانند ژاپن، آلمان و...

او یادآور شد: هنگام انعقاد قراردادها این را می‌توانیم ذکر کنیم که فلان مبلغ درآمد معاف از پرداخت مالیات است. به‌این ترتیب با انگیزه‌های مالیاتی و مشوق‌هایی از این دست، آورده‌های واقعی در کشور داشته باشند که به‌طور قطع با استفاده از نیروی انسانی داخلی دانش فنی موردنیاز تولید به‌روز منتقل‌شده و تجربیات تلخ گذشته تکرار نمی‌شود.

او گفت: نیروی انسانی ارزان داخلی، هزینه پایین حامل‌های انرژی، فضای کسب‌وکار تسهیل شده و... کالاها در تیراژ اقتصادی با دانش روز جهان تولید و به‌وسیله همین سرمایه‌گذاران خارجی به بازارهای جهانی صادر شود.

این کارشناس حوزه خودرو با بیان اینکه رانت‌هایی در برخی از بخش‌های تولیدی مانع از این هدفمندی در جذب سرمایه‌گذاری خارجی و در نتیجه انتقال دانش فنی می‌شود، گفت: موضع ما در مقابل مشارکت‌ها و مراودات بین‌المللی باید شفاف و روشن باشد؛ علاوه‌بر اینکه برای رسیدن به اهداف تعیین‌شده در این حوزه باید برنامه‌ریزی منسجمی داشته باشیم.

منافع ملی دغدغه اصلی است

زاوه تاکید کرد: دغدغه و نگرانی صنعتگر داخلی باید منافع ملی باشد، نه منفعت‌های شخصی. بخشی از مشکلات در حوزه جذب سرمایه خارجی با رسیدگی و حل این موضوع رفع می‌شود.

او گفت: اگر رویکرد فعلی را در تولید تغییر ندهیم و با شیوه‌های نوین در حوزه مشارکت و تولید بین‌المللی آشنا نشویم، چند دهه آینده باز هم پرسش همین خواهد بود که امروز دنبال پاسخ آن هستیم.

این کارشناس حوزه خودرو عنوان کرد: نخستین گام برای تحقق هدف پیش‌روی تغییر نوع نگاه است. حتی اگر بنابر دلایلی سرمایه‌گذار خارجی از ایران برود، آورده آن به‌لحاظ مادی (منابع مالی) و به‌لحاظ معنوی (دانش فنی) در کشور باقی خواهد ماند. مهم است فضای تولید در کشور با فناوری روز باشد تا به‌جای ۱۰ میلیون تیراژ، یک میلیارد قطعه یا هر محصول دیگری تولید کنیم.

زاوه با تاکید بر اینکه وقتی درباره اقتصاد و منافع ملی سخن می‌گوییم باید برندسازی کنیم، گفت: آنچه مهم است جایگاه و رتبه شرکت‌های داخلی در بازار جهانی بوده که اعتبار صنعت را افزایش داده و سهم اقتصاد را بالا می‌برد.

این کارشناس حوزه خودرو در پایان گفت: به سرمایه‌گذار خارجی باید برنامه تولید داد که با تیراژ اقتصادی فعالیت داشته باشند. وظیفه او تولید است و ایجاد کار برای نیروی انسانی داخلی. اقتصاد ملی کشور نیازمند فراهم کردن زمینه اشتغال است و مهیا شدن این بستر یک ارزش اقتصادی به‌شمار می‌رود.

نظرخواهی از فعالان صنعت

مهدی مطلب‌زاده

اگر امنیت سرمایه‌گذاری برقرار باشد، سرمایه‌ها ورود می‌کنند

مهدی مطلب‌زاده، نایب‌رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور در ادامه موضوع جذب سرمایه‌گذاری خارجی و انتقال دانش فنی به صمت گفت: اگر سرمایه‌گذار خارجی مشارکت واقعی داشته باشد در ادامه ملزم به انتقال دانش فنی و توانمند کردن تولید داخل در راستای نهضت تعمیق ساخت داخل خواهد شد. وی افزود: هنگامی‌که درآمد ارزی کشور کاهش پیدا می‌کند و فروش نفت دچار افت می‌شود ساخت داخل رونق پیدا می‌کند. اما زمانی‌که درآمدهای ارزی بالا می‌رود، ساخت داخل به فراموشی سپرده می‌شود و واردات برجسته خواهد شد. این نشان می‌دهد کشور بر پایه تولید صنعتی برنامه‌ریزی نشده و براساس بازرگانی طراحی شده است.

او گفت: درحال‌حاضر با توجه به تجربه‌های تحریم‌های دهه ۹۰ که صنعت و اقتصاد را دچار تکانه‌های زیادی کرد با وجود آنکه زنجیره تامین سرمایه‌گذاری زیادی انجام داده بود اما سیاست‌ها، تعیین‌کننده ادامه فعالیت‌های تولیدی است؛ بنابراین برای انعقاد قراردادهای همکاری اقتصادی مهم است تا از فعالان همان حوزه نظرخواهی شود.

نایب‌رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور با بیان اینکه باید از تولید محصول کامل در داخل جلوگیری شود، گفت: جذب سرمایه‌گذاری و مشارکت‌های بین‌المللی باید در راستای نیازمندی‌های داخل با کمک تولیدکنندگان داخلی باشد. به‌عنوان مثال، تولید براساس ۲۰ درصد ساخت داخل راه به‌جایی نمی‌برد.

تجربه گذشته را تکرار نکنیم

مطلب‌زاده خاطرنشان کرد: سیاست‌گذاری در راستای جذب سرمایه‌گذاری خارجی نباید گذشته را تکرار کند. بنابراین در ادامه مذاکرات سیاسی پسابرجامی اگر قرار باشد مشارکتی وجود داشته باشد و به سوی جذب سرمایه‌های خارجی حرکت کنیم باید از بازیگران اصلی صنعت یعنی تولیدکنندگان نظرخواهی شود. آنها به نیازمندی‌های صنعت بیشتر اشراف دارند. همچنین برای صیانت از سرمایه‌های داخلی باید در توافق‌ها انتقال دانش فنی جزو مهمی از توافق‌ها باشد.

نایب‌رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور با بیان اینکه سرمایه‌گذار دنبال امنیت است، گفت: اگر امنیت برای سرمایه‌ها اعم از داخلی و خارجی ایجاد شود سرمایه خودبه‌خود به کشور سرازیر می‌شوند. نمی‌توان در این‌باره الزام کرد. برخی کشورها با جذب همین سرمایه‌های خارجی توانستند رشد بسیاری در صنایع گوناگون داخلی خود رقم بزنند.

او عنوان کرد: سرمایه به‌جایی ورود می‌کند که بیشترین بازده و سود را داشته باشد. در ایران انرژی و دستمزد ارزان است و می‌تواند مشوقی برای این موضوع باشد؛ بنابراین اگر امنیت سرمایه‌گذاری برقرار باشد سرمایه‌ها ورود می‌کنند. یکی از امنیت‌ها، ارتباطات سیاسی بین کشورهاست. بدون داشتن روابط سیاسی نمی‌توانیم رابطه تجاری دوجانبه و اقتصادی خوب داشته باشیم و در نتیجه به‌دنبال جذب سرمایه‌گذاری باشیم که در ادامه همراه با این منابع مالی دانش فنی هم وارد کشور و واحدهای صنعتی شود. مطلب‌زاده در پایان هم گفت: این مسائل با الزام، شدنی نیست باید بسترش به لحاظ قانونی و حقوقی فراهم باشد.

سخن پایانی

بنابر این گزارش برخی کارشناسان معتقدند برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی نباید الزامی به مشارکت باشد، زیرا همین‌که سرمایه‌گذاری مبادرت به تولید و صادرات کند، به‌نفع منافع ملی کشور است. در ادامه هم اگر بخواهد همکاری خود را قطع کند در بستر این سرمایه‌گذاری برای صادرات دانش فنی منتقل‌شده و تولید داخل از سوی نیروی انسانی دارای دانش روز توانمند شده است. اما از منظری دیگر برخی تولیدکنندگان معتقدند چون در صنعت، سرمایه‌گذار داخلی هم هزینه کرده نباید محصول کامل به‌وسیله سرمایه‌گذار خارجی تولید شود، بلکه باید در کنار تولیدکننده ایرانی مشارکت مالی و دانشی داشته باشد. علاوه‌بر اینکه این نوع موضوع‌ها با الزام محقق نمی‌شود و اگر امنیت لازم برای سرمایه‌گذاری وجود داشته باشد و نیز سود موردانتظار به‌دست آید سرمایه‌گذار خود پیشنهاد همکاری و مشارکت می‌دهد.

لزوم همکاری با خارجی‌ها براساس اسناد بالادستی

دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور گفت: سیاست‌ها و اسناد بالادستی در مدیریت صنعت خودرو باید فصل‌الخطاب باشد و در این صورت، همکاری با کدام کشور یا شرکت تفاوتی نخواهد کرد. آرش محبی‌نژاد در گفت‌وگو با ایرنا درباره بازگشت خارجی‌ها به صنعت خودرو کشورمان، افزود: اکنون مذاکره‌ها از سوی شرکت‌های بخش خصوصی در جریان است.وی ادامه داد: درحال‌حاضر این شرکت‌ها تمهیدات لازم را می‌اندیشند که اگر روزی برجام احیا و تحریم‌ها برداشته شود، فرصت را از دست نداده و کارهای حقوقی لازم را به انجام برسانند. این مقام صنفی تصریح کرد: مذاکره‌ها با همه خارجی‌ها از جمله چینی‌ها و اروپایی‌ها در جریان است و به‌عبارتی همه گزینه‌ها روی میز است تا در نهایت بتوان آنچه به نفع کشور است را عملیاتی و اجرایی کرد.وی اظهار کرد: آنچه مسلم است اسناد بالادستی باید در صنعت خودرو تعیین‌کننده تصمیم‌ها و حتی مشارکت‌های خارجی باشد، زیرا مطمئن هستیم منافع ملی و منافع قطعه‌سازان در آن لحاظ می‌شود و در این صورت دیگر فرقی نمی‌کند با کدام کشور به همکاری بپردازیم.دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور اضافه کرد: این اسناد بالادستی با تغییر دولت‌ها و مدیران صنعتی دچار تغییر نخواهند شد، بلکه فصل‌الخطاب همه همکاری‌ها خواهد بود.محبی‌نژاد در پاسخ به برخی اظهارنظرها مبنی بر اینکه با حضور دوباره خارجی‌ها برخی بنگاه‌ها و قطعه‌سازان کوچک که در سال‌های گذشته نتوانسته‌اند نسبت به ارتقای علمی و فنی خود اقدام کنند از بین خواهند رفت، خاطرنشان کرد: در سال‌های گذشته در همکاری با خودروسازان و قطعه‌سازان خارجی چنین مسئله‌ای مشاهده نشد و قطعه‌سازان ایرانی به دفعات نشان دادند که از ظرفیت و توانمندی بالایی برای همکاری‌های بین‌المللی برخوردارند.وی ادامه داد: قطعه‌سازان در چند سال گذشته با وجود تحریم‌ها نشان دادند که توان بالایی برای تامین نیاز صنعت خودرو کشور دارند و فراموش نکنیم خلق جهش تولید در سالی که گذشت و افزایش تیراژ نسبت به سال ۹۸، در شرایط تشدید تحریم‌ها حاصل شد.وی گفت: بنگاه‌های کوچک با پراکندگی در کل کشور و همچنین اشتغالزایی به‌نسبت خوب می‌توانند در شرایط کنونی اقتصادی کشور بسیار کمک‌حال و تاثیرگذار باشند.او افزود: با این حال، استفاده از ظرفیت این بنگاه‌ها در مشاغلی همچون قالی‌بافی، بسته‌بندی و... امکان‌پذیر است و در دیگر صنایع از جمله قطعه‌سازی میسر نیست. این مقام صنفی معتقد است که در صنعت بزرگی مانند خودروسازی، تجهیزات و قطعات نمی‌تواند در قالب بنگاه‌های کوچک منجربه تولید کالا و محصول باکیفیت شود، هرچند چنین بنگاه‌هایی می‌توانند در توسعه عمق داخلی‌سازی موفق عمل کنند. وی بیان کرد: با توجه به تعریف کنونی بنگاه‌های کوچک به‌عنوان واحدهای با کمتر از ۱۰ نفر کارکن، نمی‌توانند در صنایع خودرو و قطعه به ایفای نقش در اقتصاد بپردازند، زیرا اساسا قطعه‌سازی با کمتر از ۱۰ نفر نیروی کار وجود ندارد. دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور معتقد است که باید بازتعریفی در SMEها (بنگاه‌های کوچک و متوسط) انجام شود و به‌عنوان مثال شاخص‌هایی همچون حجم تولید، سهم آنها در تولید ناخالص داخلی و میزان درآمدزایی جایگزین شاخص تعداد نیروی کار شود.

همت مضاعف گل‌گهر برای بومی‌سازی

سرمایه‌گذاران دلسرد هستند

سرمایه‌گذاری خارجی در ایران عملی نشده است

تحریم مانع ورود سرمایه خارجی نیست

زیرساخت‌های قانونی مانع حضور سرمایه‌گذاران جهانی

عکس: آیدا فریدی

ملیکا انصاری: همکاری فعالان اقتصادی بین‌المللی با یکدیگر و همچنین برقراری تعاملات بین کشورها، روند رایج امروز اقتصاد جهان است. از مزیت‌های این دست مراودات می‌توان به توسعه بنگاه‌های اقتصادی طرفین مشارکت همراه با بهبود روابط دو کشور اشاره کرد. بنا بر عقیده کارشناسان و فعالان اقتصادی، کشور ما در سال‌های اخیر به‌دلیل تحریم‌ها از نعمت مشارکت‌های اقتصادی و صنعتی با سایر کشورها محروم مانده اما گروهی دیگر معتقدند نبود سرمایه‌های خارجی در فعالیت‌های اقتصادی ایران از جمله صنایع و معادن، ارتباط زیادی با تحریم‌های بین‌المللی (که اغلب صادرات نفت را شامل می‌شود) نداشته و مسائل دیگری مسبب نبود این‌گونه همکاری‌ها در کشور است. درباره دلایل کمرنگ بودن حضور سرمایه‌گذاران خارجی در بخش معدن و صنایع معدنی ایران و همچنین پیامدهای حضور آنان برای اقتصاد کشور، صمت با فعالان و کارشناسان این حوزه گفت‌وگو کرد که در ادامه می‌خوانید:

مشکل، تحریم نیست

مصطفی مالداری، یکی از فعالان معدنی است که نبود سرمایه‌های خارجی را متاثر از تحریم‌ها نمی‌داند. او در گفت‌وگو با صمت به موانع ورود فعالان اقتصادی بین‌المللی به کشور اشاره کرد و گفت: فرضیه‌هایی مبنی بر حضور نیافتن شرکت‌های خارجی در معادن ایران به‌دلیل تحریم‌ها توسط برخی از کارشناسان اقتصادی مطرح شده که این بحث را قبول ندارم، چراکه بخش معدن و همچنین صنایع معدنی کشور ما تحریم نیست و شرکت‌ها و سرمایه‌گذاران خارجی می‌توانند در قسمت‌های مختلف صنعت و معدن ورود و سرمایه‌گذاری کنند. به همین جهت باید گفت مسئله یا مانع مهم حضور سرمایه‌گذاران در کشور تحریم نیست و باید عوامل دیگری را در این موضوع دخیل دانست. می‌توان گفت مشکلات ناشی از زیرساخت‌های قانونی ما است که دامنه اختیار معدنکار را محدود کرده و حتی برای سرمایه‌گذاران داخلی نیز مشکل‌آفرین شده است. باوجود چنین شرایطی سرمایه‌گذاران خارجی رغبتی برای حضور در معادن ایران ندارند.

▣ زیرساخت‌های قانونی محدودیت‌آفرین

این فعال معدنی، وجود قوانین محدودیت‌زا را از عوامل مهم حضور اندک سرمایه‌های خارجی در معادن کشور معرفی کرد و در این باره گفت: زیرساخت‌های قانونی ما این امکان را فراهم نمی‌کنند که سرمایه‌گذار خارجی وارد بخش معدن کشور ما شود و ما ضمن استفاده از سرمایه‌های آنها، بخش معدنی خود را گسترش دهیم. زیرساخت‌های قانونی در اصل قوانین و ابلاغیه‌های متعددی هستند که همواره با هدف ساماندهی فعالیت‌های معدنی به تصویب می‌رسند، اما ثمره حضور آنها تنها مانع‌آفرینی است. می‌توان گفت این زیرساخت‌های قانونی گاه حتی شرایط را برای معدنکاران و سرمایه‌گذاران داخلی نیز دشوار می‌کنند. مالداری در ادامه به برخی از قوانین محدودیت‌زا اشاره و تصریح کرد: از یک سو طبق قانون، معدن جزو انفال و سرمایه‌های عمومی است و معدنکار حق مالکیت معدن را ندارد و از سویی دیگر اصلاحیه به‌تازگی منتشر شده توسط کمیته معدنی کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی باری بر دوش فعالان خصوصی بخش اکتشاف معدنی اضافه کرده است. طبق این اصلاحیه اگر یک معدنکار اکتشاف جدید انجام دهد، محدوده کشف شده متعلق به دولت است و دولت می‌تواند آن را به مزایده بگذارد؛ یعنی حتی اگر معدنکار هزینه کرده و کار اکتشافی انجام داد، باز مالک محدوده اکتشافی خود نیست. باوجود این قوانین دست‌وپاگیر و سنگ‌اندازی‌هایی که به‌واسطه این مصوبات انجام می‌شود، دور از انتظار نیست که نه‌تنها سرمایه‌گذار خارجی وارد بخش اکتشاف معدنی ما نشود، بلکه رغبت سرمایه‌گذار داخلی برای ورود به حوزه اکتشاف نیز از بین برود.

▣ ثمرات همکاری‌های بین‌المللی

مصطفی مالداری در ادامه به مزایای حضور سرمایه‌های خارجی در بخش معدن و صنایع معدنی ایران اشاره و پیامدهای مثبت این اتفاق را رونق معادن کشور معرفی کرد. او در این باره گفت: ورود سرمایه‌های خارجی به بخش معدن می‌تواند سبب رشد و توسعه معادن کشور شود. این توسعه هم در حوزه اکتشاف معادن رخ خواهد داد و هم در بحث استخراج و فرآوری، چراکه امروزه یا به‌دلیل کوچک‌مقیاس بودن معادن، کسی برای تاسیس واحد فناوری برای آنها سرمایه‌گذاری نکرده یا فناوری فرآوری برخی مواد معدنی در کشور وجود ندارد. به همین دلیل مواد معدنی این معادن یا به‌صورت خام صادر می‌شوند یا استفاده محدودی از آنها در صنایع صورت می‌گیرد. با ورود فعالان اقتصادی بین‌المللی در معادن، سرمایه‌های موردنیاز فعالیت‌های معدنی تامین و همچنین فناوری‌های روزآمد جهانی وارد کشور خواهد شد؛ از این رو ورود سرمایه‌های خارجی در بخش معدن و صنایع معدنی ایران، می‌تواند اتفاقات اقتصادی روشنی را برای کشور رقم بزند.

ثمره حضور خارجی‌ها در اقتصاد

سهراب حسینی، نایب رئیس کمیسیون صنعت، معدن و تجارت جوانان اتاق بازرگانی تهران و عضو کمیته اکتشاف خانه معدن ایران علت برخی مخالفت‌ها با حضور سرمایه‌گذاران خارجی را تفکرات غلط در این زمینه دانست. او در گفت‌وگو با صمت گفت: متاسفانه برشمردن معایب ورود سرمایه‌گذار خارجی به بخش معدن، ناشی از نگاهی عقیدتی سیاسی است که بر کشور ما حاکم است و منجر به ایجاد برخی موانع در راه تعاملات بین‌المللی شده است. در جواب اشخاصی که معتقدند با ورود فعالان معدنی خارجی، اختیار معادن از دست ما خارج می‌شود و این سرمایه‌گذاران اطلاعاتی از فعالیت‌های خود به ما ارائه نمی‌دهند، باید گفت متاسفانه برخی از فعالان معدنی داخلی و نهادهای دولتی و اجرایی فعال در بخش معدن نیز از اقدامات‌شان در این حوزه تاکنون اطلاعاتی دقیق به عموم مردم و فعالان این بخش ارائه نداده‌اند؛ بنابراین نمی‌توانیم آمار ندادن‌های سرمایه‌گذاران خارجی را اشکال بزرگ حضور آنان در کشور بدانیم. وی در ادامه افزود: امروزه در کشور روی تعداد محدودی معدن به‌صورت حرفه‌ای اقدامات اکتشافی صورت گرفته و بهره‌برداری اصولی از آنها در حال انجام است که فعالان این معادن، متخصصان بین‌المللی هستند و با سرمایه و فناوری‌های آنان این معادن به بهره‌برداری مناسب رسیده‌اند؛ بنابراین حضور فعالان و سرمایه‌گذاران خارجی، به رشد و توسعه معادن ما کمک شایانی می‌کند و نباید این موضوع را نادیده گرفت.

▣ کمبود حمایت از فعالان داخلی

سهراب حسینی در ادامه ضمن گلایه از کمرنگ بودن نقش حمایت‌های دولتی در فعالیت‌های معدنی، به ظرفیت بالای معادن کشور در تولید ثروت اشاره کرد و گفت: مسئله مهم آن است که اگر تمایل و اصرار داریم سرمایه‌گذاری توسط افراد در داخل کشور صورت گیرد، باید حمایت‌های مناسبی از بخش خصوصی شود تا این بخش توانایی ورود به فعالیت‌های معدنی را پیدا کند. امروزه در ایران تنها حدود ۲۰ معدن (که اغلب متولیان آنها بخش دولتی است) متناسب با رده‌های جهانی مشغول فعالیت هستند و سرمایه‌گذاری مطلوب در فعالیت‌های آنان صورت گرفته، اما این تعداد معدن نسبت به ذخایر متعدد معدنی موجود در کل کشور، مناسب نیست و باید شیوه‌ای اتخاذ شود تا تعداد این‌گونه معادن افزایش چندین برابری داشته باشد. وی در ادامه افزود: منابع صرف شده در بخش معدن با مبالغی که در باقی حوزه‌های اقتصادی کشور از جمله نفت و گاز، کشاورزی، مسکن و... سرمایه‌گذاری شده قابل‌مقایسه نیست؛ به‌عبارت دیگر می‌توان گفت معادن کشور از سرمایه‌های انبوه اقتصادی بی‌بهره مانده و باقی بخش‌ها قسمت بزرگی از اقتصاد کشور را تحت تاثیر قرار داده‌اند. اگر خواهان افزایش سهم معادن در تولید ناخالص داخلی هستیم و در عین حال مخالف حضور سرمایه‌گذار خارجی در معادن، باید به‌نحوی بنیادین و زیربنایی در بخش معدن سرمایه‌گذاری شود تا شاهد بازخورد و تولید ثروت مناسب این بخش باشیم.

سخن پایانی

مشارکت با جهان، قواعد و شرایط خود را می‌طلبد تا با رعایت آنها هیچ یک از طرفین دچار زیان نشده و سودآوری نتیجه این همکاری شود. بنا بر نظر کارشناسان و فعالان معدنی، وجود قوانین و مقررات محدودیت‌آفرین سبب شده فعالان خارجی معادن کشور ما را فضای مناسب و امنی برای سرمایه‌های خود نبینند. امیدواریم با رفع این گونه مشکلات، راه تعامل ایران با جهان هموارتر شود.

نوبت اول

آگهی تجدید مناقصه عمومی

یک‌مرحله‌ای شماره: ۵۲۴۲۳۶۹۲

شرکت فولاد خوزستان (سهامی عام)

مناقصه‌گزار: شرکت فولاد خوزستان

شرح مناقصه: تعمیر و بازپیچی بویین ترمزهای جرثقیل‌های سقفی فولادسازی

نوع مناقصه: عمومی یک مرحله‌ای

مدت زمان: ۱۲ ماه

مهلت اعلام آمادگی: تا پایان وقت اداری روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۲ (با ارسال ایمیل به نشانی زیر)

داوطلبان شرکت در مناقصه با مراجعه به وبسایت WWW.KSC.IR منوی مدیریت خرید و تامین‌کنندگان، ضمن ثبت‌نام و درج کلیه اطلاعات عمومی و تکمیلی خود، مستندات و مدارک لازم را پیوست نمایند.

دریافت اسناد مناقصه (پس از ارائه گواهی صلاحیت ایمنی اداره کار و تائید واحد ارزیابی تامین‌کنندگان) از تاریخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۸ به مدت دو روز در قبال ارائه اصل رسید واریز مبلغ ۵۰۰،۰۰۰ ریال (غیرقابل استرداد) در وجه شرکت فولاد خوزستان

تاریخ تحویل پیشنهادات: روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۳

تاریخ گشایش پاکات پیشنهاد قیمت/فنی: روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۴

مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۵۵۰،۰۰۰،۰۰۰ریال

نوع تضمین: ۱) ضمانتنامه معتبر بانکی ۲) چک تضمینی و یا واریز مبلغ در وجه شرکت فولاد خوزستان ۳) انجام بلوکه مالی از مطالبات شرکت‌کننده نزد فولاد خوزستان

شماره حساب واریز وجه:

الف) حساب سپهر ۰۱۰۰۳۰۴۴۵۳۰۰۱ بانک صادرات شعبه مجتمع فولاد اهواز کد ۳۸۸۲

ب) حساب سیبا ۰۱۰۲۵۱۳۱۸۶۰۰۲ بانک ملی شعبه مجتمع فولاد اهواز کد ۶۵۳۲

نشانی شرکت: اهواز-کیلومتر ۱۰ جاده اهواز بندر امام، شرکت فولاد خوزستان، **مدیریت:** خرید خدمات و قراردادها

تلفن: ۶۴۱۸-۳۲۱۳-۰۶۱ **ایمیل:** E.HEIBATI@KSC.IR

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۲/۱۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۲/۲۱

روابط‌عمومی شرکت فولاد خوزستان

نوبت اول
شناسه: ۱۱۳۲۴۹۲

آگهی تجدید فراخوان خرید خدمات مشاوره

(تجدید مناقصه عمومی و دومرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی شماره ۴۲۰۹۲۷۷۴)

شرکت ملی گاز ایران (سهامی خاص)

نام و نشانی دستگاه مناقصه‌گزار: شرکت گاز استان خراسان جنوبی (سهامی خاص)- بیرجند- سایت اداری- بلوار پیامبر اعظم(ص)- ابتدای خیابان شهدای نیروی انتظامی- کدپستی: ۹۷۱۹۸۶۶۸۳۸- تلفن: ۳۲۳۹۲۰۰۰-۰۵۶- نمابر قراردادها: ۳۲۴۰۰۵۲۳-۰۵۶

موضوع تجدید مناقصه: جمع‌آوری و تهیه بانک اطلاعاتی، بروزرسانی و آماده‌سازی نقشه‌ها و پیاده‌سازی سیستم GIS، خدمات فنی و پشتیبانی مربوط به روستاها و صنایع باقیمانده در سطح استان خراسان جنوبی به روش QCBS (انتخاب براساس کیفیت و قیمت) از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس (www.setadiran.ir) و به شماره فراخوان (۲۰۰۰۰۹۱۴۴۴۰۰۰۰۰۹) **نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار:** مطابق با ماده ۷ آیین نامه تضمین برای معاملات دولتی (مصوبه شماره ۱۲۳۴۰۲/ت ۵۰۶۵۹ ه مورخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۲) قراردادهای خدمات مشاوره تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار ندارند.

محل تأمین اعتبار پیمان: اعتبارات سرمایه‌ای (منابع بند ق تبصره ۲ ماده واحده قانون بودجه – طرح‌های غیرعمرانی) شرکت گاز استان خراسان جنوبی

شرایط متقاضیان:

- دارا بودن شخصیت حقوقی
- ارائه گواهینامه صلاحیت مشاوره معتبر در الف) حداقل پایه ۳ در تخصص‌های شبکه توزیع و ایستگاه‌های کاهش فشار گاز یا خطوط انتقال نفت و گاز و ب) پایه ۳ تخصص سیستم های اطلاعات جغرافیایی (GIS) از سازمان برنامه و بودجه کشور
- داشتن ظرفیت خالی ارجاع کار و دارا بودن سابقه کاری مشابه و مرتبط
- ارائه مدارک معتبر ثبتی مناقصه گر و مدارک و مستندات مذکور در اسناد ارزیابی کیفی

نکته: ارائه اصل و یا کپی برابر اصل مدارک فوق‌الاشاره در زمان بازگشایی پیشنهادها الزامی است.

برنامه زمانی مناقصه:

- **مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی:** از تاریخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۸ لغایت ساعت ۱۹:۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۲۱
- **آخرین مهلت عودت اسناد ارزیابی کیفی:** ساعت ۰۸:۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۱
- **اعلام نتایج ارزیابی کیفی:** ۱۴۰۰/۰۳/۰۲
- **مهلت دریافت اسناد مناقصه:** از تاریخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۲ لغایت ساعت ۱۰:۳۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۳
- **آخرین مهلت عودت اسناد مناقصه (پیشنهاد فنی و مالی):** ساعت ۱۰:۳۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۷
- **زمان و مکان بازگشایی پاکات ب:** ساعت ۱۱:۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۷ - سالن جلسات شرکت گاز استان خراسان جنوبی
- **زمان و مکان گشایش پاکات ج:** پس از بررسی پیشنهاد فنی شرکت‌ها (ارزیابی فنی)، پاکت‌های مالی شرکت‌های واجد شرایط در تاریخ ۱۴۰۰/۰۳/۲۲ در محل سالن جلسات شرکت گاز استان خراسان جنوبی گشایش خواهد یافت. لازم به ذکر است تاریخ اعلام شده جهت گشایش پاکات مالی قطعی نبوده و با توجه به روند ارزیابی فنی پیشنهادات و رفع ابهام‌های احتمالی امکان تغییر وجود خواهد داشت. با این وجود این شرکت نسبت به دعوت از مناقصه‌گرانی که پیشنهاد فنی آنها (پس از ارزیابی) مورد تأیید قرار گیرد به صورت کتبی جهت حضور در جلسه گشایش پیشنهادات مالی اقدام خواهد نمود.

با توجه به اینکه کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکات از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس (www.setadiran.ir) انجام خواهد شد لذا لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

لازم به ذکر است اسناد از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) توزیع خواهد شد و هر یک از مناقصه‌گران جهت دریافت و عودت اسناد مناقصه و ارزیابی کیفی، بایستی اسناد را تا آخرین مهلت ذکر شده در آگهی از طریق سامانه ستاد دریافت و یا بارگذاری نمایند. مناقصه‌گران تایید شده در ارزیابی کیفی می‌بایست اسناد مناقصه را پس از بارگذاری در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت تا قبل از شروع جلسه کمیسیون مناقصات به‌صورت فیزیکی نیز تحویل دبیرخانه رمز و محرمانه واحد خرید شرکت گاز استان خراسان جنوبی نمایند.

ضمناً ارائه مدارک و دریافت اسناد مناقصه، هیچگونه حقی را برای متقاضیان جهت شرکت در مناقصه ایجاد نخواهد کرد.

این آگهی در سایت‌های www.shana.ir ، http://iets.mporg.ir و www.nigc-skgc.ir و www.setadiran.ir قابل رؤیت می‌باشد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۲/۱۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۲/۲۰

روابط عمومی شرکت گاز استان خراسان جنوبی

نوبت اول
شناسه: ۱۱۳۱۹۴۶

فراخوان آگهی ارزیابی کیفی (۰۴-۰۰)

جهت برگزاری مناقصه تهیه مصالح و اجرای ۶۰۰۰ انشعاب سری و پراکنده در شهرستان‌های جیرفت، عنبرآباد و روستاهای تابعه

شرکت گاز استان کرمان (سهامی خاص)

شرکت گاز استان کرمان در نظر دارد فراخوان ارزیابی کیفی جهت برگزاری مناقصه عمومی (تهیه مصالح و اجرای ۶۰۰۰ انشعاب سری و پراکنده در شهرستان‌های جیرفت، عنبرآباد و روستاهای تابعه) به شماره ۲۰۰۰۰۹۳۱۶۴۰۰۰۰۰۴ را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری فراخوان ارزیابی کیفی از دریافت و تحویل اسناد استعلام ارزیابی کیفی تا ارسال دعوتنامه جهت سایر مراحل مناقصه، از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار فراخوان در سامانه تاریخ ۱۴۰۰/۲/۱۹ می‌باشد. اطلاعات و اسناد مناقصه عمومی پس از برگزاری فرآیند ارزیابی کیفی و ارسال دعوتنامه از طریق سامانه ستاد به مناقصه‌گران ارسال خواهد شد.

مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی: ۱۴۰۰/۰۲/۲۷

مهلت ارسال پاسخ استعلام ارزیابی کیفی: ۱۴۰۰/۰۳/۱۰

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار: شرکت گاز استان کرمان واقع در بلوار ۲۲ بهمن- حدفاصل سه‌راه ادیب با چهارراه شعبانیه

شماره تماس: ۳۱۳۲۶۰۰۰-۰۳۴ **شماره فکس:** ۳۳۲۳۹۶۶۱-۰۳۴

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه:

مرکز تماس: ۴۱۹۳۴-۰۲۱

دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸

مدت زمان اجرا(روز)	۳۶۵	تاریخ چاپ نوبت اول	۱۴۰۰/۲/۱۹	شماره مجوز	
تعداد مرحله	یک	تاریخ چاپ نوبت دوم	۱۴۰۰/۲/۲۰	مبلغ تضمین (ریال)	۴،۵۹۷،۰۰۰،۰۰۰
کد فراخوان	۲۰۰۰۰۹۳۱۶۴۰۰۰۰۰۴				

روابط عمومی شرکت گاز استان کرمان

نوبت دوم
۱۹۲۱ م الف

اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک منطقه دو قزوین

قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۳۹۹۶۰۳۰۹۰۶۸۰۰۲۸۱۳ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۰۹ و رای اصلاحی به شماره ۱۳۹۹۶۰۳۰۹۰۶۸۰۰۲۸۸۵ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۲ پرونده کلاسه ۱۳۹۹۱۱۴۴۰۹۰۶۸۰۰۰۰۶۹ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک منطقه دو قزوین تصرفات مالکانه بلامعارض مالکیت آقای ولی مهدی پور قزوین به شناسنامه شماره ۳۷۹ کدملی ۴۲۲۳۱۹۰۶۱۱ صادره از قزوین فرزند اصغر در ششدانگ یکباب ساختمان محاط شده با پلاک‌های اعلام شده مجاور به مساحت عرصه ۱۸۷/۱۰ مترمربع پلاک شماره ۱۵ فرعی از ۳۶ اصلی واقع در قزوین بخش ۵ حوزه ثبت ملک منطقه دو قزوین خریداری مع‌الواسطه از ذبیح‌اله مرادخانی تائید و گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۲/۰۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۲/۱۹

علی شهسواری، رئیس ثبت اسناد و املاک قزوین

خبر

افزایش بهره‌وری در واحد فنی و تعمیرات شرکت فولاد سنگ

مدیر واحد فنی و تعمیرات شرکت فولاد سنگ، از افزایش بهره‌وری در این واحد خبر داد که در سال ۹۹ با تلاش چشمگیر کارکنان این واحد محقق شده است.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد سنگ، مجتبی جعفریان یادآور شد: با شکل‌گیری دفتر فنی برق و مکانیک در واحد فنی و تعمیرات، برنامه تعمیرات پیشگیرانه PM در شرکت جاری‌سازی شد و این امر سبب کاهش چشمگیر حجم تعمیرات اضطراری و توقف تجهیزات شد و افزایش ۱۶۳ درصدی فعالیت‌های نگهداری را به همراه داشت.

مدیر واحد فنی و تعمیرات شرکت فولاد سنگ افزود: با پیاده‌سازی نظام 5S در کارگاه‌های واحد فنی تعمیرات، عملیات کدینگ کالاها در انبار انجام و در ادامه دفترچه فنی قطعات و تجهیزات آماده شد. در پی آن نیز سطح ذخیره انبار تعریف و در راستای تجهیز انبار اقدامات لازم صورت گرفت. وی عملیات بومی‌سازی تجهیزات را از دیگر فعالیت‌های این واحد برشمرد و افزود: با برنامه‌ریزی انجام‌شده عملیات بومی‌سازی و ساخت قطعات از دی‌ماه ۱۳۹۹ در دستور کار قرار گرفت و امیدواریم در سال جدید با گسترش روند این فعالیت، صرفه‌جویی قابل‌توجهی برای شرکت به همراه داشته باشد.

جعفریان در پایان این موفقیت‌ها را نتیجه تلاش شبانه‌روزی و کار جهادی کارکنان واحد فنی و تعمیرات شرکت دانست و از زحمات آنها تشکر و قدردانی کرد.

مدیر مهندسی معکوس و ساخت داخل گل‌گهر عنوان کرد

همت مضاعف گل‌گهر برای بومی‌سازی

گروه معدن
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

حمایت از تولید داخلی یکی از مهم‌ترین شاخصه‌هایی است که در تدوین سیاست‌های اقتصاد مقاومتی ابلاغی از سوی رهبر معظم انقلاب مورد توجه قرار گرفته است. داخلی‌سازی یا بومی‌سازی زمینه کاهش وابستگی صنایع به واردات را فراهم و از خروج ارز جلوگیری می‌کند. بر همین اساس، شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در جایگاه قطب سنگ آهن کشور در سال‌های اخیر کوشیده است تا در مسیر بومی‌سازی گام بردارد. در همین راستا استراتژی‌های متفاوتی را تدوین کرده و در مسیر تحقق آنها گام برمی‌دارد. توجه به این نکته ضروری به نظر می‌رسد که ایران در طول سال‌های گذشته با تحریم و محدودیت بین‌المللی روبه‌رو بوده است. بدون تردید یکی از راهکارهای اصلی برای کاهش اثرات مخرب تحریم‌ها مهندسی معکوس و بومی‌سازی قطعات و کاهش وابستگی به خارج از کشور است. بدین ترتیب باید مقوله مهندسی معکوس و در همین حال رویکرد کسب دانش ساخت قطعات و تجهیزات مختلف در دستور کار شرکت‌ها قرار گیرد تا امکان بومی‌سازی و ساخن تجهیزات مختلف با قابلیت رقابت از منظر کیفیت و بهای تمام‌شده فراهم شود. شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در طول سال‌های اخیر همتی مضاعف برای بومی‌سازی داشته است. جدیدترین تلاش‌های این شرکت به بومی‌سازی ماده شیمیایی MIBC منجر شده است. این اقدام زمینه صرفه‌جویی ارزی یک میلیون یورویی را در منطقه گل‌گهر و صرفه‌جویی ارزی حداقل ۵ میلیون یورویی در کل کشور فراهم می‌کند.

بومی‌سازی در بخش معدن و صنایع معدنی با شدت گرفتن تحریم‌ها و محدودیت‌های بین‌المللی اعمالی علیه ایران، بیش از پیش مورد توجه قرار گرفت. در سال‌های گذشته بخش زیادی از نیاز کشور به تجهیزات و قطعات یدکی از طریق واردات تامین می‌شد اما اکنون بسیاری از شرکت‌های بزرگ خود را موظف دانسته‌اند تا به سمت بومی‌سازی قطعات و تجهیزات برای رفع نیازهای بخش در داخل کشور گام بردارند. فعالیت واحدهای مهندسی معکوس و ساخت داخل نیز بر پایه همین استراتژی ترتیب داده شده است. این اقدام مزیت‌های متعددی را به همراه دارد ازجمله آنکه از خروج ارز جلوگیری می‌کند.

جلال سلیمان‌نژاد

بومی‌سازی MIBC منجر به صرفه‌جویی ارزی یک میلیون یورویی در منطقه گل‌گهر و صرفه‌جویی ارزی حداقل ۵ میلیون یورویی شده است

> ایران در طول سال‌های گذشته با تحریم و محدودیت بین‌المللی روبه‌رو بوده است. بدون تردید یکی از راهکارهای اصلی برای کاهش اثرات مخرب تحریم‌ها مهندسی معکوس و بومی‌سازی قطعات و کاهش وابستگی به خارج از کشور است

▣ بومی‌سازی ماده شیمیایی MIBC

مدیر مهندسی معکوس و ساخت داخل شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر از بومی‌سازی ماده شیمیایی MIBC با حمایت شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر و شرکت گهرروش سیرجان خبر داد. به گزارش روابط‌عمومی و امور بین‌الملل شرکت گل‌گهر، جلال سلیمان‌نژاد گفت: کارشناسان کارگروه بومی‌سازی حوزه کنسانتره شرکت گل‌گهر شامل کارشناسان شرکت گل‌گهر و کارشناسان شرکت گهرروش به‌عنوان پیمانکار بهره‌بردار، با انتقال دانش و تجربه خود به سازنده داخلی موفق به ساخت ماده شیمیایی فوق‌العاده ارزبر MIBC شدند که در فرآیند فلوتاسیون (شناورسازی) استفاده می‌شود.

مدیر مهندسی معکوس و ساخت داخل این مجموعه معدنی و صنعتی افزود: در فرآیند فلوتاسیون از مواد شیمیایی مختلف شامل فعال‌کننده (Collectors)، بازداشت‌کننده‌ها (Depressants) و همچنین کف‌سازها (Frother) استفاده می‌شود تا درنهایت جداسازی عامل مزاحم از کانی هدف، محقق شود.

سلیمان‌نژاد ادامه داد: متداول‌ترین کف‌ساز مورد استفاده در فلوتاسیون مواد معدنی مختلف در مقیاس صنعتی، متیل ایزوبوتیل کربونیل (MIBC) بوده که در حذف گوگرد از کنسانتره مگنتیتی، هماتیتی و همین‌طور در فرآیند فلوتاسیون مس، سرب و روی کاربرد دارد.

وی اظهار کرد: فلوتاسیون یکی از اصلی‌ترین روش‌های جدایش فیزیکی شیمیایی است که در آن با استفاده از مکانیسم چسبیدن حباب‌های هوا به مواد آبران و انتقال به صورت کف در سطح سلول فلوتاسیون و درنهایت جمع‌آوری کف، حذف کانی محتوی گوگرد محقق شده یا تغلیظ کانی‌های مس یا سرب-روی انجام خواهد شد. به بیان ساده‌تر، پیریت (کانی حاوی سولفور) موجود در کنسانتره آهن به حباب ناشی از این فرآیند شیمیایی چسبیده و به صورت سرریز جدا می‌شود.

مدیر مهندسی معکوس و ساخت داخل شرکت گل‌گهر ادامه داد: این سازنده هم‌اکنون در حال تولید این ماده شیمیایی برای استفاده در فرآیند فلوتاسیون خطوط کنسانتره آهن است و تحقیقات با هدف ارتقای کیفیت آن با هم‌فکری کارشناسان بومی‌سازی شرکت گل گهر و شرکت گهرروش ادامه دارد.

نکته قابل بیان در بومی‌سازی این ماده شیمیایی این است که تمام مواد اولیه آن نیز داخلی هستند و از پتروشیمی‌های کشور تهیه می‌شوند. سیاست مدیران ارشد منطقه گل‌گهر حمایت از سازندگان بومی به‌منظور بومی‌سازی سایر مواد شیمیایی مصرفی زنجیره فرآوری مواد معدنی نیز است.

سلیمان‌نژاد در پایان تاکید کرد: بومی‌سازی این ماده شیمیایی منجر به صرفه‌جویی ارزی یک میلیون یورو در سطح منطقه گل‌گهر و صرفه‌جویی ارزی حداقل ۵ میلیون یورو در سطح کشور عزیزمان ایران شده است.

▣ سخن پایانی

شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در طول سال‌های گذشته تلاش کرده و به قطب معدنی و صنعتی منطقه سیرجان و حتی استان کرمان بدل شده است. این مجموعه عظیم معدنی و صنعتی همگام با تلاش برای تولید، بومی‌سازی و ساخت داخل را در رده اهداف اصلی خود قرار داده است. بدین ترتیب از یک سو بخشی از نیازهای این مجموعه که با تحریم دشوار شده بود، از داخل تامین می‌شود. از سوی دیگر نیز شاهد صرفه‌جویی قابل‌توجهی در منابع ارزی هستیم.

گسترش تجارت
یکشنبه
۱۹ اردیبهشت ۱۴۰۰
۲۶ رمضان ۱۴۴۲
۹ مه ۲۰۲۱
شماره ۱۷۸۴
پیاپی ۳۱۰۲
www.Tejaratdaily.com

زهر شکر در کام بازار

پیشنهاد ویژه برای بهبود وضعیت صنعت نمایشگاهی

سیب آذربایجان در انتظار رفع موانع صادراتی

تصویب ایجاد مناطق آزاد و ویژه جدید

ایجاد ۱۳ منطقه ویـژه اقتصادی و ۷ منطقه آزاد تجاری-صنعتی به تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام رسید.

حمیدرضا مومنی، رئیس شـورای عالی مناطـق آزاد در این باره توضیح داد: در نشسـت مجمع تشـخیص مصلحـت نظام و پس از بحـث و تبادل‌نظر و گفت‌وگوی کارشناسـی درباره تک‌تک مناطق آزاد و ویـژه اقتصادی پیشـنهادی و بـا تکیه بـر تجربیات مناطق موجود تشـکیل ۷ منطقـه آزاد و ۱۳ منطقه ویژه اقتصادی تصویب شد.

وی ادامـه داد: با رأی اعضا، ایجاد ۷ منطقه آزاد تجاری- صنعتی، مهران در اسـتان ایلام، سیستان در اسـتان سیستان و بلوچستان، بانه- مریوان در اسـتان کردسـتان، بوشهر در اسـتان بوشهر، قصر شـیرین در استان کرمانشـاه، اردبیل در استان اردبیل و اینچه‌برون در استان گلستان به تصویب رسید.

بنـا بر گزارش ایسـنا، مومنی با اشـاره به اینکـه اعضای مجمع تشـخیص مصلحـت نظام با ایجـاد ۱۳ منطقه ویـژه اقتصادی نیز موافقـت کردند، گفت: بر این اسـاس، مناطق ویـژه اقتصادی لار و فسـا در استان فارس، ابرکوه و میبد در استان یزد، زنجان در استان زنجان، گچسـاران در اسـتان کهگیلویه و بویراحمد، سرو در استان آذربایجان غربی، خواف و قوچان در استان خراسان رضوی، خرم‌آباد در استان لرستان، تاکستان در استان قزوین، شاهین‌شهر در استان اصفهان و ساوجبلاغ در استان البرز ایجاد خواهد شد.

پیش‌نیازهایی برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی

چرا سرمایه خارجی از ایران می‌گریزد؟

ایـران در مسـیر گردش تجارت امروز دنیا بین بلوک شـرق و غـرب در موقعیت ویژه‌ای قرار گرفته و در بسـیاری از زمینه‌های اقتصادی دارای مزیت مطلق است و در نگاه کلی می‌تواند جذابیت‌های فراوانی را برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی حـوزه تجـارت ایجاد کند امـا در عمل وقتی به آمـار سـرمایه‌گذاری‌های خارجی موجـود در اقتصاد ایـران نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که این حـوزه نه‌تنها مورد علاقه سـرمایه‌گذاران خارجی نیسـت، بلکه حتی باعث فراری دادن سرمایه‌های داخلی کشور نیز به کشورهای همسایه می‌شود.

بـا توجه به اینکـه یکی از راهکارهای توسـعه اقتصادی در بیشـتر کشـورهای پیشرفته، جذب سرمایه خارجی در قالب طرح‌های تولیدی و تجارتی است، چرا ما در کشور خود و با تمام منابع طبیعی و قابلیت‌های جغرافیایی، همچنان نتوانسته‌ایم گام قابل ملاحظه‌ای در این مسـیر برداریم و پای سرمایه‌گذاران خارجی را به شکل مطلوب به کشور باز کنیم؟ آیا این موانع و مشکلات قابل حذف هستند؟ و به راستی اگر سرمایه‌گذاری خارجی در اقتصاد ما به نحو شایسته انجام شود، آیا می‌توان امید داشت که اقتصاد ما با ظرفیت موجود خود به توسعه دست یابد؟ اینها پرسش‌هایی اسـت که صمت در گفت‌وگو با کارشناسـان اقتصاد مطرح کرده است که در ادامه، دیدگاه آنها را می‌خوانید:

عکس: صمت

کشـورهایی که توانسته‌اند میزان بالایی از سـرمایه خارجی را نسـبت به حجم ارزی جذب کنند، همـواره پیش‌نیازهایی چون ثبات، امنیت و آشتی با دنیا را ملاک خود قرار داده‌اند

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

باید روز آمد باشیم

محمدرضا مودودی، کارشـناس اقتصـاد بین‌الملل درباره بستر مناسب سرمایه‌گذاری تجاری در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: به طور کلی سرمایه‌گذاری همواره در مسـیری حرکت می‌کند که در آن احساس امنیت کنـد و بـه طور قطع از حوزه‌هایی که در آن احسـاس خطر کند، فرار می‌کند و متاسـفانه اقتصاد کشور ما در این زمینه نتوانسـته است به شکل مطلوب عمل کند. مودودی درباره راهکار کشورهای پیشرو در زمینه جذب سـرمایه‌گذاری‌های جهانی افزود: این واقعیت اقتصاد است و می‌بینیم کشورهایی که توانسته‌اند میزان بالایی از سـرمایه خارجی نسـبت به حجم ارزی جذب کنند، همـواره پیش‌نیازی به‌عنوان ثبات، امنیت و آشـتی با دنیـا را مـلاک خود قرار داده و آن را به منزله یک پلان استراتژیک و راهبرد کلیدی مطرح کرده‌اند که تا ده‌ها سال تنشی با دنیا نداشته باشند. در بستری که توأم با این امنیت و آرامش و ثبات باشد، حتما سرمایه جذب می‌شود. وی درباره ظرفیت‌های اقتصادی و تجاری ایران برای جذب سرمایه‌های خارجی در تجارت تاکید کرد: نباید فراموش کنیم کشـور مـا یکی از پرظرفیت‌ترین کشـورها برای توسعه اقتصادی اسـت و درحال‌حاضر به‌عنـوان بزرگ‌تریـن اقتصـاد نپیوسـته به WTO محسوب می‌شـود. این موضوع نشان می‌دهد بسیاری از ظرفیت‌های موجود در این زمینه در کشـور ما هنوز بالقوه هسـتند و می‌توانند جذابیت زیادی برای جذب سرمایه ایجاد کنند. کمااینکه کشور ما نوزدهمین بازار بزرگ دنیا هم لقب دارد و برای بسیاری از کشورها که به دنبال بازارهای جدید می‌گردند، به طور قطع این بازار جذابی است. سرپرست سابق سازمان توسعه تجارت در این زمینه خاطرنشـان کرد: برای اینکـه هم منابع خود را به بهترین شـکل به فعالیت و بهره‌برداری برسـانیم و هم از طرف دیگـر با دانش و فنـاوری روز دنیا هماهنگ شویم، نیاز داریم ارتباط خود را با دنیا حفظ کنیـم. یکـی از راه‌های حفظ ایـن ارتباط و انتقـال دانـش فنی و فناوری این اسـت که راه را برای ورود سـرمایه خارجی همـوار کنیم. مودودی در ادامه تصریح کرد: درواقع در تجارت امروز سرمایه‌گذاری تنها به معنی جابه‌جایی ارز نیست. انتقال دانش فنی، انتقال فنـاوری و بینش تجاری همه مصداق سـرمایه‌گذاری است که متاسفانه ما در هر ۳ زمینه از دنیا عقب هستیم و این عقب‌ماندگی باعث دور شدن سرمایه‌های خارجی از بازار ظرفیت‌دار داخلی می‌شود. وی همچنین با اشاره به بی‌برنامگی‌ها در نظام اقتصادی و تجاری کشـور در پیوستن به جریان تجارت جهانی، بیان کرد: نکته دیگر در زمینه سرمایه‌گذاری خارجی این است که سرمایه‌ها به طور معمول به سـمتی می‌رونـد که تالیف و تصویر مشخصی از رشد و توسعه در آن ببینند. به عبارتی، اگر کشـور ما در تاریکخانه شناخت جهانی باقی بماند و از آن بیرون نیاید نمی‌تواند در روشـنای تجارت جهانی، قابلیت‌هـای خـود را معرفی کند و به این ترتیب هرگز نخواهیم توانسـت سرمایه‌گذاران خارجی را برای ورود بـه عرصه‌های مختلف اقتصادی ایـران متقاعد کنیم. این کارشـناس مسـائل اقتصادی در این زمینه اظهار کـرد: امـروز برند ایران گـره خورده در نفـت و گاز و پتروشـیمی اسـت و ما می‌بینیم که در این حوزه هم سـرمایه‌گذاری خارجی خوبی در حـال شـکل‌گیری اسـت و علاقه‌مندی به ایـن منابع وجـود دارد اما تمام ظرفیت‌های کشـور مانند بسـیاری از کشـورهای حوزه خلیج‌فـارس فقـط محدود بـه منابع نفتی نیسـت. ما از ظرفیت‌های بسیار بیشتری در زمینه معدن و صنایع معدنی، صنایع غذایی، نسـاجی و فرش و بسـیاری صنایع دیگـر برخورداریم اما هنوز نتوانسـته‌ایم آنها را به‌خوبی معرفی کنیم. وی به‌عنوان مثال در این باره گفت: ما گرچه در تولید زعفران در دنیا حـرف اول را می‌زنیم و ۹۷ درصد تولید زعفران دنیا را به خود اختصاص می‌دهیم اما در برندسازی آن ضعیف بوده‌ایم و نتوانسته‌ایم از این فرصت بهره‌برداری کنیم؛ بـه همین دلیـل نیز این محصول را با نازل‌ترین قیمت به کشورهای دیگر می‌فروشیم و آنها این محصول را به نام خود برند می‌کنند.

بنابرایـن باید برنـد تجاری و برند صنعتـی ایران را بازتعریـف کنیـم تا ایـن انگیزه برای سـرمایه‌گذاری خارجی مهیا شود. مودودی درباره خطری که در کمین بازارهای فعلی تجارت ایران اسـت نیز خاطرنشان کرد: درحال‌حاضر سـهم دانش فناورانـه روز و های‌تک در صنایع ما بسـیار پایین است و تولیدات ما بسیار سنتی اسـت که این یک خطر جدی محسـوب می‌شود زیرا با این روش کشـورهای هـدف صادراتی ما خیلی زود می‌توانند از محصولات تولیدی ما کپی‌برداری کنند و با تولید آن راه ورود کالاهای ما به بازارهای خود را ببندند.

در صورتی که با جذب سـرمایه‌های خارجی و حرکت در مسـیر تولید محصولات های‌تـک این کپی‌برداری به‌راحتـی امکان‌پذیـر نخواهد بود. پـس اگر بخواهیم بازارهای موجود خود را حفظ کرده و گسـترش دهیم، ناگزیریـم دانش روز و فناوری‌های پیچیده را بیشـتر جـدی بگیریم کـه این کار نیز با سـرمایه‌گذاری‌های خارجـی امکان‌پذیر خواهد بـود. وی تاکید کرد: نکته دیگر این اسـت که برای جذب سـرمایه‌های خارجی، باید یک‌سـری مشوق‌ها را درنظر بگیریم و بتوانیم آنها را به نوعی به کار بگیریم که سرمایه‌ها به سمت اقتصاد ایران بیایند. سـرمایه‌گذاران کشـورهای همسایه که درحال‌حاضر درگیر ناامنی هسـتند تمایل دارند برای حفظ سـرمایه خود در یک کشور دیگر سرمایه‌گذاری کننـد و ایـران می‌تواند گزینه مطلـوب در این زمینه باشـد. اما این تشویق‌ها کمتر در ساختار تجاری ایران مورد توجه قرار گرفته‌اند و در عین اینکه نتوانسـته‌ایم در این سـال‌ها تصویر فضای امن سـرمایه‌گذاری را به سـرمایه‌گذاران خارجی نمایش بدهیم، تشـویق‌های مناسـبی را نیـز بـرای ایـن سـرمایه‌گذاران درنظر نگرفته‌ایـم. مـودودی در پایـان گفـت: درحال‌حاضر به دلیل اینکه برنامه مشـخص و مدونی برای توسـعه تجاری خود نداریم نتوانسـته‌ایم در زمینه‌های مختلف به‌خوبی عمل کنیم. ما یک‌سـری طرح‌ها را از گذشته داریـم و هنـوز همان‌ها را ارائه می‌دهیم در صورتی که برای داشـتن حضور موفق در این زمینه نگاه ما باید به ۱۰ سـال آینده باشد تا بتوانیم سهم آینده را به سمت خود متمایل کنیم.

حتی با رفع این تحریم‌ها، اقتصاد و تجارت ما از نظر زیرساخت‌هایی مانند جاده، مجوزها، بیمه و گمرک نیز جذابیت‌های لازم را برای سرمایه‌گذاران خارجی ندارد

نگاه جهانی داشته باشیم

ولی کالجی، کارشـناس اقتصاد حوزه اوراسیا نیز در ایـن باره در گفت‌وگو با صمت ابـراز کرد: نکته‌ای که باید در سـرمایه‌گذاری در حوزه تجارت درنظر داشـته باشـیم این اسـت که روابط تجاری و بانکی ما بستگی زیادی به حل و فصل مشـکلات ما با کشـورهای غربی و به انجام رسـیدن موضوع برجـام دارد و بدون درنظر گرفتن این موارد، این کار بسیار دشوار است و می‌بینیم که کشور ما را در چند سال اخیر دچار محدودیت‌هایی کرده است. کالجی با اشاره به موضع‌گیری شرکت‌های بـزرگ در نحوه ارتباط با ایـران در طول مدت تحریم یادآور شـد: این محدودیت‌ها درنهایت سبب می‌شود که سـرمایه‌گذاری خارجی نیز در تولید و تجارت ما از ایـن موضوعات تاثیر بپذیرد و به‌عنوان نمونه می‌بینیم که شـرکت بزرگ و چندملیتی مثل «روسـنِفت» در دوران تحریم بازار ایران را ترک کرد زیرا در هر حال این شـرکت‌ها در سطح بین‌المللی کار می‌کنند، در سطح بین‌المللی سهام دارند و نمی‌خواهند با ورود به چالش تحریم‌ها مناسبات مالی و بانکی خود در نقاط مختلف دنیا را از دسـت بدهند. وی با اشـاره به رویکرد مشابه بسیاری کشورها و شرکت‌ها درباره تحریم‌ها تاکید کرد: ما هرچه بتوانیم در سـطح بین‌المللی مشـکلات مالی و بانکـی را حـل و فصل کنیم، بـه طور قطع می‌توانیم ارتباط‌هـای مطلوب‌تـری را با کشـورهای همسـایه و سـرمایه‌گذاران آنها ایجاد کنیم. وقتی سرمایه‌های بانکی کشور در کشورهای مختلف بلوکه می‌شوند و انتقال ارز و مبادلات از طریـق صرافی‌هـا انجام شـود، هزینه‌ها افزایش می‌یابد، امنیت تجارت کم می‌شـود و سـرعت تجارت که یک مولفه تاثیرگذار در تجارت امروز است نیز افت می‌کند و علاوه بر این موارد موجب ایجاد فسـاد می‌شـود. این کارشـناس اقتصاد در ادامـه دربـاره دلایل عمده فرار سـرمایه خارجی از تجارت کشـور عنوان کرد: افزایش تعداد واسـطه‌ها به دلیل عبور از تحریم‌ها علاوه‌بر تمام مشـکلات یادشده باعث می‌شـود هزینه تمام‌شده کالای ایرانی نسبت به نمونه‌های خارجی افزایش یابد و کالا غیررقابتی شـود که این موضوع دلیلی بر فرار سرمایه‌ها و سرمایه‌گذاران از اقتصاد کشور می‌شود.

کالجی درباره تاثیرات رفع مشـکلات بانکی کشـور در شـرایط کنونی اقتصاد کشـور نیز بیـان کرد: رفع ایـن مشـکلات می‌توانـد باعث شفاف‌سـازی تجارت و آسـودگی خاطر خریـدار و فروشـنده، ایجاد امکان ردیابـی نهادهای ناظر و ترغیب سـرمایه‌گذاران برای حضور در تجارت ایران شـود. امـا اگر این اتفاق نیفتد براسـاس همان اصطلاح رایج که می‌گویند «سـرمایه ترسوست» سـرمایه‌گذار حاضر نخواهد شـد تا وارد چنین فرآیند پرخطری شـود. این کارشـناس اقتصاد حوزه اوراسیا همچنیـن تاکیـد کـرد: جـدا از موضـوع تحریم‌هـای بانکی که در عـدم موفقیت ما در جذب سرمایه‌گذاران خارجی موثر است، بایـد بـه این نکته نیز توجه کنیـم که حتی با رفع این تحریم‌هـا، اقتصاد و تجارت ما از نظر زیرسـاخت‌هایی مانند جـاده، مجوزها، بیمه و گمرک نیز جذابیت‌های لازم را برای سـرمایه‌گذاران خارجی ندارد. درواقع اگر قصد جذب سـرمایه و سـرمایه‌گذار خارجی را داریم، باید تجارت کشـور را قابل رقابت با سایر کشورها کنیم و اگـر قصد چنین قصدی داریـم باید در زمینه فراهم آوردن زیرسـاخت‌های لازم تجارت امروز فعالیت‌های گسترده‌ای انجام دهیم.

کالجـی در پایـان گفت: درحال‌حاضـر ۱۱ بندر در دریـای خـزر داریم که ظرفیت مجمـوع آنها ۴۰ هزار تـن اسـت اما درنهایت سـالانه فقـط ۶ میلیون تن از این ظرفیت به کار گرفته می‌شـود کـه می‌تواند برای سرعت بخشیدن به تجارت کشور و ایجاد جذابیت برای سرمایه‌گذاران خارجی به کار گرفته شود.

سخن پایانی

حقیقت این است که در شرایط کلی سرمایه‌گذاری خارجی در اقتصاد و تجارت ما برای سـرمایه‌گذاران می‌تواند یک سـرمایه‌گذاری سـودآور بی‌نظیر باشد اما اقتصاد ما از چند سـو دچار مشـکلاتی است که جذابیت چنین سرمایه‌گذاری‌هایی را به‌شدت کاهش می‌دهد.

تحریم‌هـای اقتصـادی دولت امریکا علیـه ایران و مهم‌تر از آن قرار گرفتن نام کشور ما در فهرست سیاه FATF، روزآمد نبـودن امکانات و تجهیزات تولید و تجارت، آماده نبودن زیرسـاخت‌های توسعه تجارت و شاید اساسـی‌تر از همه قوانین و دستورالعمل‌های ناگهانـی و جزیره‌ای در مدیریـت اقتصاد ایران باعث شـده تا تجارت ایران با وجود تمام ظرفیت‌های ذاتی در ایـن حـوزه، خود را بیشـتر به‌عنوان یک بسـتر کم‌ثبات در این حوزه به سـرمایه‌گذاران بشناساند و باعث شـود تا رغبت چندانی بـرای ورود این عناصر بسط‌دهنده تجارت وجود نداشته باشد. بنابراین شاید اگـر بخواهیم در زمان معیـن در این بخش به نتایج قابل‌قبولی دسـت پیدا کنیم، دست‌اندرکاران به‌ویژه در دولـت آینده باید تمرکز خـود را معطوف به همه این موارد کنند تا شاید کشتی گرفتار توفان اقتصاد، به سلامت به ساحل امن برسد.

یادداشت

مزایای تجارت ایران در سرمایه‌گذاری خارجی

محمدهادی بیک‌زاد
کارشناس حقوق و تجارت

سرمایه‌گذاری خارجی در دنیا و همچنین در کشور ما سیر تاریخی قابل‌توجهی را گذرانده است؛ از زمانی که کشورهای در حال توسـعه و توسعه‌نیافته حدود ۸۰ سال گذشته که سـرمایه‌گذاری خارجی را تاراج منابع ملی و مساوی با سلطه خارجی‌ها می‌پنداشتند و نهضت‌های ملی کردن و مصادره صنایع خارجی‌ها را رقم زدند. در ادامه با تغییر نگرش به سرمایه‌گذاری خارجی و فهم درست آن و همچنین سعی در انطباق شـرایط میزبانی سرمایه با ساختارهای روز تا به آنجا ادامه پیدا کرد که کشورهای میزبان، مقررات تشویقی و حمایتی از سرمایه‌گذار خارجی وضع کرده و رقابت جـدی در جـذب سـرمایه‌گذاری خارجی بـا دیگر کشورها را در برنامه‌های خود قرار دادند. در این روند موافقتنامه‌های سـرمایه‌گذاری دوجانبه و چندجانبه امضا شـد و الزامات قانونی متعددی برای دولت‌های خود در جهت جذب سرمایه‌گذاری خارجی وضع شد.

قابل توجه آنکه بیشـترین جذب سـرمایه‌گذاری مستقیم در دنیا براسـاس آخرین آمار منتشرشده از سـوی کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل که به اصطلاح آنکتاد گفته می‌شود، متعلق به کشور امریکا با بیش از ۲۵۰ میلیارد دلار و بعد از آن کشـور چین با ۱۵۰ میلیارد دلار اسـت؛ یعنی کشـورهای که به کشـورهای سرمایه‌فرسـت معـروف هسـتند خود کماکان میزبان سرمایه‌گذاری‌های مستقیم بسیاری هسـتند که نمایشگر اهمیت سرمایه‌گذاری و ارتباط مستقیم آن با توسعه است.

سرمایه‌گذاری خارجی در ایران همیشه مورد توجه سرمایه‌گذاران و کشورهای سرمایه‌فرست بوده، ایران بـه جهات مختلف و بعضا بی‌ماننـد، محیطی جذاب برای بسـیاری از سرمایه‌گذاران به‌ویژه در بخش‌های خاصی بوده اسـت. ایـران دارای ویژگی‌های منحصر به فردی اسـت؛ موقعیت جغرافیایی ایران در آسیای غربی، دومین کشـور بزرگ خاورمیانـه، هفدهمین کشـور بزرگ دنیا، تنوع اقلیمـی، مزایای اقتصادی، امنیت انـرژی و منابع نفت و گاز وافـر، بازار داخلی جذاب و بازار منطقه‌ای مناسـب، مرزهای مشترک با دریای خزر در شـمال و آب‌هـای گرم خلیج‌فارس و دریای عمان در جنوب، دسترسی به اوراسیا از شمال، بخش غیرقابل تفکیک جاده ابریشـم و جاده ترانزیت جهانی و مشخصات اقلیمی ویژه، منابع انسانی جوان و آموزش‌دیده، جمعیت قابل‌توجه و سـرانه افزایشی هزینه خالـص خانوارها، همه اینهـا از مزایای ایران اسـت که هر کدام به‌تنهایی جایی بحث دارد که چه فرصت‌هایی می‌تواند ایجاد کنند.

برای مثال، ارتفاع جغرافیایی و فواصل و مسیرهای پـروازی و حجم پرواز ارتباطی بین شـرق و غرب و جنوب، به دلایل صرفه اقتصادی اعم از کاهش مصرف سوخت و کوتاهی زمان پرواز و دسترسی به سوخت، امنیت فضا و... ایـران را بهترین هاب پروازی منطقه معرفی می‌کند. این در حالی است که ترکیه و امارات بدون داشتن این ظرفیت‌ها سهم ما را برداشته‌اند.

یا وقتی بحث از منطقه اوراسیا می‌شود کافی است بـرای اینکه بفهمیم چه موقعیتـی داریم با این نکته باید توجه کنیم؛ این کشورها به اصطلاح محصور در خشکی در سال‌های اخیر منابع خوبی از نفت و گاز به دست آورده‌اند اما برای انتقال، به راهی امن و به‌صرفه چـون به دریای آزاد راه ندارند. بنابراین به سـوآپ و ترانزیـت از طریق کشـور ما نیاز دارنـد. راه‌هایی که درحال‌حاضر هیچ‌کدام وجود ندارد و این کشورها به دنبال پیدا کردن راهی برای اجرای پروژه‌هایی مانند خط لوله ترنس کاسپین و مانند آن هستند.

همه اینها مزایای کشور ما است و البته حاکمیت در کشور ما طی سال‌های گذشته از ابعاد مختلفی سعی در تغییر فضای موجود داشـته اسـت. وضع قوانین جدید مانند قانون تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی یا قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر از جمله این اقدامات اسـت. همچنین مصوباتی درباره ایجاد تنوع فرصت‌هـای سـرمایه‌گذاری مانند گسـترش مناطـق ویژه اقتصـادی و آزاد تجـاری و توجه ویژه به جذب سـرمایه‌گذاری خارجی در برنامه‌های پنج ساله توسـعه و همچنین اسناد بالادستی مانند سند چشـم‌انداز ۱۴۰۴ از دیگر این موارد اسـت. واقعیت آن است که هم سرمایه‌گذاران مزایای سرمایه‌گذاری را در کشـور مـا می‌دانند و هم مسـئولان و مردم از موقعیت‌های بعضا استثنایی کشور باخبر هستند.

امـا وقتـی به آمار توجه می‌شـود بـا وجود همه این مزایا، شـاهد هسـتیم کـه ترکیه، عربسـتان و امارات کانون جذب سـرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در منطقه و خاورمیانه هسـتند، پس سـوال اساسی اینجاسـت که این جذابیت‌ها کافی نیستند یا مشکل از جـای دیگری اسـت و موانعی جدی‌تر بر سـر راه است؟

یادداشت

عبور از بحران اقتصادی نیاز به اتحاد دارد

حسین ابراهیمی / رئیس سابق انجمن حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان

در حال حاضر فعالان بازار کسب‌وکار کشور با شرایط ویژه‌ای مواجهند که این شرایط ویژه همه اجزای تولید تا مصرف را تحت فشار قرار داده و به‌نظر می‌رسد باتوجه به ظرفیت‌های ناکافی در این حوزه، قطعا حکومت باید برای رهایی از این وضعیت، به موضوع ورود پیدا کند. این درست است که ما همواره بر این مسئله تاکید داریم که اقتصاد و تجارت نباید به‌صورت دولتی اداره شود، اما این مهم زمانی محقق خواهد شد که شرایط رقابتی در همه بخش‌ها فراهم باشد که امکان آن در حال حاضر در کشور ما وجود ندارد. در این شرایط شاهدیم که نرخ کالاهای اساسی و ضروری برای زندگی چندین برابر افزایش یافته اما کارمندان، کارگران و حقوق‌بگیران افزایش حقوق آنچنانی نداشته‌اند و این به‌معنای کم شدن توان خرید و رقابت آنهاست.در این وضعیت این وظیفه دولت است که باتوجه به امکانات و توانایی‌های خود راهکارهای مناسبی را برای خروج از این وضعیت بیابد که این روش‌ها می‌تواند مبتنی بر یکی از دو اصل افزایش درآمد یا اختصاص یارانه باشد. دولت می‌تواند با استفاده از اختیارات خود تدابیری هماهنگ را در تخصیص تسهیلات به صادرات و واردات در نظر بگیرد تا هم تولیدکننده بتواند به فعالیت خود ادامه دهد و هم بازار در یک شرایط متعادل قرار بگیرد. یکی از مشکلات بزرگ ما در تنظیم بازار و ایجاد تعادل همین ناهمگونی و ناهماهنگی در سیاست‌گذاری‌ها در اجزای مختلف اقتصادی است که موجب می‌شود ما در آن واحد هم با افزایش نیافتن درآمد مردم مواجه باشیم، هم رسیدن نرخ بی‌کیفیت‌ترین خودرو به ۱۲۰ میلیون تومان را ببینیم و در عین حال مشکلات ایجاد شده در زمینه کولبری و کولبران را در کشور مشاهده کنیم. البته این ناهماهنگی‌ها در حوزه اقتصاد فقط محدود به سیاست‌های اتخاذ شده نیست. ما شاهدیم که نهادهای ذی‌ربط در حوزه اقتصاد به‌صورت جزیره‌ای عمل می‌کنند، در صورتی که شرایط کنونی کشور در حوزه اقتصاد هماهنگی و همکاری حداکثری را می‌طلبد. این روزها از وضعیت اقتصادی کشور با مفاهیمی مانند جنگ اقتصادی یاد می‌شود و اگر اعتقاد ما این است که ما در یک جنگ اقتصادی هستیم باید به هماهنگی‌های داخلی بین اجزای اقتصادی بهای بیشتری بدهیم، در صورتی که در حال حاضر کمتر شاهد این موضوع هستیم و به همین دلیل موازی‌کاری‌ها، تقابل‌ها و تناقض در تصمیم‌گیری‌های هر نهاد گاهی برآیند حرکت‌های کشور در حوزه تجارت را صفر می‌کند.این موضوع شاید با طرح چند پرسش به شکل ملموس‌تر دیده شود. در شرایط کنونی روابط مجلس و دولت در حوزه اقتصاد چگونه است؟ عرضه اوراق سلف نفتی به کجا انجامید؟ حاصل اعتماد مردم به دولت و ورود به بورس چه شد؟! این موارد نمونه‌هایی از ناهماهنگی‌های موجود در نظام اقتصادی کشور است که در نهایت فشار آن به مردم وارد می‌شود. مردم نگران این موضوع هستند و می‌خواهند کشور در حوزه اقتصاد زودتر به ثبات کافی برسد. تشکل‌های مردم‌نهاد و بخش خصوصی گرچه مانند همه مردم خواهان ثبات و تعادل در بازار اقتصادی هستند اما حقیقت این است که در عمل اختیار چندانی ندارند و نمی‌توانند به‌تنهایی کاری از پیش ببرند. طرح‌های ارائه شده در این تشکل‌ها حتی در صورت کارگشا بودن، ضمانت اجرایی ندارند و در نهایت نهادی مثل انجمن ملی حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان نیز تنها صاحب یک رأی در تنظیم بازار است.

رشد ۸۵ درصدی نرخ شکر

در سال جاری بیش از ۱۲۸ هزار تن شکر وارد کشور شده که در مقایسه با سال گذشته بیش از ۳۰ درصد افزایش دارد اما این محصول در بازار گران شده و البته نرخ‌های متفاوتی نیز برای آن وجود دارد.

بنا بر گزارش ایسنا مجموع واردات ۲۵ قلم کالای اساسی در فروردین امسال ۱.۳ میلیون تن به ارزش ۸۵۶.۶ میلیون دلار گزارش شده که از این میزان ۱۲۸.۸ هزار تن به ارزش ۵۵.۳ میلیون دلار به واردات شکر اختصاص دارد.

باتوجه به گزارش‌های ثبت شده در فروردین سال گذشته ۹۷.۵ هزار تن شکر به ارزش ۳۴.۷ میلیون دلار وارد شده بود.

بر این اساس واردات شکر از لحاظ وزنی ۳۲ درصد و از لحاظ ارزش ۵۹ درصد نسبت به سال گذشته افزایش دارد.

به‌علاوه مروری بر آمار قیمتی و تورم شکر در فروردین امسال از این حکایت دارد که نرخ هر کیلوگرم از این محصول به‌طور متوسط ۱۳ هزار ۱۰۰ تومان است و تا ۱۶ هزار تومان هم به فروش رسیده است.

حداقل نرخ این محصول در ماه ابتدایی امسال ۱۱ هزار و ۸۰۰ تومان گزارش شده است.

بر این اساس هر کیلوگرم شکر در مقایسه با فروردین سال گذشته که ۷۱۰۰ تومان بوده ۸۵ درصد و در مقایسه با اسفند نیز ۴.۸ درصد گران شده است.

زهر شکر در کام بازار

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

کالاهای اساسی و دریافت‌کنندگان ارز ترجیحی واردات در طول این سال‌ها به حداقل میزان ممکن رسیده‌اند اما گویا قرار نیست صحبت مشکلات این اقلام معدود در بازارهای مصرف کشور از رونق بیفتد. در طول روزهای گذشته و در حالی که کشور هفته انتهایی ماه مبارک رمضان را سپری می‌کند و در روزهایی که مصرف شکر در کشور افزایش پیدا کرده، گلایه از عرضه این کالا با نرخ‌هایی بیش از میزان تعیین شده دولت مطرح می‌شود و اصناف هر یک در این باره موضع‌گیری‌های خود را دارند. در این روزها ۵نرخی شدن شکر در بازار به موضوع داغ رسانه‌ها تبدیل شده و مردم همچنان نگران وضعیت معیشت و توان اقتصادی خود در برابر غول هزینه‌های جاری زندگی هستند. اما به‌راستی موضوع شکر و گرانی آن در بازار داخلی از کجا آب می‌خورد؟ با گزارش این شماره صمت درباره این موضوع همراه باشید:

اگر قرار است بازار داخلی به آرامش و ثبات برسد، پیچیدن نسخه قدیمی و کلیشه‌ای تنظیم، آن هم از نوع دستوری برای آن جواب نمی‌دهد

بهای پنج‌گانه شکر در بازار داخلی

قاسمعلی حسنی، دبیر اتحادیه بنکداران مواد غذایی در گفت‌وگو با صمت درباره علت کمبود شکر با نرخ مصوب، گفت: به‌دلیل عواملی مانند نرخ‌های دستوری، ارز ۴۲۰۰ تومانی و همچنین سوء مدیریت در حوزه بازار، با چندگانگی نرخ‌ها مواجهیم که البته باتوجه به شرایط، سودجویی برخی افراد نیز به این موضوع دامن می‌زند.

دبیر اتحادیه بنکداران مواد غذایی با بیان اینکه ۳ نرخ رسمی در بازار داخلی وجود دارد، عنوان کرد: در حال حاضر نرخ مصوب شکر به ازای هر کیلوگرم برای عرضه به واحدهای تولیدی ۶۶۵۰ تومان و نرخ مصوب هر بسته شکر یک کیلوگرمی برای مصرف‌کننده ۸۷۰۰ تومان است که معمولا در بسته‌بندی‌های ۹۰۰ گرمی برای مصرف خانوار در فروشگاه‌های زنجیره‌ای و برخی تعاونی‌ها ارائه می‌شود. علاوه بر این نرخ شکر سهمیه‌ای در عمده‌فروشی‌ها و بنکداری‌ها ۱۱۵۰۰ تومان تعیین شده است. وی همچنین درباره دیگر قیمت‌های شکر در بازار داخلی گفت: باتوجه به کمبود شکر سهمیه‌ای، در حال حاضر بنکداری‌ها شکر را از کارخانه‌ها در کیسه‌های ۵۰ کیلوگرمی با قیمت‌هایی خریداری می‌کنند که نمی‌توانند با نرخی کمتر از ۱۳۵۰۰ تومان عرضه کنند. همچنین هر کیلوگرم شکر در واحدهای صنفی تا ۱۵ هزار تومان به مصرف‌کننده عرضه می‌شود. حسنی درباره دلیل افزایش نرخ در بازار شکر عنوان کرد: تا زمانی که محدودیت‌های ارزی و قیمت‌گذاری‌های دستوری وجود دارد و رقابت در بازار وجود ندارد، گرانی و چندنرخی شدن محصولات موضوعی طبیعی تلقی می‌شود. وقتی روی تریلی شکر را با نرخ ۱۱۵۰۰ تومان در هر کیلوگرم می‌فروشند و این کالا در فروشگاه با قیمت ۸۷۰۰ تومان به فروش می‌رسد، نمی‌توان انتظار تعادل در این بازار را داشت. وی در این باره توضیح داد: شکری که در حال حاضر مردم در کشور مصرف می‌کنند بر مبنای دلار ۴۰ هزار تومانی قیمت‌گذاری شده، در حالی که نرخ شکر با نرخ دلار امروز که حداکثر ۲۳ هزار تومان است، کیلویی ۸۳۵۰ تومان در می‌آید؛ بنابراین فشارهای دولتی درباره این کالا و بسیاری از کالاهای اساسی دیگر، نه‌تنها بهای این کالاها را کنترل نکرده بلکه موجب افزایش آن و ایجاد بازار چندنرخی نیز شده است.

دبیر اتحادیه بنکداران مواد غذایی همچنین گفت: سودجویی عده کمی از افراد، افزایش هفت‌باره بهای شکر ازسوی کارخانه‌ها در ۳ سال گذشته و بی‌انصافی برخی فروشندگان باعث شده نرخ این کالا و بسیاری از کالاهای دیگر آواری بر سر مصرف‌کنندگان باشد. حسنی تاکید کرد: در این سال‌ها هر آنچه که با ارز دولتی وارد کشور شده و به آن یارانه تعلق گرفته، متاسفانه با ارز آزاد به‌دست مصرف‌کننده رسیده و سود تنها نصیب عده کمی از واردکنندگان شده، در حالی که با آزادسازی قیمت‌ها علاوه بر اینکه ثبات به بازار بازمی‌گردد، رقابت ایجاد شده ناشی از این اقدام باعث تعدیل قیمت‌ها خواهد شد. در این صورت واردکنندگان و عرضه‌کنندگان برای تصاحب بازار ناچار به کاهش نرخ هستند که سود آن نصیب مصرف‌کننده می‌شود. احتکار، گرانفروشی، قاچاق و سودجویی از بین می‌رود و فراوانی کالا نیز شکل مطلوب‌تری خواهد یافت.

وی در این زمینه تصریح کرد: تنها راه برون‌رفت از این بحث تکراری در بازار کالاهای اساسی کشور آزادسازی و واقعی‌سازی نرخ ارز است و غیر از این هرچه هم که شکر با نرخ غیرواقعی به بازار تزریق شود، از فروشگاه‌ها جمع‌آوری خواهد شد و باز هم مردم حداقل منفعت را از چنین بازاری خواهند برد.

تا زمانی که محدودیت‌های ارزی و قیمت‌گذاری‌های دستوری وجود دارد و رقابت در بازار وجود ندارد، گرانی و چندنرخی شدن محصولات موضوعی طبیعی تلقی می‌شود

فروش نداریم

حبیب اسلامی علیشاه، رئیس اتحادیه نبات و آبنبات و قندریزان نیز در گفت‌وگو با صمت درباره موضوع نرخ شکر در بازارهای داخلی عنوان کرد: در حال حاضر بازار چندنرخی درباره شکر ایجاد شده و کاهش نرخ ارز نیز باعث شده بیشتر واحدهای تولیدی ما که شکر نهاده اصلی تولید آنها است، به‌دلیل از دست رفتن بازارهای داخلی تعطیل شوند.

وی در این باره افزود: بازارهای خارجی نیز به‌دلیل کاهش نرخ ارز نمی‌توانند گزینه مناسبی برای تولیدکنندگان باشند و فعالان این حوزه ترجیح می‌دهند تا روشن شدن تکلیف نرخ ارز تولید خود را متوقف کنند.

اسلامی علیشاه در این زمینه خاطرنشان کرد: در حال حاضر شرکت‌هایی هم که محصول خود را عرضه می‌کنند، با کم کردن سود به فعالیت ادامه می‌دهند، وگرنه وضعیت بازار تولیدات ما به هیچ وجه مطلوب نیست.

رئیس اتحادیه نبات و آبنبات و قندریزان در ادامه گفت: شکر و محصولات آن یکی از پرمصرف‌ترین کالاهای اساسی بعد از نان در سفره ایرانیان است، اما به‌نظر می‌رسد افزایش مداوم نرخ این کالا از ۳۰۰۰ تومان به بیش از ۱۳۰۰۰ تومان در ۳ سال گذشته مردم را برای حذف آن از سفره‌ها قانع کرده است.

اسلامی درباره نرخ شکر مورد نیاز صنایع اعلام کرد: در حال حاضر نرخ این نهاده کمی پایین‌تر از ۱۳ هزار تومان است و باتوجه به هزینه‌های جاری، محصول نهایی خریدار چندانی ندارد و همین امر سبب شده کارخانه‌های تولیدی با حداقل تولید و فقط برای اینکه مجبور به تعدیل نیرو نباشند، به کار ادامه دهند.

آشی که برای بازار می‌پزیم

سال‌هاست که کارشناسان اقتصاد تاکید دارند که اگر قرار است بازار داخلی به آرامش و ثبات برسد، پیچیدن نسخه قدیمی و کلیشه‌ای تنظیم، آن هم از نوع دستوری برای آن جواب نمی‌دهد. گرچه قیمت‌گذاری کالاها در سال‌های اول انقلاب و جنگ تحمیلی، یک راهکار مطلوب برای کنترل بازار محسوب می‌شد، اما اداره کردن دائم بازار به این شکل به‌اصطلاح هیاتی دیگر در هیچ یک از کشورهای صاحب‌سبک در تجارت پذیرفتنی نیست.

اگر زنجیره تولید تا مصرف کالاهای پرمصرف در کشور را به‌عنوان بخشی از فعالیت‌های بنگاه‌های اقتصادی در نظر بگیریم، باید تمام مولفه‌های آن را نیز رعایت کنیم. سودآوری، رقابت و تجارت شفاف و آزاد مهم‌ترین مولفه‌های موردنیاز بخش خصوصی در تجارت امروز هستند و اگر نخواهیم این موارد را در شکل‌گیری زنجیره‌های تولید تا مصرف در نظر بگیریم هر روز داستان بازار و تنظیم و معیشت مردم، حکایت همان آش است و همان کاسه، حالا یک روز شکر، یک روز کره، یک روز روغن، یک روز نان و...

در گفت‌وگوی صمت با مدیرعامل گروه صنعتی آریان کیمیاتک مطرح شد:

در اندیشه ارزش‌آفرینی هستیم

گروه صنعتی آریان کیمیاتک (اکت) در سال ۱۳۸۱ با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در منطقه ویژه اقتصادی سلفچگان تاسیس شد. عمده فعالیت شرکت آریان کیمیا تک تولید، فروش و توزیع محصولات مراقبت از پوست و مو، محصولات آرایشی، عطر و همچنین دارو است. محصولات مای با استفاده از مواد اولیه توصیه شده شرکت کال‌اندکو آلمان در مدرن‌ترین کارخانه آرایشی و بهداشتی خاورمیانه (آریان کیمیا تک) در کشور عزیزمان ایران و با استانداردهای جهانی متولد شده‌اند. با انتقال دانش فنی از برندهای معتبر و استفاده از توان نخبگان داخلی گروه صنعتی آریان کیمیاتک موفق به خلق برندهایی جدید و تکمیل سبد محصولات خود شده است. در حال حاضر گستردگی فضای تولید این مجموعه به بیش از ۴۴۰۰۰ مترمربع می‌رسد که فضایی منسجم جهت طراحی و تولید انواع محصول را فراهم ساخته است. به بهانه حضور موفق گروه صنعتی آریان کیمیاتک در چهارمین جشنواره صنعت سلامت‌محور، در این شماره روزنامه صمت گفت‌وگویی را با آقای گورابی، مدیرعامل این شرکت انجام داده‌ایم که شرح آن را در ادامه می‌خوانید:

تولیدات این شرکت شامل چه محصولاتی هستند؟

محصولات گروه صنعتی آریان کیمیاتک در دسته‌بندی اصلی مراقبت از مو، مراقبت از پوست، آرایشی و بهداشتی، عطر و دارو است که انواع شامپو و نرم‌کننده، کرم‌های تخصصی مراقبتی، لوسیون‌های محافظ پوست، وسایل تخصصی آرایش و انواع عطر با برندهایی همچون مای، شون، کالیستا، نئودرم، مای فارما، نیوتیس و الارو را در فهرست خود دارد.

در زمینه دامنه فعالیت در داخل کشور و صادرات چه برنامه‌هایی داشته‌اید؟

گروه صنعتی آریان کیمیاتک با تولید بیش از ۸۵ درصد انواع محصولات آرایشی تا امروز توانسته پاسخگوی نیاز متنوع مشتریان در حوزه محصولات آرایشی بهداشتی باشد. گستردگی توزیع محصولات در کشور به‌واسطه ۱۵ شعبه با پوشش تمامی استان‌ها، حضور در ۹ هزار داروخانه، ۱۴ هزار گالری، لاین فروش در فروشگاه‌های زنجیره‌ای معتبر، ۳ شعبه پخش سراسری در سوپرمارکت‌های سراسر ایران و فروش آنلاین سبب شده سهولت دسترسی مصرف‌کنندگان به محصولات گروه صنعتی آریان کیمیاتک دوچندان شود.

باتوجه به کیفیت بالای محصولات نسبت به رقبا، صادرات همواره در برنامه‌های فروش گروه صنعتی آریان کیمیاتک جایگاه مهمی داشته است. در حال حاضر محصولات تولیدی اکت به کشورهای حاشیه خلیج‌فارس و قفقاز صادر می‌شود.

تعداد پرسنل شرکت چقدر است و در زمینه اشتغالزایی در منطقه چه نقشی ایفا کرده‌اید؟

در حال حاضر بیش از ۱۵۰۰ نفر در گروه صنعتی آریان کیمیاتک مشغول فعالیت هستند. حدود ۸۰ درصد همکاران در مجموعه کارخانجات در منطقه آزاد اقتصادی سلفچگان مشغول کار هستند که این میزان سهم قابل‌توجهی نیز در زمینه اشتغالزایی در منطقه آزاد اقتصادی سلفچگان داشته است.

شاخص‌های سلامت در محصولات شما چه نقشی دارند؟

از ماموریت‌های اصلی گروه صنعتی آریان کیمیاتک می‌توان به ارزش‌آفرینی برای ذی‌نفعان از طریق خلق زیبایی و ارتقای سلامت انسان‌ها اشاره کرد. از سوی دیگر صیانت از محیط زیست، با تولید محصولات گیاهی و استفاده از مواد اولیه سازگار با محیط‌زیست، مشتری‌مداری، توجه همیشگی به نیاز مصرف‌کننده و روابط پایدار متقابل با آنها از ارزش‌های سازمان است که ارتقای سطح سلامت محصولات برای ما به همراه داشته است.

برای دستیابی به این مهم شرکت از روش‌های نوین طراحی محصول و همچنین آزمایشگاه‌ها و تجهیزات پیشرفته برای ارتقای کیفیت محصولات استفاده می‌کند. کیفیت بالای محصولات سبب شده گروه صنعتی آریان کیمیاتک بتواند استانداردهای حوزه کیفیت، سلامت و محیط‌زیست همچون استاندارد ملی ایران، ایزو ۱۴۰۰۱ و ایزو ۴۵۰۰۱ و GMP را اخذ کند.

نقش جشنواره ملی صنعت سلامت‌محور را در این عرصه چطور ارزیابی می‌کنید؟

حضور سازمان‌های مستقل و بی‌طرف در ارزیابی تخصصی سلامت محصولات همچون جشنواره ملی صنعت سلامت‌محور می‌تواند نقش بسزایی در ارتقای سلامت جامعه داشته باشد و از سوی دیگر سبب ایجاد رقابت در بین صنایع برای ارتقای سلامت محصولات شود.

این رقابت در عین حال که می‌تواند عاملی برای ارتقای کیفیت محصولات باشد، قابلیت تنظیم بازارهای مصرف را نیز برای مصرف‌کنندگان ایجاد می‌کند و به این ترتیب می‌توانیم شاهد توسعه اقتصادی کشور باشیم.

مدیرعامل سایت نمایشگاهی هرمزگان در گفت‌وگو با صمت مطرح کرد

پیشنهاد ویژه برای بهبود وضعیت صنعت نمایشگاهی

سهیل فرزین
editor@smtnews.ir

اعتلای دوباره صنعت نمایشگاهی بدون شک ارتباط مستقیم با نحوه و میزان کنترل ویروس کرونا دارد

برگزاری نمایشگاه‌ها تاثیر و نقش مهمی در اقتصاد کشورها ایفا می‌کنند. صنعت نمایشگاهی در بیشتر کشورها تاثیر مستقیمی بر اقتصاد دارد و به سبب تعلیق برگزاری شماری از نمایشگاه‌ها در ایران و جهان، این صنعت متحمل خسارات‌های فراوانی شده است. به سبب لغو فعالیت‌های نمایشگاهی، شمار زیادی از مشاغل مرتبط به آن مانند غرفه‌سازان و حتی بخش حمل‌ونقل و... متحمل زیان‌های مالی زیادی شده و بسیاری از افراد شغل خود را از دست دادند.

استان هرمزگان در بحث تجارت و صادرات آبزیان و... جایگاه و اهمیت ویژه‌ای در کشور دارد؛ بنابراین برگزاری رویدادهای نمایشگاهی که یکی از ابزارهای مهم توسعه تجارت کشور است در این استان، اهمیتی بیش‌ازپیش پیدا می‌کند. متاسفانه شیوع ویروس کرونا این سایت نمایشگاهی نیز را با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو کرده است. در همین زمینه، گفت‌وگویی را با غلامعلی زرینی، مدیرعامل شرکت نمایشگاه‌های استان هرمزگان ترتیب داده‌ایم که در ادامه مطالعه خواهید کرد. با صمت همراه باشید.

غلامعلی زرینی در ابتدای این گفت‌وگو اظهارکرد: شیوع ویروس کرونا در اواخر سال ۹۸ موجب شد تمام رویدادهای نمایشگاهی استان هرمزگان تعطیل شود. متاسفانه از آن زمان تاکنون ستاد مقابله با کرونای استان با برگزاری تمام رویدادها مخالفت کرده و ما تا این لحظه موفق به برگزاری هیچ رویدادی نشده‌ایم.

وی افزود: در تمام این مدت ما هزینه‌های نگهداری سایت، اجاره دفتر، مالیات، بیمه و حقوق کارکنان و کارمندان را از حساب شخصی خودپرداخت کرده‌ایم. متاسفانه هیچ نهادی از ما حمایت مادی و معنوی به عمل نیاورد و همین امر موجب شد متحمل ضرر و زیان فراوانی شویم و حتی کار به تعدیل نیرو هم کشید.

پیشنهادی کارگشا برای بهبود شرایط صنعت نمایشگاهی

عضو انجمن برگزارکنندگان نمایشگاهی در ادامه به برگزاری انتخابات ریاست جمهوری در خرداد امسال اشاره کرد و گفت: فعالان صنعت نمایشگاهی بارها خواسته‌های خود را به دولت و مجلس اعلام کرده‌اند. خوشبختانه چندی پیش صنعت نمایشگاهی در مجلس صاحب فراکسیون شد. پیشنهاد بیشتر فعالان این صنعت این است که دولت جدید با همکاری فراکسیون یادشده و البته همفکری و مشورت با بخش خصوصی فعال در این عرصه و با اخذ تصمیمات کارشناسی‌شده حمایت‌های خاص و ویژه‌ای از این صنعت به عمل بیاورند، چراکه کشورهای پیشرفته در جهان، صنعت نمایشگاهی را به‌عنوان یکی از بازوهای اصلی و ویترین اقتصاد کشور می‌دانند. حال مسئولان و سیاست‌گذاران کشور باید با درک درستی از اهمیت این صنعت در راستای اعتلای آن حرکت کنند تا با استفاده از این ابزار، چرخه اقتصادی کشور را نیز شکوفا کنند.

زرینی در بخش دیگری از صحبت‌های خود به اهمیت شهر بندرعباس در توسعه تجارت خارجی کشور اشاره کرد و گفت: با توجه به اهمیت استان هرمزگان و اتصال آن به دریای خلیج‌فارس و ظرفیت بنادر موجود، لقب پایتخت اقتصادی کشور به این استان داده‌شده است؛ بنابراین ضروری است که در سطح این استان حتما نمایشگاه‌های خوب و در سطح کیفی بالا برگزار کنیم تا از ابزار برگزاری رویدادها بتوانیم نهایت استفاده را برای توسعه تجارت و صادرات کشور ببریم.

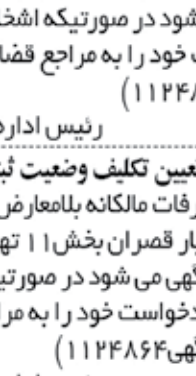
مدیرعامل شرکت نمایشگاه‌های استان هرمزگان در ادامه گفت: قبل از شیوع کرونا وضعیت صنعت نمایشگاهی در این استان، پایدار و قابل‌قبول بود. فارغ از برگزاری رویداد در داخل استان، موفق به برگزاری دو رویداد در کشور عمان نیز شده و سعی کردیم در شناساندن توانمندی‌های استان و کشور در این رویدادها به بهترین نحو ممکن عمل کنیم که به لطف الهی و نظر شرکت‌کنندگان در این مهم به موفقیت دست یافتیم و این رویدادها با استقبال خوب تجار و بازرگانان عمانی و ایرانی قرار گرفت.

شرط اعتلای دوباره صنعت نمایشگاهی

زرینی تصریح کرد: برای امسال نیز برنامه‌ریزی‌های لازم را انجام داده‌ایم. برای سال ۱۴۰۰ برگزاری ۸ رویداد را به این سازمان پیشنهاد کرده‌ایم و منتظر تقویم نمایشگاهی از سوی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان هستیم. البته برگزاری این رویدادها در گرو مجوز ستاد مقابله با کرونای استان است. گفتنی است به‌دلیل شرایط جوی استان هرمزگان و شهر بندرعباس عموما رویدادهای نمایشگاهی در نیمه دوم سال که از شدت گرمای هوا کاسته می‌شود، برگزار می‌شوند. از همین‌رو امیدواریم با سرعت گرفتن واکسیناسیون عمومی و کاهش روند شیوع ویروس کرونا در نیمه دوم امسال، شاهد برگزاری رویدادهای قابل‌توجه و در شأن استان و کشور در بندرعباس باشیم.

مدیرعامل شرکت نمایشگاه‌های استان هرمزگان به افق صنعت نمایشگاهی در سال ۱۴۰۰ اشاره کرد و گفت: امیدواریم رکود موجود در صنعت نمایشگاهی از بین برود. گرچه رفتار این ویروس همچنان ناشناخته است و به همین دلیل نمی‌توان پیش‌بینی دقیقی از آینده این صنعت ارائه داد. ورود ملوانان و تاجران هندی به بندرعباس و همچنین حضور مهمانان نوروزی در ایام نوروز امسال نیز موجب شد شرایط ناپایداری در این استان ایجاد شود؛ بنابراین نمی‌توانیم آینده روشنی را دست‌کم تا چند ماه آینده برای این صنعت متصور باشیم.

وی در پایان اظهارکرد: شرط اعتلای دوباره صنعت نمایشگاهی بدون شک ارتباط مستقیم با نحوه و میزان کنترل ویروس کرونا دارد.

غلامعلی زرینی

خبر

برگزاری بزرگ‌ترین رویداد نمایشگاهی فرش دستباف

رئیس مرکز ملی فرش ایران گفت: با توجه به موافقت کل اعضای ستاد راهبری فرش، بار دیگر تهران از ۳ تا ۹ شهریور سال جاری، میزبان بزرگ‌ترین رویداد نمایشگاهی فرش دستباف جهان خواهد بود. فرح‌ناز رافع با اعلام برگزاری بیست و نهمین نمایشگاه فرش دستباف ایران توضیح داد: برگزاری این نمایشگاه که سال گذشته به‌دلیل شیوع ویروس کرونا با تاخیر یک‌ساله روبه‌رو شد، اکنون با همکاری و درخواست بخش خصوصی در زمان همیشگی برگزار می‌شود.

رافع در جلسه ستاد راهبری فرش، برگزاری نمایشگاه را مناسب ارزیابی کرد و یادآور شد: برگزاری نمایشگاه با تایید ستاد عالی فرش دستباف و اصرار فعالان این حوزه اقتصادی بوده است و در همین زمینه، رونق بخشیدن به فضای تولید و کسب‌وکار در حوزه فرش تأثیر بسزایی در رشد میزان صادرات غیرنفتی و کسب درآمد ذی‌نفعان این حوزه خواهد داشت. به‌گزارش شاتا، رئیس مرکز ملی فرش ایران ادامه داد: حسب دستور رهبر معظم انقلاب و برابر شعار جامع و وسیع امسال «تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی» باید از تولید و تولیدکننده و کارآفرینان حمایت و پشتیبانی کرده و تمام موانع و بروکراسی‌های زائد در برابر تولید و فعالان اقتصادی، برطرف شود تا کارآفرینان و تولیدکنندگان روان‌تر و بی‌دغدغه و با سرعت بالایی چرخ‌های تولید، خدمات و اقتصاد ایران را به حرکت درآورند. وی گفت: این شعار بسیار مهم و اساسی است و چنانچه به‌طور درست و دقیق اجرا و محقق شود، به‌طور قطع تحول بزرگی در اقتصاد ایران و رفع مشکلات اقتصادی به‌وجود می‌آورد.

رافع افزود: نمایشگاه فرش دستباف تهران، به‌عنوان ویترین لوکس و تبلیغاتی، زیباترین فرش‌های دستباف را در معرض دید علاقه‌مندان داخلی و خارجی می‌دهد. گفتنی است: ستاد راهبری فرش دستباف در مرکز ملی فرش با حضور ۸ نفر از نمایندگان بخش خصوصی، اتحادیه‌های مختلف صادرکنندگان، تولیدکنندگان و فروشندگان فرش دستباف حضور دارند.

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای ۱۱۵۶ مورخ ۹۹/۱۱/۱۱ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی ملک فشم تصرفات مالکانه بلامعارض خانم نسرین صدیقی فرد به شماره شناسنامه ۵۲۹۳۰۰ دارای کدملی ۰۰۳۳۹۰۳۸۱۶ فرزند علی اکبر در ششدانگ یک باغ محصور با بنای احداثی در آن به مساحت ۴۳۸/۷۶ مترمربع به پلاک ۲۴ فرعی از سنگ ۲۴ اصلی واقع در لالان رودبار قصران بخش ۱۱ تهران مستند به سند رسمی شماره ۲۷۲۵۲۰ مورخ ۹۰/۶/۲۴ دفتر ۵۱۶ تهران مع الواسطه از آقای میر احمد میرعلی مرتضائی فرزند سید حسن محرز گردیده است، لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتیکه اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند میتوانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند، بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۲/۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۲/۱۹ (شناسه آگهی ۱۱۲۴۸۶۴)

رئیس اداره ثبت اسناد و املاک فشم- علی نجفی بانه

۱۰۲۳۹/م الف

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای ۱۱۵۵ مورخ ۹۹/۱۱/۱۱ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی ملک فشم تصرفات مالکانه بلامعارض آقای جلیل مبارکی به شماره شناسنامه ۱۶۴ دارای کدملی ۲۵۲۹۵۹۸۹۸۳ فرزند حسن در ششدانگ یک باغ محصور با بنای احداثی در آن به مساحت ۴۳۸/۷۶ مترمربع به پلاک ۲۴ فرعی از سنگ ۲۴ اصلی واقع در لالان رودبار قصران بخش ۱۱ تهران مستند به سند رسمی شماره ۲۷۲۵۲۰ مورخ ۹۰/۶/۲۴ دفتر ۵۱۶ تهران مع الواسطه از آقای میر احمد میرعلی مرتضائی فرزند سید حسن محرز گردیده است، لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتیکه اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند میتوانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند، بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۲/۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۲/۱۹ (شناسه آگهی ۱۱۲۴۸۶۴)

رئیس اداره ثبت اسناد و املاک فشم- علی نجفی بانه

۱۰۲۳۹/م الف

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای ۱۱۵۵ مورخ ۹۹/۱۱/۱۱ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی ملک فشم تصرفات مالکانه بلامعارض حاجی علیان شماره شناسنامه ۱ دارای کدملی ۰۴۵۳۱۷۳۸۸۸ فرزند شیرخان در ششدانگ یک باغ محصور با بنای احداثی در آن به مساحت ۴۴۷/۲۶ مترمربع به پلاک ۲۴ فرعی از سنگ ۲۴ اصلی واقع در لالان رودبار قصران بخش ۱۱ تهران مستند به سند رسمی شماره ۲۷۲۵۲۰ مورخ ۹۰/۶/۲۴ دفتر ۵۱۶ تهران مع الواسطه از آقای میر احمد میرعلی مرتضائی فرزند سید حسن محرز گردیده است، لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتیکه اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند میتوانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند، بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۲/۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۲/۱۹ (شناسه آگهی ۱۱۲۴۸۶۴)

رئیس اداره ثبت اسناد و املاک فشم- علی نجفی بانه

۱۰۲۳۹/م الف

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی زراعی، باغات و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۳۹۹۶۰۳۰۱۱۴۷۰۰۱۳۹۱ مورخ ۹۹/۱۰/۲۹ منضم به نامه ۱۳۹۹۶۰۳۰۱۱۴۷۰۰۱۳۹۲ مورخ ۹۹/۱۰/۲۹ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی زراعی، باغات و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در اداره ثبت اسناد و املاک زیبادشت تهران تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای حسین رحیمی مشکانی فرزند محمد بشماره شناسنامه ۲۹۰ صادره از کرج به شماره ملی ۰۳۲۱۴۷۹۳۲۷ در ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی در آن به مساحت ۹۰ مترمربع قسمتی از پلاک ۲۸۱۴ فرعی از ۴- اصلی واقع در بخش ۱۰ تهران خریداری از مالک رسمی سید اصغر سادات محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتیکه اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند میتوانند از تاریخ انتشار آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. ضمناً نسبت به ملک فوق پلاک ثبتی ۱۱۱۳۶ فرعی از ۴- اصلی تعیین گردید. تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۲/۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۲/۱۹ (شناسه آگهی ۱۱۲۴۸۸۰)

رئیس اداره ثبت اسناد و املاک زیبادشت- جمشید مهرآسا

۱۰۲۴۷/م الف

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه

شرکت نوین الکترود اردکان (سهامی خاص) شماره ثبت ۱۲۶۵

بدینوسیله از کلیه صاحبان سهام و یا نمایندگان قانونی آنها دعوت می‌گردد تا در جلسه **مجمع عمومی عادی سالیانه** این شرکت که در ساعت **۱۱** صبح روز **چهارشنبه** مورخه **۱۴۰۰/۰۲/۲۹** در محل سایت کارخانه به آدرس اردکان، کیلومتر ۱۵ جاده نائین، شرکت نوین الکترود اردکان برگزار می‌گردد حضور بهم رسانند.

دستور جلسه:

۱- استماع گزارش هیأت‌مدیره و بازرس در خصوص عملکرد سال منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰

۲- تصمیم‌گیری در خصوص تصویب صورت‌های مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰.

۳- انتخاب حسابرس مستقل و بازرس برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹.

۴- انتخاب روزنامه کثیرالانتشار.

۵- سایر موارد در صلاحیت مجمع عمومی عادی سالیانه.

هیأت‌مدیره شرکت نوین الکترود اردکان

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق‌العاده

شرکت نوین الکترود اردکان (سهامی خاص) شماره ثبت ۱۲۶۵

بدینوسیله از کلیه صاحبان سهام و یا نمایندگان قانونی آنها دعوت می‌گردد تا در جلسه **مجمع عمومی فوق‌العاده** این شرکت که در ساعت **۱۲** صبح روز **چهارشنبه** مورخه **۱۴۰۰/۰۲/۲۹** در محل سایت کارخانه به آدرس اردکان، کیلومتر ۱۵ جاده نائین، شرکت نوین الکترود اردکان برگزار می‌گردد حضور بهم رسانند.

دستور جلسه:

۱- اصلاح اساسنامه

هیأت‌مدیره شرکت نوین الکترود اردکان

روی خط خبر

رشد صدور جواز تاسیس صنعتی در یزد

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت یزد با بیان اینکه این استان از لحاظ صدور جواز تاسیس در جایگاه نخست کشور قرار دارد، افزود: ۱۴۳ فقره جواز تاسیس طی فروردین امسال در استان یزد صادر شده است.

به گزارش روابط‌عمومی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یزد، محمدرضا علمداریزدی گفت: طی فروردین ۱۴۰۰ تعداد ۱۴۳ جواز تاسیس با پیش‌بینی سرمایه‌گذاری ۳۱ هزار و ۹۱۱ میلیارد ریال و پیش‌بینی اشتغال ۴هزار و ۷۲ نفر در استان صادر شده است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یزد اظهار کرد: تعداد مجوزهای طرح‌های صنعتی صادرشده استان در فروردین ۱۴۰۰ در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از لحاظ تعداد ۱۴۶درصد، پیش‌بینی سرمایه‌گذاری ۶۴۲درصد و پیش‌بینی اشتغال ۳۴۳ درصد رشد را نشان می‌دهد.

جهش سرمایه‌گذاری در شهرک‌های صنعتی قزوین

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی قزوین گفت: در یک ماه نخست امسال بیش از ۲۲ درصد از برنامه عملیاتی سال ۱۴۰۰ مربوط به واگذاری اراضی صنعتی، کارگاهی و صنفی در شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان به متقاضیان سرمایه‌گذاری تحقق پیدا کرده است.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت شهرک‌های صنعتی استان قزوین، حمیدرضا خانپور با اعلام این مطلب افزود: در یک ماه نخست امسال، با جذب ۴۶ متقاضی سرمایه‌گذاری به میزان ۴۱ هکتار زمین صنعتی در شهرک‌ها و نواحی صنعتی واگذار شده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته رشد ۵ برابری داشته که نشان از رونق تولید و اشتیاق بخش خصوصی باوجود شدت تحریم‌های ظالمانه برای سرمایه‌گذاری در سال تولید، پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها در استان صنعتی قزوین دارند.

وی تصریح کرد: شهرک‌های صنعتی لیا، خرمدشت، حکیمیه، کاسپین، قزوین (کوهین) و ناحیه صنعتی طارم به ترتیب میزان بیشترین جذب سرمایه‌گذار و میزان مساحت واگذاری صنعتی را در مدت یادشده داشته‌اند.

خانپور میزان سرمایه‌گذاری این قراردادها را بیش از ۱۴ هزار میلیارد ریال عنوان کرده که با راه‌اندازی تمام این طرح‌های صنعتی زمینه اشتغال ۱۸ هزار نفر فراهم خواهد شد.

رئیس هیات‌مدیره شرکت شهرک‌های صنعتی استان در ادامه خاطرنشان کرد: در راستای تحقق شعار سال تولید، پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها مجموعه شرکت شهرک‌های صنعتی همانند سال گذشته که به شعار جهش تولید جامه عمل پوشانده و جذب دو برابری سرمایه‌گذار نسبت به سال‌های مشابه داشتیم در سال جدید هم اولویت را بر توسعه شهرک‌های تقاضامحور و تکمیل زیرساخت‌های سرمایه‌گذاری و رفع موانع تولید و حمایت حداکثری از صنایع کوچک ادامه خواهیم داد.

خانپور قول مساعد داد در کمترین زمان در راستای تسهیلگری و کم کردن بروکراسی اداری در برداشتن موانع پیش روی تولیدکنندگان و صنعتگران و تلاش مضاعف همکاران این مجموعه با همت بالا تمامی امکانات را برای متقاضیان سرمایه‌گذاری فراهم کنیم.

راه‌اندازی سامانه الکترونیک رفع موانع تولید

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان البرز از راه‌اندازی سامانه الکترونیک کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید خبر داد. رامین ربیعی گفت: امسال برای کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید، برنامه‌ریزی ویژه‌ای انجام و روند کار به صورت الکترونیک طراحی شده است. به گزارش صمت از استان البرز، وی تصریح کرد: هر واحد صنعتی که دارای مشکل است ابتدا مشکل خود را در سایت کارگروه به نشانی https://tashil.stsm.ir ثبت کند. مشکل یادشده به‌سرعت برای نهاد ذی‌ربط ارسال شده و باید با قید فوریت به این درخواست پاسخ دهد. در صورتی که نهاد متولی نتواند خود اقدام به حل مشکل کند مسئله به کارگروه تسهیل ارجاع شده و کارگروه برای رفع آن با توجه با اختیارات ویژه‌ای که دارد اقدام خواهد کرد. ربیعی درباره حسن شیوه الکترونیک عنوان کرد: با این روند در بسیاری از موارد در وقت صنعتگر صرفه‌جویی شده و سریع‌تر به نتیجه خواهند رسید چراکه در حوزه تولید، نهادهای دولتی موظف به همکاری ویژه هستند. دبیر کارگروه تسهیل استان البرز ادامه داد: استان البرز توانسته است ۳ سال پیاپی در پرداخت تسهیلات به حوزه تولید، رتبه نخست کشوری را به خود اختصاص دهد که این امر باعث پویایی واحدهای صنعتی شده است. این مقام مسئول گریزی به صادرات استان داشت و افزود: آمارها نشان می‌دهد صادرات استان در سال گذشته ۳ برابر افزایش یافته که این امر با وجود تحریم‌ها و مشکلات اقتصادی یک گام بزرگ در استان البرز به شمار می‌رود. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت البرز در پایان اظهار کرد: در سال گذشته ۴۰۰ پروانه بهره‌برداری با ۲۰ هزار شغل صادر شده است. البته آمارها بیانگر آن است که اشتغال صنعتی استان نیز در وضعیت مطلوبی قرار دارند.

سیب آذربایجان در انتظار رفع موانع صادراتی

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

از آغاز فصل برداشت سیب از سطح ۶۰ هزار هکتاری باغ‌های سیب در شهرهای مختلف آذربایجان غربی در سال زراعی جاری (از مهر ۱۳۹۹ تاکنون) می‌گذرد اما همچنان کشاورزان این استان که همواره سهامدار بیشترین تولید سیب کشور بوده‌اند، همانند سال‌های گذشته با مشکلی به نام بازار محصول دست به گریبان هستند.

هرچند این مشکل عظیم از زمان سفر وزیر جهاد کشاورزی در آذربایجان غربی در نیمه نخست دی ۱۳۹۹ و با پیگیری استاندار و نمایندگان مجلس شورای اسلامی و موافقت رئیس‌جمهوری در زمینه تشکیل کمیته حل سریع مشکل سیب این استان رو به تعدیل گذاشت و با این اقدامات ضربتی میزان سیب‌های دپوشده در سردخانه‌های آذربایجان غربی از ۵۰۰ تا ۶۰۰ هزار تن در مدت‌زمانی ۳ ماهه تا فروردین به ۱۰۰ هزار تن و در هفته نخست اردیبهشت به ۸۰ هزار تن کاهش یافت.

اما تاجران و تولیدکنندگان سیب و در کنار آنان مسئولان و سردخانه‌داران معتقدند با کاهش نرخ ارز در هفته‌های گذشته، افزایش هزینه‌های حمل‌ونقل تا مرز پرویزخان و مرز دوغارون به میزان ۲ برابر معمول، نبود کامیون‌های یخچال‌دار به میزان لازم، معطلی بیش از حد در مرزهای یادشده، نبود کشتی در مرزهای شمال در آستارا، تعطیلی‌های ایام کرونایی و کاهش مصرف داخلی بازار این محصول دچار مشکل شده است.

۸۰ هزار تن سیب درختی آذربایجان غربی پس از ۹ ماه همچنان در تقویم پایانی چرخه تولید تا صادرات مانده و کشاورزان در انتظار رفع موانع و دریافت یارانه صادراتی هستند

ارزش ریالی سیب‌های تولیدی

کارشناسان و فعالان بخش اقتصادی آذربایجان غربی ارزش سیب‌های تولیدی استان که در سردخانه‌ها در انتظار صادرات هستند با احتساب هر کیلوگرم ۸۰ هزار ریال محاسبه می‌کنند که به رقمی حدود ۸ تا ۱۰ هزار میلیارد ریال می‌توان دست یافت که در صورت نبود اقدام مناسب باید شاهد دور ریختن این حجم عظیم سیب درختی با کیفیت درجه یک بود.

عضو هیات‌رئیسه اتاق بازرگانی ارومیه با گلایه از نبود کامیون‌های یخچال‌دار در آذربایجان غربی به ایرنا گفت: چندین سال است درخواست کامیون یخچال‌دار برای استان داریم که هنوز این مشکل حل نشده و امسال چالش‌های مرتبط با این کمبود به وضوح نمایان است.

سید بهنام تاج‌الدینی درحالی‌که استرس و نگرانی خاصی از مشکلات صادرات سیب درختی داشت، افزود: مشکلات حمل‌ونقل و افزایش هزینه آن در کنار کاهش نرخ ارز و پایان فرصت طلایی صادرات بر چالش‌های بازار سیب برای تولیدکنندگان و صادرکنندگان افزوده است.

براساس اظهارات تاج‌الدینی، برای صادرات هر یک کیلوگرم سیب درختی از استان آذربایجان غربی باید ۳ هزار تومان هزینه حمل‌ونقل تا مرز دوغارون در شرق کشور پرداخت شود که هزینه گزافی است.

طبق گفته این صادرکننده، برای انتقال محصول صادراتی وی به مرز دوغارون راننده کامیون درخواست مبلغی بین ۵۰ تا ۶۰ میلیون داشته که به ناچار موافقت کرده است.

وی فرصت باقی‌مانده تا عید فطر را فرصتی طلایی برای صادرات سیب تاجران آذربایجان غربی بیان کرد و گفت: بر اثر کمبود کامیون‌های یخچال‌دار برای جابه‌جایی فرصت برای صادرات تمام‌شده محسوب می‌شود.

این صادرکننده استانی معتقد است روزانه بیشتر از ۱۰ کامیون ۲۵ تنی صادرات در استان آذربایجان غربی وجود ندارد.

وی می‌گوید: بازار افغانستان هم‌اکنون مقصد سیب درختی صادر شده از استان است و صادراتی به پاکستان و هندوستان وجود ندارد.

تاج‌الدینی افزود: زمینه صادرات برای بازار روسیه و کشورهای اوراسیایی نیز فراهم نیست و صادرات ۱۵ تنی برای کشور قزاقستان که تا عید فطر باید حمل می‌شد در انتظار کشتی در سواحل شمالی کشور است.

> هزینه صادرات سیب درختی به مرزهای شرقی کشور با افزایش ۲ برابری مواجه است که چالشی برای صادرات به شمار می‌رود

هزینه صادرات سیب درختی ۲ برابر شده است

هزینه صادرات سیب درختی به مرزهای شرقی کشور با افزایش ۲ برابری مواجه است که چالشی برای صادرات به شمار می‌رود و این موضوعی است که رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی آن را حکایتی تلخ برای صادرات سیب درختی بیان می‌کند. غلامرضا بابایی با بیان اینکه تقاضا برای ماشین‌های یخچال‌دار افزایش یافته است، افزود: توقف در مرزها نیز نامشخص و گاهی طولانی است و علت این توقف‌های نامشخص بازارچه‌ای بودن صادرات است. وی بر این عقیده است که ارائه یارانه از سوی دولت در بحث صادرات راهکار این مشکل است اما شرایط برای ارائه یارانه مساعد نیست هرچند در ماه‌های اخیر مشوق واردات موز در ازای صادرات سیب اعمال و موجب نجات سیب درختی استان از انبار شدن در سردخانه‌ها شد. افت نرخ ارز و دلار یکی از عللی است که کاهش صادرات در تمامی کالاها را در پی داشت و رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت در آذربایجان غربی آن را تایید می‌کند چراکه صادرکنندگان با هزینه‌های بالای صادراتی متضرر می‌شوند، جبران هزینه‌های‌شان دشوار است و این موضوع روند صادراتی را کند می‌کند. بابایی ادامه داد: زیرساخت‌های سردخانه‌ای استان هم بسیار مدرن نیستند و مطلوبیت و کیفیت سیب هر روز کاهش می‌یابد. نبود ارتباط منطقی و توازن بین کاهش نرخ ارز و افزایش ناگهانی و جهشی هزینه‌های حمل‌ونقل موضوعی است که وی یافتن رابطه‌ای متعادل بین این دو موضوع را پیچیده می‌داند. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی با بیان اینکه یکی از علل بازارپسندی سیب آذربایجان غربی دارا بودن کیفیت مطلوب و سورت و بسته‌بندی خوب است، گفت: آماری که از وجود و تنبار شدن صدها تن سیب در سردخانه‌های استان ارائه می‌شود نادرست است و هم‌اکنون صادرات خارجی و مصرف داخلی سیب درختی وجود دارد. وی بیان کرد: براساس آخرین آمار، کمتر از ۸۰ هزار تن سیب در سردخانه‌های استان باقی مانده و مقاصد صادراتی هم هندوستان، پاکستان و افغانستان و کشورهای اوراسیایی است. براساس اظهارات وی، این خبرهای ناامیدکننده در زمینه سیب درختی نوعی سیاه‌نمایی دولت در آستانه انتخابات است و آخرین گزارش انجمن سردخانه‌داران استان موید این موضوع است.

صادرات روزانه ۱۲۰۰ تن سیب از آذربایجان غربی

آذربایجان غربی دارای رتبه نخست تولید سیب کشور با سالانه بالای یک میلیون تن است که ۳۰ درصد تولید کشور را شامل می‌شود؛ از مجموع ۱۲۰ هزار هکتار باغ استان ۵۰ تا ۶۰ هزار هکتار آن سیب است. براساس برآوردها از این میزان تولید حدود ۳۵۰ هزار تن به مصرف صنایع تبدیلی رسیده و ۵۰ هزار تن به صورت تازه‌خوری مصرف می‌شود. در سال زراعی جاری حدود ۷۰۰ هزار تن از محصول تولیدی در سردخانه‌های استان ذخیره شده بود که به‌تدریج برای فروش روانه بازارهای مصرف داخلی و خارجی شده است. رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان غربی در این باره می‌گوید: روزانه هزار و ۲۰۰ تا هزار و ۵۰۰ تن سیب درختی از این استان صادر می‌شود. اکبر کرامتی افزود: هرچند هم‌اکنون نباید حتی به میزان یک کیلوگرم سیب در سردخانه‌ها انبار می‌شد اما باوجود این موضوع شاهد باقی بودن سیب همچنان در سردخانه‌ها هستیم. وی با بیان اینکه دلالان هم‌اکنون برای سودجویی بیشتر درصدد هستند تا با سیاه‌نمایی در بازار سیب بتوانند سود سرشاری به جیب بزنند، افزود: این اقدامات به نوعی تیشه به ریشه صادرات سیب درختی در استان می‌زند. کرامتی بیان کرد: باید از تولید و صادرکنندگان بخش کشاورزی حمایت و مشوق‌های صادراتی برای آنها درنظر گرفته شود. رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان غربی با بیان اینکه همسایگان شرقی بیشترین متقاضیان سیب آذربایجان غربی هستند، گفت: پاکستان و افغانستان مهم‌ترین بازارهای صادرات استان هستند و مقادیری هم به عراق صادر می‌شود که ناچیز است.

هزینه حمل‌ونقل سیب صادراتی ۲ برابر شد

سیب درختی آذربایجان غربی از گمرکات و بازارچه‌های مختلف صادر می‌شود که این صادرات از مرزهای شمالی آستارا تا بنادر جنوب کشور و مرزهای غربی و مرز شرقی دوغارون در این زمینه دخیل هستند.

مسیر طولانی از شمال غرب تا شرق کشور و هزینه انتقال سیب در این زمینه موجب شده تا تاجران این بخش ناراضی و نگران از افزایش هزینه‌ها و حفظ کیفیت محصول باشند.

مدیرعامل اتحادیه سردخانه‌داران آذربایجان غربی گفت: هزینه حمل‌ونقل سیب درختی صادراتی استان به مرز دوغارون در استان خراسان رضوی ۲ برابر شده که مانعی دیگر برای صادرات این محصول است.

مرادعلی آقابالازاده افزود: کاهش نرخ دلار و ارز و افزایش کرایه حمل‌ونقل با ماشین‌های یخچال‌دار مشکل کنونی صادرکنندگان است. وی ادامه داد: این استان دارای ۳۴۵ سردخانه با ظرفیت یک میلیون و ۱۰۰ هزار تن است و سال گذشته در مدت مشابه کمتر از ۳۰ هزار تن سیب در سردخانه‌ها وجود داشت و نرخ هم بسیار مناسب‌تر از امسال بود.

وی بیان کرد: نداشتن زیرساخت‌های حمل‌ونقل، کاهش تقاضای بازار به علت شیوع کرونا و محدودیت در برگزاری جشن‌ها و دورهمی‌ها موجب کاهش صادرات و مصرف میوه نیز شده که بر بازار سیب درختی تاثیرگذار بوده است.

تفاهمنامه همکاری مدیریت پیک‌بار مشترکان صنعتی

تفاهمنامه همکاری مدیریت پیک‌بار مشترکان صنعتی بین شرکت توزیع نیروی برق با انجمن‌های تخصصی صنایع همگن خانه صنعت، معدن و تجارت استان یزد امضا شد.

به گزارش صمت از یزد به نقل از روابط‌عمومی خانه صنعت، معدن و تجارت استان یزد، این تفاهمنامه همکاری با حضور محمد میرشمس مدیر دفتر مدیریت مصرف شرکت توزیع نیروی برق استان، سید علی‌اکبر کلانتر رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت و مجتبی خبیری رئیس انجمن صنایع همگن آجر و فرآورده‌های نسوز استان یزد با هدف مدیریت پیک‌بار تابستان بین مدیریت شرکت توزیع نیروی برق و روسای انجمن صنفی لعاب و رنگدانه‌های سرامیکی و انجمن صنایع همگن آجر و فرآورده‌های نسوز استان یزد در راستای همکاری مشترک برای تامین برق پایدار در ایام گرم سال ۱۴۰۰ منعقد شد.

اطلاع‌رسانی به شرکت‌های عضو درباره وضعیت تامین برق پایدار، تامین برق پایدار در ایام گرم سال در صورت عدم کمبود تولید در شبکه، پایش و مانیتورینگ بار لحظه‌ای مجموعه شرکت‌های عضو، هماهنگی برای کاهش بار شرکت‌های عضو انجمن، فراهم کردن امکان برگزاری سمینار آموزشی در صورت نیاز برای مدیران انرژی شرکت‌های عضو و ترغیب شرکت‌های انجمن برای بهره‌گیری از خدمات مشاوره تخصصی شرکت توزیع برق در بهینه‌سازی مصرف انرژی بخشی از توافقات انجام‌شده پیرامون این تفاهمنامه همکاری است.

شناسایی ۳۱ محدوده امیدبخش معدنی در یزد

رئیس هیات عامل ایمیدرو در جلسه پایش معدنی استان یزد در راستای تفاهمنامه منعقدشده بین ایمیدرو و استانداری یزد در آبان ۹۸ با بیان این مطلب اظهار کرد: از جمله مفاد این تفاهمنامه، اجرای عملیات مطالعات پهنه‌های اکتشاف به وسعت بیش از ۲۸ هزار کیلومترمربع و صدور پروانه در محدوده‌های امیدبخش بود.به‌گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، وجیه‌الله جعفری در این نشست ویدئو کنفرانسی افزود: در ۶ ماه گذشته، ۱۴ محدوده در استان یزد آماده صدور پروانه اکتشاف شده است. درباره محدوده‌های دیگر، در حال مذاکره با نهادهای ذی‌ربط هستیم تا بتوانیم موافقت آنها را برای دریافت مجوز لازم برای اکتشاف جلب کنیم. جعفری گفت: همچنین برای معادن C۱۹ و D۲۰ از سازمان حفاظت محیط‌زیست درخواست تعهد داده‌ایم تا پس از دریافت آن نسبت به دریافت پروانه اکتشاف اقدام کنیم. وی ادامه داد: در این جلسه، در زمینه فعال‌سازی معادن کوچک استان یزد در قالب طرح احیا، فعال‌سازی و توسعه معادن کوچک مطرح و مقرر شد در قالب بسته‌های سرمایه‌گذاری، هماهنگی لازم توسط این طرح و سازمان صنعت، معدن و تجارت انجام شود.در سال ۹۹، استان یزد هدف‌گذاری برای فعال‌سازی را محقق کرده و به‌طور چشمگیری از برنامه نیز پیشی گرفت که برای سال جاری نیز با توجه به برنامه هدف‌گذاری برای فعال‌سازی ۲۰۰ معدن در کشور، استان یزد فعال‌سازی ۵ معدن را در برنامه کاری به خود اختصاص داده است.وی درباره طرح‌های زیربنایی انجام‌شده در این استان خاطرنشان کرد: طرح رینگ شدن برق شهرستان خاتم از پست مرودست تا ابرکوه با مشارکت ایمیدرو، برق منطقه‌ای و بخش خصوصی در اسفند ۹۹ بهره‌برداری شد.

بررسی جذب سرمایه‌های خارجی در بخش معدن و صنایع معدنی

سرمایه‌گذاران دلسرد هستند

بهره‌گیری از ظرفیت‌های معدنی و احداث صنایع معدنی بزرگ به سرمایه قابل‌توجهی نیاز دارد، بر همین اساس نیز بحث ورود سرمایه‌های خارجی به کشور مطرح می‌شود. با وجود بحث‌های متعددی که پیرامون جذب سرمایه خارجی و حضور شرکت‌های چندملیتی در ایران شکل‌گرفته اما باید اقرار کرد که در این حوزه عقب‌مانده‌ایم. جذب سرمایه خارجی به ایران با موانعی همراه است که ازجمله مهم‌ترین آنها می‌توان به نبود ثبات سیاسی و اقتصادی و مشکلات گسترده در روابط بین‌المللی اشاره کرد. پایدار نبودن قوانین و سیاست‌های دولت نیز مانعی دیگر در مسیر حضور شرکت‌های خارجی به ایران و فعالیت مشترک در حوزه معدن و صنایع معدنی می‌شود. در همین حال موضوعاتی مانند مالکیت معادن بزرگ و انفال هنوز شفاف نیست. تنوع و تعدد در مراکز تصمیم‌گیری و نبود متولی مشخص برای تصمیم‌گیری، برخورد سلیقه‌ای با قوانین و مقررات و... نیز از جمله مواردی هستند که در مسیر جذب سرمایه خارجی به کشور موانع جدی ایجاد کرده‌اند.

عکس: صمت

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

محدودیت در جلب نظر طرف‌های خارجی

علی محمدی، مدیرعامل شرکت فولاد ارفع در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد: ایران به لحاظ ذخایر معدنی در میان ۱۵ کشور برتر جهان جای دارد. از این ظرفیت خدادادی می‌توان به‌منظور تکمیل زنجیره تولید و قطع وابستگی به خارج استفاده کرد. در واقع معادن مهم‌ترین تامین‌کننده صنایع فولادی، ماشین‌آلات و صنایع سنگین به‌شمار می‌آیند. اگر بخواهیم نگاه گذرایی به گستردگی جغرافیایی معادن داشته باشیم، استان‌های مرکزی و شرقی کشور بیشترین معادن را در خود جای داده‌اند. وی افزود: در هر ۳ حوزه مواد، ماشین‌آلات و محصولات فولادی با ارزش‌افزوده بالا، طرح‌های نیمه‌تمام، امکانات و زیرساخت‌های لازم وجود دارند اما به‌دلایل عمدتا سیاسی و مدیریتی، امکان هم‌افزایی ظرفیت‌ها و بهره‌گیری از آنها فراهم نشده است. توجه به داخلی‌سازی مواد، قطعات و ماشین‌آلات یکی از الزامات تحقق جهش تولید در بخش معادن و صنایع معدنی است. رصد نیازهای ارزی بخش‌های مرتبط با معادن و صنایع معدنی، شناسایی و آسیب‌شناسی ظرفیت‌های کشور برای داخلی‌سازی و تکمیل زنجیره ارزش، بازنگری طرح‌های توسعه‌ای با هدف تخصیص بهینه منابع، بسترسازی برای بهره‌گیری از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و حمایت از فعالان حوزه معادن و صنایع معدنی از مواردی هستند که به رشد و شکوفایی معادن کمک می‌کنند.

ارتقای سهم معادن از تولید ناخالص

مدیرعامل شرکت فولاد ارفع در ادامه و در پاسخ به سوالی مبنی بر تاثیر جذب سرمایه در حوزه صنایع معدنی بر توسعه و رونق این بخش، گفت: سرمایه‌گذاری در حوزه معادن و صنایع معدنی به‌دلیل ماهیتی، دیربازده است. در همین حال، تصدی‌گری بخش دولتی می‌تواند به نگاه سلیقه‌ای بینجامد؛ بنابراین بهترین روش برای اکتشاف و بهره‌برداری از ظرفیت‌های معادن، ورود بخش خصوصی است. البته با توجه به تخصصی بودن معادن و تفاوت ساختاری، حضور متخصصان و اهل فن ضروری است.

این فعال صنعت فولاد افزود: کاهش درآمدهای نفتی طی سال‌های اخیر از یک‌سو و توانمندی بالای صنایع معدنی در ایران از سوی دیگر، فرصت مناسبی است که سرمایه‌گذاران بخش خصوصی را برای سرمایه‌گذاری در این بخش تشویق کرد. پیامد چنین حرکتی علاوه بر کارآفرینی به دستیابی یک‌سود مناسب منجر می‌شود. درواقع باید به سمت و سویی حرکت کنیم که بخش معدن جایگزین نفت شود؛ یعنی سهم بخش معدن و صنایع وابسته به آن از تولید ناخالص ملی افزایش یابد.

امکان محدود در جذب سرمایه

محمدی درباره اهمیت جذب سرمایه خارجی برای توسعه بخش معدن و صنایع معدنی کشور گفت: شرایط فعلی کشور با توجه به تحریم‌ها، به‌گونه‌ای است که سرمایه‌گذار خارجی با وجود میل باطنی، امکان کمتری برای حضور و سرمایه‌گذاری مستقیم دارد.وی افزود: ایران جزو معدود کشورهای دارای معادن بی‌شمار است؛ معادنی که در طیف‌های گوناگون فلزات وجود دارد. ایران ظرفیت‌های بسیار بالایی برای سرمایه‌گذاری دارد و ظرفیت معدنی شناخته‌شده آن ۱۰۰۰ میلیارد دلار برآورد می‌شود؛ رقمی که هر سرمایه‌گذاری را برای حضور در این بخش وسوسه می‌کند.این فعال صنایع معدنی تاکید کرد: ایران ۷ درصد ذخایر معادن جهان را در اختیار دارد و محصولات معدنی آن با تنوع بالا شامل ۶۸ نوع ماده معدنی غیرنفتی و ذخایر کشف‌شده حدود ۳۷ میلیارد تن است. ایران از نظر ذخایر مس، سرب، روی، گنبد نمک (شامل ذخایر نمک، گچ، گوگرد، آهن، مس، اورانیوم)، دریاچه نمک (شامل ذخایر سولفات، سدیم، پتاس، منیزیم، لیتیوم)، ذخایر گچ، فولاد، آلومینیوم و سنگ‌های تزئینی در صدر برترین کشورهای جهان است. وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌عنوان حامی معدن باید حمایت لازم را از بخش معدن به عمل آورد. حمایت‌هایی که بستر حضور سرمایه‌گذار خارجی را فراهم کند.

موانع حضور سرمایه‌گذاران خارجی

مدیرعامل شرکت فولاد ارفع در تشریح عوامل جذب سرمایه خارجی به کشور اظهار کرد: تحریم و بسته بودن مسیر تبادلات مالی (نظام بانکی)، مهم‌ترین علت حضور نداشتن سرمایه‌گذار خارجی در کشور است؛ بنابراین برای حضور سرمایه‌گذار داخلی و خارجی باید مشوق‌هایی از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت در نظر گرفته شود. معافیت‌های مالیاتی، تسهیل در اعطای مجوزها، تسهیل در نقل‌وانتقال‌های مالی و به حداقل رساندن بروکراسی‌های اداری و مواردی ازاین‌دست به ترغیب سرمایه‌گذار و جذب سرمایه کمک شایانی می‌کند.

محمدی درباره اثرگذاری قوانین متعدد، وضع پی‌درپی بخشنامه‌ها و اثرات آن در فرار سرمایه‌ها گفت: وجود بروکراسی اداری و بخشنامه‌های دست‌وپا گیر، باعث دلسرد شدن سرمایه‌گذار می‌شود. بخش خصوصی برای ورود نیاز به حمایت و دلگرمی دارد. اگر قرار باشد برای گرفتن مجوز و شروع به کار، به نهادها و سازمان‌های مختلف مراجعه کند و در یک دور تسلسل قرار بگیرد، مطمئنا در مدت کوتاهی از ادامه کار دلسرد شده و عملا سرمایه‌گذاری را رها می‌کند.

وی خاطرنشان کرد: بدون شک سرمایه‌گذاری در بخش معدن علاوه بر ایجاد اشتغال در مراحل گوناگون، می‌تواند به تامین خوراک برای دیگر صنایع کشور منجر شود. با وجود معادن مختلف، واردات توجیهی ندارد. باید به سمتی حرکت کنیم که از ظرفیت کامل معادن بهره‌برداری شویک کهو این امر مستلزم ورود سرمایه‌گذار بخش خصوصی است. وظیفه نهادهای نظارتی، ایجاد بستر و تسهیل برای ورود به این بخش است.

حمایت لازمه سرمایه‌گذاری

این فعال صنعتی در پایان تاکید کرد: بخش معدن و صنایع وابسته به آن می‌توانند جایگزین مناسبی برای رهایی از اقتصاد نفتی کشور باشند، چراکه در محاسبات انجام‌شده و در صورت تحقق چشم‌انداز ۱۴۰۴ در حوزه معدن و صنایع معدنی؛ تولید ۷۰۰ میلیون تن مواد معدنی، ۵۵ میلیون تن فولاد خام، ۷۰۰ هزار تن کاتد مس، ۱.۵ میلیون تن آلومینیوم، ۵۰۰ هزار تن شمش روی و...، این بخش می‌تواند حدود ۶۰ درصد از درآمدهای فعلی نفتی کشور را محقق کند. در واقع معادن حلقه نخست زنجیره ارزش هستند. از سویی با رونق معادن و دستیابی به‌بهره‌برداری حداکثری، علاوه بر تامین نیاز داخل، صادرات محصولات نیز رونق می‌گیرد. در چند سال اخیر، بسیاری از فولادسازان به سرمایه‌گذاری مستقیم بر معادن سنگ آهن و اکتشافات روی آورده‌اند. این رویکرد می‌تواند در سایر معادن پیاده‌سازی شود. اصولا سرمایه‌گذاری در بخش معدن دیربازده است. اگر به بخش خصوصی اطمینان داده شود که در صورت ورود حمایت‌های همه‌جانبه انجام می‌شود، بدون شک رغبت برای ورود به این بخش بیشتر می‌شود. بخش معدن و صنایع معدنی کشور دست‌کم ۲۰ درصد از سهم صادرات غیرنفتی را به خود اختصاص داده، توجه به این رقم می‌تواند سرمایه‌گذار خصوصی را ترغیب کند.

علی محمدی

حسن حسینقلی

ضعیف عمل کرده‌ایم

حسن حسینقلی، رئیس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های صنایع و معادن سرب و روی ایران در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد: جذب سرمایه خارجی و حضور شرکت‌های بین‌المللی می‌تواند اثرات مثبت اقتصادی بسیاری را برای کشورهای سرمایه‌پذیر، به همراه داشته باشد. ایران از ظرفیت‌های غنی معدنی برخوردار است و بر همین اساس جذب سرمایه خارجی به بخش معدن و صنایع وابسته به آن تاثیر بسزایی بر رونق اقتصادی کشور ما خواهد داشت. با این وجود، سرمایه‌گذاری در این بخش قابل‌توجه برآورد می‌شود و در همین حال با ریسک‌های متعددی نیز همراه است که از جمله مهم‌ترین آنها می‌توان به ذات پرخطر معدنکاری، نرخ بالای شاخص‌های پیش‌بینی نشده، ناپایداری بازار و آشفتگی قیمت مواد معدنی و تغییرات قوانین و مقررات اشاره کرد.

جریان خروج سرمایه

رئیس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های صنایع و معادن سرب و روی ایران در ادامه افزود: باید بپذیریم که در جذب سرمایه‌های خارجی بسیار ضعیف عمل کرده‌ایم. متاسفانه در طول سال‌های گذشته بسیاری از شرکت‌های دولتی و خصولتی علاقه‌مند حضور طرف‌های خارجی در کشور نبوده‌اند.

وی افزود: علاوه بر این در شرایطی که با توجه به محدودیت‌هایی که در مسیر فعالیت واحدهای معدنی و صنایع معدنی وجود دارد، سرمایه‌های بخش خصوصی داخلی نیز در مسیر خروج از کشور هستند؛ حال از صاحبان سرمایه خارجی چه انتظاری داریم؟

حسینقلی گفت: تصویب بخشنامه‌های غیرقانونی از سوی معاونت معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت از شورای عالی معادن یا تصمیماتی مانند ممنوعیت واردات ماشین‌آلات معدنی، مانع جذب سرمایه به بخش معدن و صنایع معدنی می‌شود. به‌عنوان مثال، چنانچه طرف خارجی بخواهد در بخش معدن کشور سرمایه‌گذاری کند، نیاز به واردات ماشین‌آلات و تجهیزات دارد؛ بدین‌ترتیب باید اذعان کرد قوانین و مقررات غیرکارشناسی حاکم بر بخش معدن و صنایع‌معدنی، مانع حضور سرمایه‌گذاران خارجی است. یا به بیانی دیگر، بستر لازم برای جذب سرمایه به کشور وجود ندارد. این دست مقررات به قدری اشتباه هستند که در مواردی گمان می‌رود عمد یا نفع شخصی در میان باشد. این فعال صنعت سرب و روی خاطرنشان کرد: جذب سرمایه زمینه رونق صنایع را فراهم می‌کند و به توسعه و بهبود عملکرد صنایع منجر می‌شود. در همین حال به ارتقای رفاه مردم و همچنین اشتغالزایی منتهی می‌شود. اما گویی این اهداف آن‌طور که باید موردتوجه سیاست‌گذاران قرار ندارد. تا جایی که در حال حاضر نه‌تنها سرمایه خارجی به بخش معدن کشور جذب نمی‌شود، بلکه سرمایه‌های داخلی نیز جذب منابع معدنی طرف‌های خارجی می‌شوند؛ بنابراین باید اذعان کرد که بستر لازم برای جذب سرمایه خارج به کشور مهیا نیست.

مزیت‌های رقابتی مهم‌ترند

حسینقلی در ادامه گفت: معدن، نفت، گاز و... در رده مزیت‌های نسبی ایران هستند که می‌توانند سرمایه‌گذاران را به حضور در کشور تشویق کنند. اما در همین حال مزیت‌های رقابتی نیز برای فعالیت کسب‌وکارهای گوناگون مطرح است. منظور از مزیت رقابتی این است که بسترهایی برای تسهیل فعالیت در یک حوزه آماده شود. حمایت دولت، مجلس، قوه قضاییه و... از سرمایه‌گذاری، تولید و اشتغالزایی همه در رده مزیت‌های رقابتی هستند. اما باید اعتراف کرد که در این حوزه با چالش‌های جدی روبرو هستیم.

وی افزود: در حال حاضر شاهدیم برخی صاحبان سرمایه ایرانی اقدام به خرید کارخانه در کشور گرجستان کرده‌اند، چراکه فعالیت در این کشور، با مزیت‌های رقابتی همراه است. درنتیجه باید بپذیریم در جذب سرمایه خارجی زیر صفر هستیم.

عملکرد مجلس نیز در این مدت حکایت از آن دارد که هیچ مسیری را برای حمایت از بخش خصوصی و صاحبان سرمایه باز نگذاشته است و تنها به‌دنبال کسب درآمد از فعالان بخش خصوصی هستند. در همین حال، هیچ اقدام حمایتی را برای بخش خصوصی مدنظر ندارد.

حسینقلی در پایان تاکید کرد: بنابراین چنانچه جذب سرمایه خارجی برای بهره‌گیری هرچه بیشتر از ذخایر معدنی موردنظر باشد، در گام نخست باید بسترهای لازم فراهم و چالش‌های یادشده برطرف شوند.

سخن پایانی

از مجموع موارد یادشده این‌طور برداشت می‌شود که شاخص‌های جذابیت سرمایه‌گذاری در ایران پایین است و ارتقای آنها ضروری به نظر می‌رسد. تحقق این هدف مزیت‌های متعددی را به‌دنبال دارد که ازجمله مهم‌ترین آنها می‌توان به گسترش ثبات اقتصادی و سیاسی اشاره کرد. در همین حال امکان ورود دانش فنی به کشور فراهم می‌شود. در ادامه سهم معادن و صنایع معدنی از تولید ناخالص ملی افزایش می‌یابد و در همین حال جایگاه معدنی کشور در سطح جهانی ارتقا خواهد یافت.

مدیرعامل فولاد مبارکه تصریح کرد

سپاهان الگویی برای حرفه‌ای شدن

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه در دیدار با اعضای هیات مدیره باشگاه فولاد مبارکه سپاهان بر الگو شدن سپاهان به‌عنوان یک باشگاه حرفه‌ای برای سایر باشگاه‌ها و رشته‌های ورزشی کشور تاکید کرد.به‌گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه در دیدار با اعضای هیات مدیره باشگاه فولاد مبارکه سپاهان که با حضور تعدادی از معاونان و مدیران انجام شد با تاکید براینکه باشگاه باید الگویی برای حرفه‌ای شدن سایر باشگاه‌ها و رشته‌های ورزشی کشور باشد، افزود: باید با برنامه‌ریزی‌های گوناگون و برگزاری همایش‌های علمی به سمت باشگاه‌داری حرفه‌ای برویم و باشگاه این رسالت را در کنار کارهای دیگر برعهده دارد که در جامعه ورزشی این موضوع را نهادینه کرده و باید الگویی برای حرفه‌ای شدن برای دیگر باشگاه‌ها و رشته‌های ورزشی باشد. حمیدرضا عظیمیان افزود: توجه و حمایت از رشته‌هایی که مخاطب بیشتری دارد باید در اولویت برنامه‌های این باشگاه قرار بگیرد و برنامه‌ریزی‌های لازم در این زمینه انجام شود.وی با بیان اینکه شرکت فولاد مبارکه در راستای مسئولیت اجتماعی خود از باشگاه سپاهان حمایت خواهد کرد، تصریح کرد: توجه به استعدادهای درخشان و ورزش بانوان و برنامه‌ریزی برای ورزش جوانان و استفاده از ظرفیت آنها با رویکرد امیدبخشی به جامعه موردتاکید است.مدیرعامل فولاد مبارکه ورزشگاه نقش جهان را آورده مهم و بزرگ برای اصفهان و ایران عنوان و تاکید کرد: با توجه به اهمیت ورزشگاه باید نواقص آن جهت میزبانی شایسته مسابقات آسیایی و جهانی به‌زودی برطرف شود.عظیمیان با اشاره به فعالیت ۹۰ تیم ورزشی این باشگاه در گروه‌های سنی گوناگون و در صدر جدول بودن تیم فوتبال سپاهان در بازی‌های لیگ برتر کشور، گفت: باشگاه سپاهان براساس رسالت و انتظاری که از آن داریم باید حمایت از رشته‌های پایه و استعدادهای درخشان را مدنظر قرار دهد.وی ضمن قدردانی از فعالیت‌های ورزشی رشته‌های مختلف این باشگاه به‌ویژه رشته فوتبال و تلاش هیات مدیره و حمایت هواداران گفت: یکی از بخش‌هایی که می‌تواند نشاط و شادابی را به جامعه تزریق کند، ورزش است و باشگاه فولاد مبارکه سپاهان با عملکرد خود به این مهم دست یافته است.

یادداشت

خارجی‌ها در برخورد با ایران بلاتکلیف هستند

محمد حیدرزاده/ قائم‌مقام مدیرعامل شرکت خالص‌سازان روی زنجان

سرمایه‌گذاری خارجی در حوزه صنعت سرب و روی در کشور در طول سال‌های گذشته بسیار ضعیف و محدود بوده است. تحریم‌های بانکی و چالش‌های موجود در روابط سیاسی و بین‌المللی میان ایران با کشورهایی که علاقه‌مند به سرمایه‌گذاری روی ذخایر معدنی ما هستند، از مهم‌ترین دلایل محدودیت در جذب سرمایه خارجی به صنایع سرب و روی کشور هستند. فعالیت‌های انجام‌شده در این حوزه اغلب خرد هستند و برای طرف‌های خارجی جذابیت چندانی ندارند. در چنین شرایطی، صنعت سرب و روی کشور آنقدرها که باید و با توجه به ذخایر معدنی انتظار می‌رود، توسعه‌نیافته است.

با توجه به این ذخایر انتظار می‌رفت برای فعالیت در معدن سرب و روی مهدی‌آباد، سایر ذخایر متوسط و همچنین احداث واحدهای فرآوری برای استحصال فلزهای گوناگون از فلیترکیک‌ها از حضور طرف‌های خارجی کمک گرفته شود. اما تاکنون گام مثبتی در این حوزه برداشته نشده است.

تنها واحدی که با مشارکت و طراحی طرف خارجی (شرکت NFC چین) اجرایی شد، کارخانه ذوب و روی بافق یزد در سال ۷۶ بود. متاسفانه با وجود همه نیازی که به حضور سرمایه‌های خارجی در کشور و صنعت سرب و روی وجود داشت، سرمایه لازم به این حوزه جذب نشد.

در ادامه باید خاطرنشان کرد سرمایه‌گذاری به‌ویژه اگر از سوی کشورهای صاحب فناوری باشد، مزیت‌های دیگری را نیز به همراه دارد، ازجمله آنکه زمینه ورود دانش مدیریتی و فناوری را به کشور و در همین حال امکان افزایش تناژ تولید، ظرفیت تولید و ارتقای کیفیت محصولات مختلف را فراهم می‌کند؛ بنابراین نمی‌توان به‌سادگی از کنار آن عبور کرد و نسبت به ضعف‌های این حوزه بی‌تفاوت بود.

همان‌طور که پیش‌تر هم اشاره شد، محدودیت در روابط تجاری و اقتصادی میان ایران با سایر کشورها مهم‌ترین مانع در مسیر جذب سرمایه خارجی به این بخش است. بلاتکلیفی طرف‌های خارجی در قبال شرایط ایران، حضور آنها در کشور و برای سرمایه‌گذاری در حوزه‌های گوناگون را با تردید روبه‌رو می‌کند. نبود تشکل‌های قوی داخل کشور با امکان ملحق شدن به طرف‌های خارجی نیز مانعی دیگر در مسیر جذب سرمایه است. در همین حال، حضور در ایران به‌منزله مواجهه با شرایط بی‌ثبات است. تغییر مداوم شرایط، نوسانات قابل‌توجه نرخ ارز و تغییر مداوم سیاست‌های کلان کشور، سرمایه‌گذار را با واهمه روبه‌رو و مانع جذب آنها می‌شود.

درواقع زمینه برای جذب سرمایه به بخش معدن و صنایع معدنی کشور وجود دارد، در همین حال طرف‌های خارجی نیز به حضور در این بخش علاقه‌مند هستند. اما شرایط مانع حضور طرف‌های خارجی می‌شود. به‌عنوان مثال، درحال‌حاضر طرف‌های چینی به سرمایه‌گذاری برای استحصال فلیترکیک‌های ما اظهار علاقه‌مندی کرده‌اند. چنانچه زیرساخت‌های لازم مانند جاده، آب، برق و گاز برای فعالیت آنها مهیا باشد، می‌توانند با ورود فناوری گامی در مسیر توسعه صنایع سرب و روی کشور بردارند.

اما رویکرد دولت به‌گونه‌ای است که زمینه کاهش اطمینان را در طرف‌های خارجی فراهم می‌کند. به‌علاوه آنکه مجموعه‌های بزرگی که امکان همکاری با طرف‌های خارجی را داشته باشند، در حوزه صنعت سرب و روی کشور بسیار محدود هستند. در چنین شرایطی شاهدیم که این سرمایه به سایر کشورها با ذخیره معدنی جذب می‌شود.

اما در ایران با وجود تمام جذابیت‌هایی که در حوزه‌های گوناگون از جمله ذخایر معدنی، نیروی کار و منابع انرژی ارزانی دارد، آن‌طور که باید موردتوجه قرار نمی‌گیرد. جذب نشدن سرمایه‌های خارجی در طول سال‌های گذشته مانع توسعه یافتن صنایع ما در طول سال‌های گذشته شده است. این ضعف به‌ویژه در حوزه اکتشاف و استخراج از معادن و در همین حال، صنایع پایین‌دستی به چشم می‌خورد. در چنین فضایی ریتم توسعه بسیار آهسته است؛ یعنی آهنگ رشد پایین است.

یادداشت

لزوم تعامل اقتصادی ایران با جهان

محسن کوهکن/نماینده ادوار مجلس شورای اسلامی

از مهم‌ترین اقداماتی که این روزها در جهت گسترش روابط بین‌المللی و فراهم شدن ورود سرمایه‌های خارجی انجام شده می‌توان سند همکاری ۲۵ ساله ایران و چین را دانست. این سند همکاری گامی مثبت در جهت توسعه فعالیت‌های اقتصادی، صنعتی و معدنی کشور بوده و در صورت استفاده درست از آن می‌توان به دستاوردهای مطلوبی رسید. لازم به توجه است که این سند تنها همکاری بین دو کشور را مستحکم‌تر کرده و شایعات مطرح‌شده مبنی‌بر وطن‌فروشی صحت ندارد. پیش از پرداختن به نظرات متفاوت مطرح‌شده از سوی جوامع مختلف صنفی درباره امضای سند همکاری ۲۵ساله ایران و چین، باید به این نکته اشاره شود که سند یادشده دارای ماهیت مشارکتی است و روالی مشابه سایر همکاری‌های اقتصادی دارد؛ به این معنا که متناسب با سرمایه‌گذاری صورت گرفته، سود و زیان مشترک تعیین و به دو طرف قرارداد اختصاص می‌یابد. همچنین به دلیل امضای تفاهمنامه معتبر مبنی‌بر وجود مشارکت، هر دو کشور می‌توانند نسبت به ثبات همکاری‌ها اطمینان خاطر داشته باشند. شایان توجه است هرگونه توافق و همکاری اقتصادی که ذیل سند همکاری ۲۵ ساله ایران و چین در دستور کار قرار دارد، باید طبق مسیر قانونی موجود در کشور صورت پذیرد؛ به‌عبارت دیگر، امضای این تفاهمنامه مشروعیتی به رعایت نکردن مقررات از سوی کشور مقابل و قرار نگرفتن اقدامات در مسیر قانونی نخواهد بخشید. بنابراین، می‌توان انتظار داشت همکاری‌های مشترک با کشور چین در خاک ایران، کاملا مطابق با مقررات کشور ما بوده و تخطی قانونی از سوی طرف مقابل صورت نخواهد گرفت. همچنین نباید فراموش کرد که موارد فعالیت‌های مشترک را ایران تعیین می‌کند؛ به این معنا که هر جا فعالان اقتصادی و معدنی کشور ما بنا به ضرورت و وضعیت موجود حضور شریک دیگری را برای فعالیت‌های خود مناسب بدانند، طرف چینی وارد فعالیت خواهد شد. از این رو، قدرت انتخاب انجام اقدامات اشتراکی در دست صاحبان صنایع و معادن ایرانی است و هیچ اجباری بر همکاری بین دو کشور در هیچ یک از بخش‌های اقتصادی و معدنی وجود ندارد.

بخش معدن کشور دارای امکانات و ظرفیت‌های بالقوه‌ای است که طی سال‌های گذشته به دلیل کمبود امکانات و منابع مالی مناسب از آنها بهره‌برداری نشده است. مشارکت سرمایه‌گذاران چینی در فعالیت‌های معدنی می‌تواند ضمن تامین منابع مالی مورد نیاز این بخش، به شکوفایی معادن و صنایع معدنی کشور ما منجر شود. به این ترتیب، می‌توان گفت یکی از مهم‌ترین دستاوردهای معدنی امضای این سند، تامین منابع مالی مورد نیاز برای انجام فعالیت‌ها است. این اقدام در آینده‌ای نه‌چندان دور می‌تواند باعث پیشرفت چشمگیر بخش معدن و رونق معادن متروکه ایران شود.

یکی دیگر از مهم‌ترین مزیت‌های سند همکاری بلندمدت ایران و چین را می‌توان بی‌خاصیت کردن اثر تحریم‌ها دانست. معنا و مفهوم تحریم، محدودیت اقدامات و فعالیت‌های اقتصادی است. در چنین شرایطی خرید و فروش یا به عبارتی دیگر، صادرات و واردات برای کشور محدود می‌شود و پیرو همین شرایط طی سال‌های اخیر ضربه‌های سنگینی بر بدنه بخش‌های اقتصادی کشور وارد شده است. همکاری‌های اقتصادی به‌ویژه معدنی با چین که یکی از قدرتمندترین کشورهای جهان از نظر اقتصادی محسوب می‌شود، به معنی بی‌اثر شدن محدودیت‌های تبادلات اقتصادی و ارزی ایران با سایر کشورهای جهان است. به این ترتیب صادرات مواد معدنی به بازارهای جهانی و همچنین واردات ماشین‌آلات مورد نیاز فعالیت‌های معدنی، با سهولت بیشتری امکان‌پذیر خواهد شد. بدین جهت می‌توان این سند را گامی موثر در حوزه معدن و صنایع معدنی کشور دانست. نباید فراموش کرد که این سند الزام دفاع از روابط میان ایران و چین را به وجود آورده است. به این معنا که بنا به تفاهمنامه امضاشده، اگر مشکلی از سوی طرف سومی مانند کشورهای غربی ایجاد شود، هر دو کشور حاضر در این سند (ایران و چین) برای باز شدن آن گره ملزم به تلاش هستند.

مدرس اقتصاد دانشگاه تهران در گفت‌وگو با صمت:

سرمایه‌گذاری خارجی در ایران عملی نشده است

امیرعباس آذرم‌وند
editor@smtnews.ir

جذب مستقیم سرمایه خارجی جزو آن دسته از راهکارهایی است که بسیاری از اقتصاددانان برای خروج از مشکلات ایران پیشنهاد می‌کنند. این مهم در حالی مطرح می‌شود که ایران به دلیل تنش‌های سیاسی حتی امکان فروش نفت را هم ندارد. در طول دهه ۹۰ حداقل برای ۵ سال نفت ایران نه به اندازه توان تولید که به اندازه ظرفیت تعیین‌شده از سوی ایالات متحده فروخته شده است. به همین دلیل برخی از منتقدان پرداختن به این بحث را بی‌مورد می‌دانند.

در این باره آلبرت بغزیان، مدرس اقتصاد دانشگاه تهران ضمن تاکید بر نقش سرمایه‌گذاری خارجی در اقتصادها به صمت گفت: چیزی که تاکنون با عنوان سرمایه‌گذاری خارجی در ایران مطرح شده به معنای دقیق جذب سرمایه‌گذاری نبوده و بیشتر شبیه شراکت داخلی‌ها با سرمایه‌گذاران خارجی بوده است.

مشروح این گفت‌وگو را در ادامه بخوانید.

حتی اگر اصلاحاتی هم در فضای کسب‌وکار کشور صورت گیرد تا موانع سیاسی رفع نشود، نمی‌توان به افزایش انگیزه خارجی‌ها برای حضور در ایران امیدوار بود

◉ سرمایه‌گذاری خارجی چگونه می‌تواند به اقتصاد کشورها کمک کند؟

برای گشایش بهتر این بحث، خوب است از آغاز به این موضوع بپردازیم که سرمایه از کجا شروع به کار می‌کند. شکل‌گیری تولید نیازمند دو عامل است تا شکل بگیرد، یکی نیروی کار و دیگر سرمایه. نیروی کار شامل کل کارگران، مهندسان و کل نیروی انسانی در این بخش تعریف می‌شوند. حتی مدیران هم بخشی از نیروی کار هستند. در مقابل هم سرمایه قرار دارد که مجموع منابع مالی، ارزی، فناوری و زمین می‌شود. درواقع تمام اجزای غیرانسانی تولید را می‌توان به‌عنوان سرمایه برشمرد. درنتیجه، هنگامی که شما تولید صنعتی را آغاز می‌کنید نیاز دارید عوامل انسانی و اقتصادی را در کنار هم نگه دارید که از تلاش مشترک این دو تولید ممکن شود.

در جهان امروز که تولید در ساختار سرمایه‌داری انجام می‌شود، کار بدون سرمایه نمی‌تواند به نتیجه برسد مگر اینکه بحث تولید حول بخش‌هایی کاربر چون کشاورزی باشد. اما در بخش‌های دیگر مانند صنعت مسئله سرمایه، یعنی منابع در کنار فناوری، از اهمیت بیشتری برخوردار است. این در حالی است که امروز مسئله اصلی تولید، تولید در بخش‌های دانش‌بنیان و فناوری سطح بالا، نیاز به فناوری را چند برابر گذشته کرده است. امروز هم جهان در وضعیت خاصی قرار دارد؛ اکنون یک دوره گذار آغاز شده که از صنایع نسل پیش به فناوری‌های روز در حال تغییر فاز است و به همین دلیل مسئله صنایع فناوری‌های روز چند برابر گذشته مطرح است. تولید در این صنایع به دلیل اینکه سرعت کافی داشته باشد نیازمند به روز شدن فناوری کشور است.

◉ مسئله تامین همین سرمایه یا همان فناوری‌های روز چگونه انجام خواهد شد؟

به طور کلی در این شرایط سرمایه یا از داخل کشور تامین می‌شود یا از خارج. اگر از خارج کشور انجام شود این مهم را تامین سرمایه از خارج می‌نامند. اما در داخل هم تامین سرمایه انجام می‌شود و در ایران به طور سنتی بیشتر سرمایه در گردش کشور در داخل تامین شده است. جذب سرمایه داخلی هم به دو شکل دولتی و خصوصی انجام می‌شود. سرمایه‌گذاری دولتی اصولا در لوایح بودجه خود را نشان می‌دهند. در لوایح بودجه هم می‌بینیم که هر وزارتخانه سهمی از سرمایه‌گذاری دولتی دارد.

این منابع که برای جذب سرمایه‌گذاری دولت پدید آمده به طور عمده محصول مالیات‌های اخذشده یا فروش منابع انرژی تامین می‌شود. البته خوشبختانه کشور ما منابع زیرزمینی دارد اما کشورهایی که منابع کافی ندارند یعنی منابع زیرزمینی ندارند دولت مجبور است از طریق منابع مالیاتی خود سرمایه‌گذاری‌های مربوط را انجام دهد. البته بخش خصوصی هم از مواهب سرمایه‌گذاری دولتی به شکل غیرمستقیم بهره‌مند می‌شود.

◉ چه می‌شود که سرمایه داخلی یا دولتی کفاف نمی‌دهد و مجبور به جذب سرمایه مستقیم خارجی می‌شوند؟

به این دلیل که سرمایه‌گذاری داخلی نیازمند منابع کافی است و خیلی وقت‌ها دیده می‌شود که منابع دولت به اندازه ظرفیت‌های اقتصادی کشور نیست و به همین دلیل برای افزایش سرعت توسعه نیاز به سرمایه‌گذاری بیشتر در کشور به وجود می‌آید. از سوی دیگر، باید توجه داشت که بخش خصوصی ضروری نمی‌داند حتما در بخش صنعت فعالیت داشته باشد. به عبارت دیگر اگر شرایط مناسب نباشد یا فعالیت‌های سوداگرانه سود بیشتری داشته باشند بخش خصوصی هم تمایلی به حضور در صنعت نخواهد داشت. به همین دلیل بخش دولتی یا سرمایه خارجی حضور ضروری در کشور پیدا می‌کنند.

آلبرت بغزیان

جهت‌گیری‌های سیاسی و تنش‌های جهانی مهم‌ترین عامل در جذب سرمایه خارجی هستند

◉ انواع سرمایه‌گذاری‌های خارجی کدام‌ها هستند؟

سرمایه‌گذاری خارجی هم دو نوع دارد. یکی از نوع سرمایه‌گذاری‌های غیرمستقیم است که به شکل خرید سهام یا شراکت معنا می‌شود. در این نوع سرمایه گرچه از خارج کشور می‌آید اما در یک بنگاه به‌عنوان مدیریت عمل نمی‌کند و درنهایت یک شریک خارجی به شمار می‌رود. برای یک پروژه وارد می‌شود و با خاتمه یافتن همین پروژه پول خود را برمی‌دارد و از کشور خارج می‌شود. حال آنکه مسئله اگر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی باشد شرایط فرق می‌کند زیرا در این مدل دیگر یک شریک وارد عرصه نمی‌شود بلکه این نوع سرمایه‌گذاری به معنای حضور واقعی در یک بنگاه و در یک شرایط را می‌پذیرد و با خود علاوه بر سرمایه ارزی فناوری روز را هم می‌آورد.

◉ این امر تا چه اندازه به سود اقتصاد خواهد بود؟

من فکر نمی‌کنم در اینجا یک نگاه صرفا تئوریک بتواند پاسخگو باشد. اگر به همین ترتیبی که بحث را من آغاز کنم نگاه کنید از نظر من کشور برای تولید نیاز به منابع و فناوری‌های سطح بالای روز دارد. سرمایه‌گذاری خارجی این امر را تسهیل می‌کند و به سود کشور است. به همین دلیل اگر سرمایه‌گذاری هم انجام شود هم به اشتغال کشور و هم به ثبات اقتصاد کشور کمک می‌کند. حتی به باور من، سطح توسعه‌یافتگی کشور را هم دستخوش تحولات مثبت خواهد کرد. در مطالعات متعددی تاکید شده رابطه‌ای میان جذب سرمایه و رشد اقتصادی وجود دارد. با این حال، در این شرایط ممکن است روابط خاصی از زاویه منافع اقتصادی میان کشورها ایجاد شود که این برای برخی نگران‌کننده است.

با این حال، تاکید من این است که در این شرایط باید توجه کرد اگر منابع کافی در کشور وجود ندارد مجبور هستیم دست به دامن منابع خارجی شویم وگرنه توسعه ممکن نخواهد شد. به هر حال سرمایه‌گذاری ضرورت توسعه امروز ایران است البته به شرطی که سرمایه‌گذاری را صرفا منابع ارزی و ریالی نبینیم و فناوری هم جزو اولویت‌ها باشد.

◉ سرمایه‌گذاری خارجی چگونه تسهیل می‌شود؟

عوامل گوناگونی در این باره وجود دارد اما برای اینکه سرمایه‌گذاری خارجی صورت بگیرد، رایزن‌ها و سفرای اقتصادی کشور باید بتوانند مزیت‌های اقتصادی را به جهان معرفی کنند. با ایجاد نمایشگاه‌ها و مسائلی از این دست می‌توانند انگیزه‌های خارجی‌ها برای حضور در ایران را افزایش دهند.

◉ سرمایه‌گذاران خارجی چگونه باید شناسایی شوند؟

این به نظر من جزو وظایفی است که نهادهایی چون وزارت اقتصاد، بانک مرکزی یا سازمان برنامه و بودجه می‌توانند شرکت‌های مربوطه که حضور موفقی در کشورهای دیگر داشتند و حوزه‌های مورد نیاز کشور را بیابند و آنها را به جذب شدن در ایران تشویق کنند.

◉ کدام بخش‌های اقتصاد ایران نیازمند جذب سرمایه خارجی و به قولی فناوری هستند؟

در ایران قبل از هر بخشی، نفت و انرژی نیازمند سرمایه‌گذاری است. از آنجا که بخش مهمی از درآمدهای کشور از این محل تامین می‌شود ضروری است فناوری‌های این بخش به‌روز شود. در سایر صنایع هم در هر بخشی که بتوانیم «های‌تک»ها را وارد کنیم به تقویت اقتصاد دانش‌بنیان خواهیم پرداخت و عقب‌ماندگی اقتصاد ایران در طول دهه ۹۰ را هم به‌تدریج جبران خواهیم کرد.

◉ سرمایه‌گذاران خارجی برای اینکه جذب یک اقتصاد شوند چه می‌خواهند؟

در یک کلام، چه سرمایه‌گذار خارجی و چه داخلی نیاز به فضای امن دارند. در ایران همان‌طور که در سوالات قبل هم گفتید مطالعات فراوانی در این زمینه انجام شده و رساله‌های بسیاری هم آماده شده است. اینها همگی مکتوب هستند و فکر می‌کنم بخش مهمی از این منابع در وزارت اقتصاد کشور وجود داشته باشند. به هر حال برای اینکه سرمایه خارجی در ایران به‌راحتی جذب شود تامین امنیت سرمایه با تضمین بانک‌های خارجی ضروری است؛ یعنی بانک‌های خارجی باید امکان این را داشته باشند که در ایران فعال شوند یا حتی صرفا یک شعبه داشته باشند یا به شکل مستقیم مانند آنچه در بانک ایران و ونزوئلا می‌بینیم. خارجی‌ها بارها وارد اقتصاد ایران شدند اما ما در تضمین همیشه دچار مشکل بودیم. از سوی دیگر، قوانین مالیاتی هم اهمیت فراوانی به‌ویژه برای شرکت‌های خارجی دارند. سرمایه‌گذار اعم از داخلی و خارجی قبل از هر چیز به دنبال سود بیشتر است و سراغ جایی می‌رود که با حداقل سود بیشترین بهره را ببرد. قوانین مالیاتی جزو آن دسته ابزارهایی هستند که می‌توانند به توزیع ثروت در کشور کمک کنند. با این حال، روشن نبودن این قوانین خود به چالشی برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی تبدیل می‌شود.

◉ چه زمانی در ایران سرمایه‌گذاری خارجی رونق داشته است؟

واقعیت این است که مفهوم سرمایه‌گذاری خارجی بسیار مفهوم متأخری است و ایران در دوران معاصر هیچ‌گاه کشور صنعتی و قدرت اقتصادی نبوده است. بنابراین سرمایه‌گذاری مولد چه داخلی و خارجی هیچ‌گاه در کشور ما رونق نداشته است. با این همه، پیش از انقلاب شرایط متفاوت بود و پول کافی در کشور وجود داشت و نیاز تولید ما در آن زمان فناوری بود. شرکت‌های خارجی به‌نسبت زیادی هم به اقتصاد ایران وارد شدند و در صنایعی چون خودروسازی فعال بودند. البته آن سرمایه‌گذاری هم ایراداتی داشت اما به هر حال شرایط نسبت به امروز یکسره متفاوت بود.

◉ پس از انقلاب اوضاع به چه شکلی درآمد؟

در ۱۰ سال آغاز انقلاب در بی‌ثباتی کامل بودیم. ابتدا بی‌ثباتی سیاسی و سپس جنگ ۸ ساله شرایط را برای سرمایه‌گذاری به نحوی دشوار کرد که نه سرمایه‌گذاری خارجی کافی در کشور انجام می‌شد و نه حتی سرمایه‌گذاری داخلی. پس در دهه اول مسئله نه توسعه بود و نه پیشرفت اقتصادی و به همین دلیل سرمایه‌گذاری به هیچ وجه مطرح نبود.

پس از جنگ و در دوره سازندگی به هر حال یک امنیت و ثبات نسبی شکل گرفت. به نظر من، در آن دوران شرایط از امروز هم برای جذب سرمایه مستقیم خارجی بهتر بود. البته عمده سرمایه جذب شده در این دوره سرمایه‌گذاری مستقیم نبودند.

◉ چرا سرمایه‌گذاری مستقیم محسوب نمی‌شدند؟

به این دلیل که سرمایه‌گذار خارجی برای مثال، در چابهار برای پیش‌برد کار خود یک ساختمانی ساخته تا به‌عنوان انبار از آن استفاده کند اما همین را هم به منزله جذب سرمایه شناختند. این در حالی است که برای مثال، ما در بخش نفت هم قراردادهای متنوع داریم که براساس آن گاهی یک فناوری هم وارد کشور شده که هم کشور و هم سرمایه‌گذار از آن بهره‌مند شدند.

اما این را به هیچ وجه نمی‌توان جزو سرمایه‌گذاری خارجی دسته‌بندی کرد زیرا ورود سرمایه خارجی به معنای مدیریت خود او در شرکت و بنگاه است اما این قراردادها چنین امکانی را فراهم نمی‌کرد و به همین دلیل من اینها را جزو سرمایه‌گذاری خارجی دسته‌بندی نمی‌کنم.

◉ این را برای شرکت‌هایی که پس از تحریم‌های اخیر از ایران خارج شدند هم می‌توان به کار برد؟

قطعا؛ چون این شرکت‌ها اگر اقدام به سرمایه‌گذاری خارجی کرده بودند به هیچ وجه حاضر نمی‌شدند به این راحتی از کشور بروند زیرا در این صورت زیان می‌دیدند. روزی که پژو از ایران رفت برخی خوشحال بودند چون فکر می‌کردند آنها فناوری در داخل دارند حال آنکه چیزی از پژو در ایران باقی نماند وگرنه ما اکنون با یک سوم توان خود به تولید نمی‌پرداختیم. به دلیل اینکه فناوری کافی وارد کشور نشده امروز می‌بینیم که تولید در کشور هم خوابیده است.

◉ پس می‌توان گفت هیچ‌وقت در ایران سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به بیان مرسوم وجود نداشته است؟

دقیقا و من هم این‌طور فکر می‌کنم. البته آمارهایی از سرمایه‌گذاری مستقیم هم وجود دارد. برای مثال، هتلی ساخته شده که سرمایه آن را یکی در خارج تامین کرده اما طرف بعد از پروژه پول خود را گرفته و رفته است.

◉ به بررسی دوره‌های مختلف بازگردیم. به دولت اصلاحات می‌رسیم. شرایط سرمایه‌گذاری دوره دوم خرداد چگونه بود؟

در دوره دولت اصلاحات به هر حال ثبات در کشور تضمین شد و نگاه بلندمدت‌تری بر آن حاکم شد. امنیت بلندمدت تبدیل به یک ترم پرکاربرد شد و ثبات سیاسی هم در مدار بالاتری خود را نشان داد. علاوه‌بر این، روابط خارجی که به‌شدت آسیب دیده بود هم ترمیم شد. در بخش جذب سرمایه‌گذاری خارجی اما تحول جدیدی ایجاد نشد. چنان که در دوره آقای احمدی‌نژاد هم تا قبل از تحریم‌ها اتفاق خاصی رخ نداد.

◉ پس از تحریم شرایط چگونه شد؟

هنگامی که علیه کشوری شرایط تحریم تنظیم می‌شود به معنای آن است که هیچ سرمایه‌گذار خارجی هم وارد این کشور نخواهد شد. مگر اینکه تحریم‌ها و تنبیه‌ها لغو شوند. با این حال، باید به این نکته توجه داشته باشیم که در تمام سال‌های پس از انقلاب ما تحریم‌هایی را شاهد بودیم که گرچه به سختی تحریم‌های دهه ۹۰ نبودند ولی آن‌قدر بودند که سرمایه‌گذاری خارجی در کشور را دشوار کنند.

باید توجه داشت که گرچه ثبات برای سرمایه‌گذاری ضروری است اما کشوری اگر در ثبات کامل قرار داشته باشد و تحریم شود باز نخواهد توانست سرمایه‌گذار خارجی را جذب کند زیرا سرمایه‌گذار در جایی سرمایه‌گذاری می‌کند که بتواند اموال خود را آن خارج کند. اما در ایران چنین نبوده و ما بارها دیدیم خارجی‌ها روز آخر تنها چمدان خود را جمع می‌کنند و می‌روند زیرا در ایران اموالی ندارند. اگر اموالی داشته باشند به‌راحتی حاضر به خروج هم نمی‌شوند. چنانچه تصمیم به خروج از کشور هم بگیرند دولت می‌تواند نسبت به آنها سخت‌گیری کند.

◉ تا چه حد قبول دارید که موانع سیاسی چالش اصلی جذب سرمایه خارجی در ایران هستند؟

من کاملا با این موافقم. جهت‌گیری‌های سیاسی و تنش‌های جهانی مهم‌ترین عامل در جذب سرمایه خارجی هستند. من فکر می‌کنم حتی اگر اصلاحاتی هم در فضای کسب‌وکار کشور صورت گیرد تا موانع سیاسی رفع نشود، نمی‌توان به افزایش انگیزه خارجی‌ها برای حضور در ایران امیدوار بود.

معضلات احداث پارکینگ در میدان آزادی

شـهردار منطقه ۹ تهران، هدف از تخریب یک پارکینگ در میدان آزادی را احیای هویت تاریخی این میدان عنوان کرد و مدعی شد که سـاخت این پارکینگ در ۱۴ سـال پیش از سوی بنیاد رودکی بدون اخذ مجوزهای لازم انجام شـده اسـت. به‌گزارش ایسنا، سیدمصطفی موسـوی با اعلام این خبر گفت: بنیاد رودکی در سال ۸۶ بدون هیچ مجوزی بخشـی از منظر بـرج تاریخی میـدان آزادی را به پارکینگ تبدیل کرده و موجب شـده بود بخشی از فضای سبز این برج تاریخی تخریب شـود و از بین برود. وی افزود: شهرداری منطقه ۹ پس از ۱۵ سـال نسـبت به راه‌اندازی آبنمای اقدام کرده و تلاش شده تا پس از سال‌ها هویت اصلی برج تاریخی آزادی به آن بازگردانده شود.

به‌گفته شـهردار منطقه ۹ تا قبل از سـال ۸۶ تصاویر برج آزادی در صفحات اینترنتی وجود دارد که در ضلع شـمالی آن تنها فضای سبز بوده و نه سنگفرش و پارکینگ، به همین منظور نسبت به جمع‌آوری پارکینگ و کندن سنگفرش‌های احداث شده اقدام شده است.

موسـوی در پایان یادآور شد: تلاش شـده فضای ضلع شمالی برج آزادی همچـون سـایر نقاط آن احیا شـود اگرچـه به‌دلیل مدیریت نادرسـت برخی عوامل بخشی از برج دچار خسارت شده اما شهرداری تهران مصمم به حفظ و احیای این برج تاریخی است.

بار تولید بر دوش کارگران است

کیفیت محصول حاصل رضایت کارکنان خط تولید

بهره‌وری شـاه‌کلید توسعه صنعتی اسـت. به‌گزارش صمت خلق ثروت با افزایش راندمان کار بوده و اینکه نیروی انسـانی سـاعت‌های کاری مفیدی داشـته باشند. کارشناسـان حوزه توسـعه پایدار عنوان می‌کنند رضایتمندی نیروی کار منجربه افزایش راندمان کار شده و بهره‌وری تولید را بالا می‌برد.

چهره کارگران با ورود به واحدی صنعتی نشـان از رضایتمندی یا نارضایتی آنها دارد. بازدید مدیریت کارخانه، جویا شـدن احوال آنها، شـنیدن گلایه‌ها و سخنان نیـروی انسـانی و... همه بخشـی از فعالیتی بوده که راندمـان کار افزایش می‌دهد. در این راسـتا مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو با بیان اینکه حمایت از کارگر، حمایـت از تولید داخل اسـت، تصریح کرد: حمایت از تولید را از مسـیر حمایت از کارگران دنبال خواهیم کرد؛ چراکه بدون همت و تلاش آنها موفقیتی حاصل نخواهد شد.

عکس: صمت

بسیاری از شرکت‌های تابعه که مشغول تولید و تامین قطعات و مجموعه‌هـای ایران‌خـودرو هسـتند، ظرفیت‌هـای صادراتی دارند و برای گام برداشتن در این مسیر باید برنامه‌ریزی لازم انجام شود

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

نیروی انسانی سرمایه مهم تولید

بـار تولید بر دوش کارگران بـوده و همراهی مدیران می‌توانـد توانمنـدی آنهـا را شـکوفا کند. بخشـی از نوآوری‌ها، حاصل تلاش این قشـر بوده و هرچه رضایت آنها بیشتر باشد در حوزه فعالیت‌شان خلاقیت بیشتری خواهند داشت.

به‌گـزارش ایکوپـرس، فرشـاد مقیمـی، مدیرعامل گـروه صنعتی ایران‌خـودرو در گفت‌وگوی ۷ سـاعته بـا جمعی از کارگران ۳۷ شـرکت تابـع ایران‌خودرو ۴ نماینده کارگران سـایت مرکزی، با تقدیـر از اقدامات این شـرکت‌ها در اجرای پروژه‌های داخلی‌سازی، گفت: موفقیت‌های خوبی کسـب کرده‌ایم و باید همین مسیر را در سال حمایت از تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها ادامـه دهیم تا شـیرینی آن به کام تمامـی ذی‌نفعان ایران‌خودرو بنشیند.

مقیمی منابع انسـانی را سـرمایه اصلی ایران‌خودرو خواند و گفت: قدردان تمامی رشادت‌ها و ایثار کارگران خطوط تولید در شرایط سخت تحریم و کرونا هستیم.

مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو، سطح کیفیت را نتیجه اقدامات کارگران خطوط تولید و کارشناسان آن عنوان و تصریح کـرد: کیفیت محصول، حاصل رضایت کارکنـان خطوط تولید اسـت، هرچه میـزان رضایت کارکنان بیشتر باشد، شـاهد افزایش رضایت مشتریان به‌عنـوان ولی‌نعمتـان اصلـی ایران‌خـودرو از کیفیت محصـولات نیز خواهیم بود.مقیمی با اشـاره به تعمیق سـاخت داخل گفت: بسیاری از شـرکت‌های مجموعه در پروژه‌های توسـعه‌ای و طراحـی و تولید محصولات جدیـد، موفق بـه تعمیق سـاخت داخل شـده‌اند که جـای قدردانـی دارد.وی با تحسـین تعلق‌خاطر بالای کارگران ایران‌خودرو به این شرکت، این ویژگی را یکی از سـرمایه‌های مهم در حوزه منابع انسـانی برشمرد و گفت: نهضت سـاخت داخل در ایران‌خودرو شعار نبوده و کارکنـان بـا تعلق‌خاطر و عرق بالای سـازمانی خود توانستند اهداف این حوزه را محقق کنند.

مقیمـی درباره کنتـرل کیفیت تولیـدات اظهارکرد: نباید به‌واسطه داخلی‌سـازی، کیفیت محصولات دچار چالش شود و توجه به این موضوع ضرورت بالایی دارد.

ضرورت تحقق قیمت رقابتی

مدیرعامل گـروه صنعتی ایران‌خودرو از کاهش بهای تمام‌شده تولید به‌عنوان یکی از انتظارات از شرکت‌های زیرمجموعه نام برد و گفت: باید در کنار افزایش کیفیت، قیمت محصولات را به سطحی کاملا رقابتی برسانید.

مقیمـی در ادامـه افزایش بهـره‌وری در حوزه منابع انسـانی را از جملـه اهداف گروه صنعتـی ایران‌خودرو دانسـت و گفت: ایران‌خودرو و شـرکت‌های گروه باید بـا مدیریت درسـت منابع، مسـیر بهـره‌وری را هموار کنند.

مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خـودرو بر برنامه‌ریزی صادراتـی محصـولات شـرکت اصلـی و شـرکت‌های تابـع تاکید کرد و گفت: بسـیاری از شـرکت‌های تابع کـه مشـغول تولید و تامیـن قطعـات و مجموعه‌های ایران‌خودرو هستند، ظرفیت‌های صادراتی دارند که باید برای گام برداشـتن در این مسـیر نیز برنامه‌ریزی لازم انجام شـود. صادرات گروه صنعتی ایران‌خودرو محدود به خودرو نیسـت؛ قطعـات و مجموعه‌هـای تولیدی، دانش فنی و خدمات مهندسـی نیـز در این حوزه قرار دارد. مقیمی در عین‌حال بر گسـترش بازارهای داخلی شرکت‌های تابع تاکید کرد و افزود: مشتری محصولات فقط نباید محدود به خطوط تولید ایران‌خودرو باشـد و باید به فکر گسـترش بازار داخلی نیز باشید.مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو در ادامه با اشاره به فرمایشات رهبـر معظم انقلاب دربـاره ارج نهادن بـه تلاش‌های جامعـه کارگری، گفت: مشـکلات و انتظارات کارگران گروه صنعتی ایران‌خودرو را به صورت دقیق و تا حصول نتیجه نهایی پیگیری می‌کنیم.

وی بـا اشـاره بـه دسـتاوردهای شـرکت‌های تابع ایران‌خودرو مانند ایران‌خودرو دیزل و مجموعه‌سـازان وابسته به آن در سال گذشته، اظهار کرد: مسیر توسعه را با شـتاب بیشـتری ادامه خواهیم داد و بازگشـت به عقب نخواهیم داشـت. محصول بسیاری از شرکت‌های تابـع ایران‌خودرو در بازار داخلی بی‌رقیب اسـت و باید با رشـد مداوم و توسعه بیشتر سهم خود را از این بازار افزایش دهند.

مدیرعامـل گـروه صنعتـی ایران‌خـودرو، حضـور شـرکت‌های دانش‌بنیان و آینده‌محور مانند تام، ایپکو و جتکو در ایران‌خودرو را دارای اهمیت بالایی دانسـت و با تاکید بر شتاب‌بخشـی به پروژه‌های توسعه‌ای این شرکت‌ها، گفت: از ایجاد شرایط حضور این شرکت‌ها در مجامع بین‌المللی و عرضه محصولات دانش‌بنیان‌شـان حمایت می‌کنیم. شـرکت‌هایی مانند تولید نیرومحرکه نیـز در زمینه برقی‌سـازی محصولات بـرای حضور در بازارهـای صادراتی برنامه‌ریـزی کنند.مقیمی عملکرد سـرمایه‌های انسـانی در گروه ایران‌خودرو در شـرایط نامناسـب اقتصادی، تحریم و از سـوی دیگـر، کرونا را بسیار مطلوب توصیف کرد. وی افزود: کارگران بسیاری از شرکت‌های تابع در زمره کارگران نمونه سطح کشور شـناخته شـده‌اند.مقیمی، با اشـاره به تعامل دوسویه میان سـازمان و سرمایه‌های انسـانی، بر برآورده کردن انتظارات هر دو تاکید کرد و گفت: باید بتوانیم با ایجاد توازن، تحقق اهداف را تسهیل کنیم.

گفتنـی اسـت در این دیـدار صمیمانه کـه به‌دلیل شـرایط کرونایی به صورت ویدئوکنفرانس برگزار شد و بیش از ۷ ساعت به طول انجامید، ۴۱ نماینده کارگران گروه صنعتـی ایران‌خودرو با قدردانـی از حمایت‌های مدیرعامل گروه، انتظارات و خواسته‌های خود را مطرح کردند. مقیمی به همراه معاون منابع انسـانی به تمامی پرسش‌ها و درخواست‌های نمایندگان پاسخ داد.

فرشاد مقیمی

مسیر توسعه را با شتاب بیشتری ادامه خواهیم داد و بازگشت به عقب نخواهیم داشت

استاندارد ایمنی عابر پیاده

«تارا» نام خودرو جدید ایران‌خودرو است که سال گذشته از آن رونمایی شـد. تاییدیه رسمی و ایمارک بین‌المللی اسـتاندارد ایمنی عابرپیاده تارا صادر شد. تارا تنها خودرو با نشان ایرانی است که موفق به دریافت استاندارد ایمنی عابر پیاده در تصادفات جاده‌ای شـده اسـت؛ کسب این استاندارد، بیانگر سطح بالای ایمنی این محصول و اهتمام شرکت ایران‌خودرو به حفظ جان عابرین‌پیاده اسـت، در شـرایط تحریم دستاورد قابل‌توجهی به‌شمار مـی‌رود. به‌گـزارش ایکوپرس، علی رحیمی، معـاون تحقیقات، طراحی و تکویـن محصـول ایران‌خودرو بـا اعلام این خبر گفـت: هم‌اکنون مراحل قانونی صدور تاییدیه رسـمی ایمارک اروپایی به پایان رسـیده و ایمارک ECE-R۱۲۷ براسـاس جدیدترین اسـتاندارد اروپایی بـرای خودرو تارا به‌وسـیله مراجع بین‌المللی صادر شـده اسـت.وی افزود: در سال گذشته، محصـول تارا آزمون‌های مرتبط را در مراکز تسـت معتبـر اروپایی مانند اسپانیا و آلمان، منطبق با استانداردهای روز بین‌المللی و با حضور بازرسان و نمایندگان قانونی مراجع صدور تاییدیه اروپایی ایمارک (E-mark)، با نتایج عالی پشت‌سر گذاشت. رحیمی با بیان اینکه درحال‌حاضر این گواهی برای جدیدترین خودروهای روز جهان صادر می‌شـود، تصریح کرد: با طی شـدن مراحل قانونی و بازرسـی‌های فنی، تاییدیه رسمی ایمارک اروپایی ECE R۱۲۷ برای خودرو تارا صادر شده است.

احداث بزرگ‌ترین کارخانه تولید آهک و دولومیت

گفتنی اسـت شرکت تام ایران‌خودرو قرارداد پروژه بزرگ «احداث فاز سوم کوره‌های پخت آهک و دولومیت» را با شرکت فولاد سنگ مبارکه اصفهان به‌امضا رسـاند. با اجرای این پـروژه، بزرگ‌ترین کارخانه تولید آهک و دولومیت کشور، در محل کارخانه فولاد سنگ (معدن حوض‌ماهی مبارکه) احداث خواهد شـد. مدت زمان اجرای این پروژه ۲۴ ماه است و طـی آن ظرفیت تولید ۱۲۰۰ تن آهـک و دولومیت در روز بر مبنای فناوری کوره‌های PFR به ظرفیت فعلی این کارخانه اضافه خواهد شد. محصول خروجی این کوره‌ها به‌عنوان مواد اولیه تولید، برای ذوب فولاد در کارخانه فولاد مبارکه و سایر کارخانجات ذوب فولاد مورداستفاده قرار می‌گیرد. شـرکت تام از اوایل تابسـتان ۹۹ در مراحل پیش‌ارزیابی این مناقصه حضور پیدا کرد و علاوه‌بر مذاکره با شـرکت‌های تکنولوژ در این زمینه، آماده رقابت با ۱۵ شرکت صاحب‌نام معدنی دیگر برای حضور در این مناقصه بزرگ شـد. پس از تهیه و ارائه پیشنهاد در انتهای پاییز ۹۹ و پس از بررسـی فنی پیشنهادات از سوی کارفرما، پیشنهاد شرکت تام به‌همراه ۴ شـرکت دیگر واجد شـرایط لازم برای بازگشایی پاکات مالی شناخته شد که البته در این بین، بالاترین امتیاز فنی به پیشنهاد شرکت تام تعلق گرفت. در نهایت با توجه به بهینه‌سازی‌های انجام‌شده در طرح، بهترین قیمت پیشنهادی هم متعلق به شرکت تام بود. بنابراین در بهمن ۹۹ شرکت تام به‌عنوان برنده مناقصه انتخاب شد. سرانجام پس از انجام مذاکرات فشـرده با کارفرمای این طرح، قرارداد پروژه یادشـده با حضور مدیران ارشد شرکت‌های تام و فولاد سنگ مبارکه اصفهان به‌امضا رسید و هم‌اکنون شروع آن به شرکت تام ابلاغ‌شده است. با توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های شرکت تام، بخش بزرگی از تجهیزات موردنیاز این پروژه در داخل کشور طراحی و ساخته خواهد شد.

شروع سال با جهش تولید

شرکت ایران‌خودرو دیزل با تولید ۲۵۳ خودرو در فروردین امسال، توانست بیش از ۶۲ درصد سـهم تولید خودروسـازان تجاری را به‌دسـت آورد. این شرکت در فروردین سال گذشـته ۵ خودرو تجاری تولید کرده بود. براساس آمارهای موجود، سـهم ایران‌خودرو دیزل از کل تولید محصولات تجاری در فروردین امسـال در گروه باری و مسـافری، به ترتیب، ۷۲ و ۴۲ درصد است که بیانگر افزایش قابل توجه تولید در میان تجاری‌سـازان است. در این میان، اتوبوس شهری سهم ۸۸ درصدی، کشنده سهم ۸۳ درصدی و کامیون سهم ۹۸ درصـدی در تولیدات فروردین ایران‌خودرو دیزل در بخش مسـافری و باری را به خود اختصاص داده است. در سال گذشته سهم بازار این خودروساز در محصول کامیون ۸۲ درصد و در کشـنده ۷۰ درصد بوده اسـت. در بخش مسـافربری و ناوگان حمل‌ونقل عمومی و محصول اتوبوس شهری نیز، سال گذشـته ۲۴ درصد سهم بازار به ایران‌خودرو دیزل اختصاص یافته است. این شـرکت، علاوه‌بر بهبود قابل توجه عملکرد مالی و افزایش سهم بازار، در حوزه کیفیت و به‌تبع آن رضایتمندی مشتریان، گام‌های موثری برداشته است.

استفاده از اوراق گواهی اعتبار مولد

انتشـار اوراق گام به‌عنوان یکی از ابزارهای تامین مالی و سـرمایه در گردش تولید به‌شـمار می‌رود. گروه صنعتی ایران‌خودرو برای نخسـتین‌بار اقدام به انتشـار اوراق گام کرده اسـت؛ این روش سبب صرفه‌جویی و کاهش هزینه تامین مالی در زنجیره تامین خواهد شـد. جمال جلیل‌پور، معاون مالی گـروه صنعتی ایران‌خودرو، با اعلام ایـن خبر گفت: این خودروسـاز با دریافت مجوزهـای لازم از بانک مرکزی، اقدام به انتشار اوراق گام کرده تا از این طریق علاوه‌بر تنوع‌بخشی به روش‌های تامین سرمایه در گردش برای تولید، زمینه تامین مالی شرکت‌های قطعه‌ساز و سازندگان را فراهم کند.جلیل‌پـور اوراق گام را ابزاری بازارمحور با قابلیت نقل‌وانتقال در بازارهای پول و سرمایه دانست و گفت: این روش سازکاری فراگیر برای تامین مالی واحدهای تولیدی کوچک و بزرگ اسـت.وی افزود: با اسـتفاده از اوراق گام، تولیدکنندگان براسـاس فاکتورهای خرید مواد اولیه، درخواسـت خود مبنی بر صدور گواهی اعتبار در سـر رسـید معین را به بانک عامل ارائه کرده و آن را به بنگاه فروشـنده مواد اولیه تحویل خواهند داد.

دارنده این گواهینامه می‌تواند تا زمان سررسـید، آن را نزد خود نگهداری کرده یا به فروشـنده دیگری منتقل کند. امکان تنزیل گواهینامه در بازار سرمایه نیز پس از گذشت یک‌ششم از عمر اوراق وجود دارد.

معـاون مالی گروه صنعتـی ایران‌خودرو با بیان اینکه این طـرح با همکاری بانک صادرات، تجارت و پارسیان به اجرا گذاشته شده، گفت: با دریافت مجوزهای لازم در سـال گذشته، در مرحله نخست، هزار میلیارد تومان از این اوراق برای تامین بخشی از منابع خطوط تولیدی ایران‌خودرو و به‌نفع تامین‌کنندگان قطعات صادر شده است. جلیل‌پور با بیان اینکه تاکنون ۲ هزار و ۱۷۰ میلیارد تومان اوراق گام منتشـر شده، اظهارکرد: در راسـتای حمایت بیشـتر از تولید زنجیره تامین و رفع موانع، در سـال جاری ۶ هزار میلیارد تومان اوراق منتشـر شـده و در اختیار واحدهای تولیدی قرار خواهد گرفت.

سخن پایانی

صنعت خودرو در تلاش برای خودکفایی هرچه بیشتر بوده و در این راستا کیفیت در کنار کمیت دیده شده است.

اسـتفاده از ظرفیت‌های داخلی و توانمندی شـرکت‌ها در این بستر بسیار راهگشاست. همچنین همراهی نیروی انسانی برای توسعه تولید یکی از مهم‌ترین مولفه‌ها به‌شمار می‌رود.

چهره

شناسایی قوانین مزاحم کسب‌وکار

وزیر صنعـت، معدن و تجارت از اجرایی شـدن حـدود ۷۱ درصـد از مصوبات سـتاد تسهیل و رفع موانع تولید در سال ۱۳۹۹ خبر داد.

به‌گزارش شاتا، علیرضا رزم‌حسـینی پس از پایان جلسـه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید، افزود: با توجه به شـرایط سختی که در سال گذشته داشته‌ایم (تحریم‌های ظالمانه و آسیب‌های ناشی از شیوع کرونا بر کسب‌وکارها) این میـزان از اجرای مصوبات بسـیار خوب بوده است.

وی یادآور شد: در سال گذشته (۱۳۹۹) بیش از ۳۱ هزار مصوبه در ستاد تسهیل و رفع موانع تولید کشـور داشـته‌ایم. وزیر صنعت، معـدن و تجارت با اشـاره بـه نام‌گذاری امسـال به سـال «تولید؛ پشـتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌هـا» بیـان کرد: تحقق شـعار سـال یکی از تکالیف وزارت صنعت، معدن و تجارت اسـت و در این راسـتا برنامه‌ها و بسته پیشنهادی خود را ارائه داده‌ایم. او گفت: آن بخش از قوانین مزاحم و مخل کسـب‌وکار که در حیطه وزارت صنعت، معدن و تجارت بوده شناسایی شده اسـت و به‌تدریج بقیه وزارتخانه‌های مرتبط تولید نیز در این مسیر گام برمی‌دارند.

رزم‌حسـینی با بیـان اینکه یکی از سـتادهای خوبـی کـه بـرای حمایـت از تولید در کشـور شـکل‌گرفته همین سـتاد تسـهیل و رفع موانع تولید اسـت، اضافه کرد: متناظر با این سـتاد در استان‌های سراسر کشـور، کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید به ریاست استانداران تشکیل می‌شود.

وزیر صنعـت، معدن و تجارت در بخش دیگری از سـخنان خود با اعلام رشـد ۸ درصدی بخش صنعت در سال گذشته، تصریح کرد: بیش از ۱۲۴ هزار نفر اشتغال در بخش صنعت در سال گذشته فراهم شـد که این رقم در شـرایط شیوع کرونا و منفی شـدن بسـیاری از اقتصادهای جهانی، رقم بسیار خوبی است. رزم‌حسینی درباره دغدغه رهبر معظم انقـلاب مبنی بر واگذاری‌هـای غیراصولی برخی واحدهای تولیدی، بیـان کرد: رهبر معظم انقلاب به‌درسـتی دربـاره برخـی واگذاری‌ها که منجربه تولید نشـده، دغدغه دارند که در سـتاد تسهیل و رفع موانع تولید کشور مصوبه‌ای در این زمینه داشـته‌ایم و اطلاعیه‌ای نیز صادر کردیم تا واحدهای واگذار شـده شناسـایی و گزارش لازم تهیه شـود و برای آن بخشی که در حیطه وزارت صنعت، معدن و تجارت اسـت اقدامات لازم انجام خواهد شد.

صدور گواهی تولید بدون کارخانه

معـاون طـرح و برنامه وزارت صنعـت، معـدن و تجـارت از ابـلاغ دسـتورالعمل صـدور گواهـی فعالیـت تولیـد بـدون کارخانـه خبـر داد و گفـت: به‌منظـور بهره‌برداری بهینـه از ظرفیت‌های خالی واحدهای تولیـدی موجـود در کشـور و افزایـش بهره‌وری سرمایه، دسـتورالعمل صدور گواهی فعالیت تولید بدون کارخانه از سوی وزیر صنعت، معدن و تجارت ابلاغ شد.

به‌گـزارش شـاتا، سـعید زرندی گفـت: پس از تدوین پیش‌نویس اولیه، با همفکری و هم‌اندیشـی بـا صاحب‌نظـران، انجمن‌ها و تشـکل‌های بخش خصوصی این دستورالعمل نهایی شد.

معـاون طرح و برنامـه وزارت صنعـت، معدن و تجـارت افزود: ایـن دسـتورالعمل به‌منظور ایجاد وحـدت رویـه در صـدور گواهـی فعالیـت تولید بـدون کارخانه برای اشـخاص حقوقـی با تاکید بر الکترونیکـی بـودن فرآیندها، بکارگیری شناسـه کسـب‌وکار و یکپارچه‌سـازی اطلاعـات مجوزهـا تدوین شـده اسـت. معاون وزیر صنعـت، معدن و تجـارت در ادامه سـخنان خود هـدف از تهیه این دسـتورالعمل را ایجاد وحـدت رویه در نحوه صدور گواهـی فعالیـت واحدهای تولید بـدون کارخانه و زمینه‌سازی برای بهبود فضای کسب‌وکار، تسهیل، تسـریع و شفاف‌سـازی تمام امـور مرتبط با صدور گواهی فعالیت تولید بدون کارخانه دانست.

زرندی تصریح کرد: تولید بدون کارخانه، توانمندی مهندسـی-بازرگانی برای تولید برون‌سپاری شده با استفاده از ظرفیت واحدهای تولیدی موجود کشور از سـوی اشـخاص حقوقی که نسـبت به طراحی محصـول، بازاریابـی و عرضه محصولات با نشـان تجـاری (برند) خـاص اقدام می‌کند، تعریف‌شـده اسـت. گفتنی اسـت تمام فرآیند صدور این مجوز در سامانه بهین‌یاب (www.behinyab.ir) انجام می‌شود.

یادداشت

باید برجام را به سرانجام رساند

محمدرضا خباز
نماینده ادوار مجلس شورای اسلامی

وضعیت اقتصاد در سال ۱۴۰۰ به اقداماتی بستگی دارد که چه این دولت و چه دولت بعدی اگر از اجرای آنها سر باز بزنند، شرایط بدتر می‌شود که بهتر نمی‌شود. برای بهبود اوضاع در سال جاری باید اقداماتی را در دستور کار قرار داد تا موانع سرمایه‌گذاری از میان برداشته شود. دولت دوازدهم و سیزدهم باید تمام توان خود را به کار گیرند تا امنیت سرمایه‌گذاری در کشور تامین شود و سرمایه‌گذار خارجی برای ورود یا بازگشت به کشورمان میل و رغبت داشته باشد.

یکی از مهم‌ترین موانع بر سر راه جذب سرمایه مسئله تحریم‌ها و برجام است؛ از همین رو اگر می‌خواهیم تحولی در اقتصاد ایجاد کنیم پیش از هر چیز باید فکری به حال برجام کنیم. البته مذاکرات خوبی در جریان است و امیدواری‌های بسیاری هم ایجاد شده که جای خشنودی دارد اما باید همه توان خود را برای حل این مشکل به‌کار بگیریم.

همان‌طور که گفته شد مهم‌ترین اقدام این است که تکلیف‌مان را با قضیه برجام روشن کنیم. به بیان دیگر ما برای اینکه شاهد گشایش اقتصادی در کشورمان باشیم باید برجام را به سرانجام برسانیم و چاره دیگری هم نداریم. این مسئله نیز به این دولت و دولت بعدی ربطی ندارد، بلکه یک مانع است و باید آن را از میان برداریم.

از طرفی هم باید توجه داشت که ما بدون نفت یک درآمد جزئی داریم که در صورت تداوم تحریم‌ها فقط کفاف پرداخت حقوق کارمندان را می‌دهد و بس. در این صورت تقریبا چیزی برای عمران و آبادی کشور باقی نخواهد ماند.

اگر بتوانیم موضوع برجام و تحریم‌ها را به نتیجه مطلوبی برسانیم طبیعتا شاهد جذب سرمایه به داخل کشور خواهیم بود و در این صورت است که سال ۱۴۰۰ سال رونق اقتصادی خواهد شد. زمانی که برجام به نتیجه رسید به‌قدری سرمایه‌گذار خارجی وارد کشور شد که دولت توان بررسی و پذیرش سرمایه‌گذاران را نداشت؛ تا جایی که آنها را به اتاق بازرگانی حواله می‌کرد! در آن زمان اگر به اتاق بازرگانی سری می‌زدیم مشاهده می‌کردیم که در همه بخش‌ها مسئولان ایرانی در حال مذاکره با سرمایه‌گذاران خارجی هستند. کشور ما به‌دلیل ارزان بودن انرژی و نیروی کار شرایط بسیار خوبی برای سرمایه‌گذاری دارد و از طرفی هم جمعیت ایران با احتساب کشورهای همسایه بیش از ۴۰۰ میلیون نفر است که این موضوع هم به‌معنای یک بازار بزرگ برای تولیدکنندگان است. اگر تحریم‌ها ادامه داشته باشد حتی صاحبان سرمایه داخلی هم تمایلی به سرمایه‌گذاری در بخش‌های مولد اقتصاد نخواهند داشت که البته طبیعی هم هست، چراکه در این شرایط اغلب سرمایه‌گذاری‌ها محکوم به شکست و تباه شدن است. به‌دلیل تداوم تحریم‌هاست که فقط در سال گذشته حدود ۹۰۰ نفر از اندیشمندان و نخبگان ایرانی کشور را برای همیشه ترک کرده‌اند. فرار سرمایه از کشور نیز دقیقا از همین الگو پیروی می‌کند؛ یعنی صاحبان سرمایه وقتی احساس ناامنی در اقتصاد می‌کنند دارایی خود را برداشته و از کشور خارج می‌کنند و عموما هم این سرمایه را به کشور بازنمی‌گردانند. اشتغال، تولید و رونق اقتصادی هم هیچ راهی جز جذب سرمایه‌گذار ندارد. در داخل کشور مشکلاتی وجود دارد که برای حل معضلات اقتصادی باید برای آنها نیز چاره‌ای بیندیشیم؛ برای مثال هنوز عده‌ای با انگیزه‌های سیاسی و جناحی بر طبل مخالفت با دولت می‌کوبند و منافع ملی را به‌کلی نادیده می‌گیرند. امیدوارم این عده اگر به دولت برای حل این مشکلات کمکی نمی‌کنند، حداقل سکوت پیشه کرده و از این طریق به کشور یاری برسانند.

تورم در حال حاضر بالای ۴۰ درصد است و عامل اصلی آن نقدینگی افسارگسیخته‌ای است که در اقتصاد ما جریان دارد. این دولت یا دولت بعدی برای گشایش اقتصادی باید رشد نقدینگی را مهار کند، وگرنه نخواهیم توانست از شر این تورم رها شویم. تا زمانی هم که تورم مهار نشود، نمی‌توان به گشایش اقتصادی امیدوار بود.

تسهیلات نوسازی بافت فرسوده افزایش یافت

عضو هیات مدیره شرکت بازآفرینی شهری ایران گفت: سقف تسهیلات نوسازی بافت‌های فرسوده در کلانشهرها از ۵۰۰ میلیون ریال به یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون ریال و در سایر شهرها از ۴۰۰ میلیون ریال به ۸۰۰ میلیون ریال افزایش یافت. به گزارش ایرنا، عباس شفیعی افزود: هیات وزیران در جلسه ۵ اردیبهشت خود بنا بر پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی (شرکت بازآفرینی شهری ایران) سقف تسهیلات یارانه‌ای (سود ۹ درصد) موضوع نوسازی بافت‌های فرسوده را در کلانشهرها از ۵۰۰ میلیون ریال به یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون ریال و در سایر شهرها از ۴۰۰ میلیون ریال به ۸۰۰ میلیون ریال افزایش داد. وی گفت: علاوه بر این تسهیلات، از محل منابع بانک مسکن (بانک عامل) در کلانشهرها مبلغ یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون ریال و در سایر شهرها مبلغ یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون ریال با نرخ ۱۸ درصد به متقاضیان نوسازی بافت‌های فرسوده پرداخت خواهد شد. عضو هیات مدیره شرکت بازآفرینی شهری ایران ادامه داد: به موجب این مصوبه تسهیلات قرض‌الحسنه ودیعه اسکان موقت موضوع نوسازی بافت‌های فرسوده نیز در کلانشهرها ۴۰۰ میلیون ریال و در سایر شهرها ۳۰۰ میلیون تومان تعیین شده است. وی اظهار کرد: براساس مصوبه یادشده، شرکت بازآفرینی شهری ایران این امکان را دارد تا نسبت به اعطای تسهیلات نوسازی بافت‌های فرسوده در مناطق کمتربرخوردار مرزی با نرخ ۴ درصد از طریق انعقاد قرارداد عاملیت با بانک‌ها اقدام کند. به‌گفته شفیعی، تسهیلات مذکور به‌زودی با اصلاح قرارداد عاملیت با بانک عامل (بانک مسکن) و اصلاح تفاهمنامه با سازمان برنامه و بودجه در شعب بانک مسکن قابل دریافت خواهد بود.

صمت موانع سرمایه‌گذاری خارجی‌ها در ایران را بررسی کرد

تعامل با جهان راه جذب سرمایه خارجی

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

جذب سرمایه خارجی در دهه ۹۰ میلادی یکی از مسائلی بوده که دولت، فعالان اقتصادی و آکادمیسین‌ها بر سر آن اجماع‌نظر داشته و تقریبا هر ۳ گروه اختلافی بر سر لزوم تقویت فرصت‌های سرمایه‌گذاری در ایران ندارند. این بحث خصوصا پس از انعقاد توافقنامه برجام شدت گرفت و در محافل سیاسی و اقتصادی بر لزوم تامین شرایط زیرساختی با هدف جذب سرمایه‌گذاران خارجی تاکید شد. البته این مباحث با خروج ترامپ از برجام از موضوعیت افتادند اما با ازسرگیری مذاکرات دیپلماتیک بین ایران و کشورهای ۴+۱ بار دیگر بحث امنیت سرمایه‌گذاری و جذب سرمایه‌گذار خارجی در بین کارشناسان و فعالان اقتصادی کشورمان داغ شده است. بسیاری از کارشناسان معتقدند برای بالا بردن سطح امنیت سرمایه‌گذاری در کشورمان باید در راستای تعامل با سایر کشورها و مجامع بین‌المللی تلاش کنیم، وگرنه بدون همکاری با جهان نمی‌توان زیرساخت‌های لازم برای جذب سرمایه را فراهم کرد. برای مثال صاحب‌نظران به موضوع اف‌ای‌تی‌اف و نظام بانکی جهانی اشاره کرده و پذیرش قوانین اینچنینی را که در راستای جلوگیری از پولشویی تنظیم شده‌اند، ضروری می‌دانند، زیرا شرکت‌های سرمایه‌گذار خارجی بدون اطمینان از امنیت دارایی‌های‌شان و تضمین ثبات عملیاتی قدمی در جهت ورود به کشورهایی نظیر ایران برنمی‌دارند. اما از طرفی هم باید این موضوع را در نظر داشت که ایران به‌دلیل تحریم‌ها یکی از بکرترین بازارهای جهان را دارد و می‌تواند گزینه بسیار جذابی برای سرمایه‌گذاران بین‌المللی باشد.

پس از انعقاد توافقنامه برجام شاهد هجوم شرکت‌های خارجی به کشورمان بودیم تا قراردادهای همکاری با طرف ایرانی ببندند. به گواه اسنادی هم که منتشر شد شاهد نتایج بسیار خوبی در زمینه صنایعی چون نفت بودیم اما با کوچک‌ترین تحولی در فضای سیاسی جهان و با روی کار آمدن ترامپ، شرکت نفتی توتال قید بازار وسوسه‌انگیز ایران را زد و کشورمان را ترک کرد؛ از همین رو کارشناسان بر لزوم تامین امنیت سرمایه‌گذاری در کشور تاکید دارند تا غول‌هایی مانند توتال، رنو و پژو به‌راحتی ایران را ترک نکنند.

تحریم بزرگ‌ترین مانع است

ارسلان فتحی‌پور، رئیس سابق کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با اشاره به اهمیت جذب سرمایه خارجی به صمت گفت: سرمایه‌گذاری خارجی و جذب سرمایه یکی از مباحثی است که هر کشوری برای رشد اقتصادی باید در جهت توسعه آن بکوشد.

وی در ادامه افزود: به‌طور طبیعی مهم‌ترین عامل جذب سرمایه تقویت امنیت سرمایه‌گذاری است که دولت‌ها باید در این راستا تلاش خود را به‌کار گیرند.

▣ رفع یک مانع بزرگ

فتحی‌پور بر لزوم رفع مانع تحریم‌ها تاکید و عنوان کرد: تحریم یکی از مواردی است که باعث شده شرکت‌های سرمایه‌گذار خارجی برای کار در ایران تردیدهای زیادی داشته باشند؛ بنابراین برای جذب سرمایه‌گذار چاره‌ای غیر از حل مشکل تحریم‌ها نداریم.

وی افزود: در قراردادهای نفتی که منعقد می‌شود شاهد بودیم شرکت‌های بزرگ همین که تحریم‌ها بار دیگر وضع شدند کشورمان را ترک کردند و ما در مسئله نفت به مشکلات زیادی برخوردیم. پس باید پیش از هر اقدامی برای حل مشکل تحریم‌ها تمهیدات لازم را بیندیشیم و آن را به‌کار گیریم.

▣ اهمیت ارزآوری در اقتصاد

رئیس سابق کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی به اهمیت ارزآوری در اقتصاد اشاره کرد و به صمت گفت: یکی از مسائلی که اهمیت جذب سرمایه را به ما گوشزد می‌کند، مسئله ارزآوری است که این روزها یکی از نیازهای اصلی کشورمان به‌شمار می‌رود. متاسفانه شاهدیم که نبود سرمایه‌گذار باعث شده بخش‌های تولیدی اقتصاد کشور دچار مشکل شوند و در نتیجه نرخ اشتغال هم کاهش پیدا کند.

وی ادامه داد: گفته می‌شود ارزآوری برای تولید ملی یکی از مهم‌ترین فاکتورها محسوب می‌شود، زیرا برای ایجاد زیرساخت‌های تولید هم نیاز به سرمایه‌گذار داریم و هم اینکه بنیه پول ملی از طریق وارد شدن ارز به کشور تقویت می‌شود.

▣ سرمایه ایرانیان خارج‌نشین

نماینده ادوار مجلس شورای اسلامی به سرمایه کلانی که ایرانیان خارج‌نشین در اختیار دارند اشاره کرد و یادآور شد: نباید فراموش کرد که ایرانیان خارج از کشور سرمایه بسیار عظیمی را در اختیار دارند که در صورت تامین امنیت اقتصادی و سرمایه‌گذاری تمایل به بازگرداندن دارایی خود به ایران دارند. از این بابت کار برای ایران می‌تواند ساده‌تر باشد زیرا عده زیادی سرمایه‌گذار وجود دارند که علاوه بر انگیزه‌های مالی انگیزه‌های میهنی هم دارند اما پیش از هر چیز باید با کاهش محدودیت‌ها این افراد را نیز برای سرمایه‌گذاری در ایران متقاعد کرد.

▣ خودکشی از ترس مرگ

رئیس سابق کمیسیون اقتصادی مجلس با یادآوری رویکرد غربی‌ها نسبت به جمهوری اسلامی ایران بیان کرد: ما نباید از ترس مرگ خودکشی کنیم، زیرا دشمنان جمهوری اسلامی ایران در دنیا همیشه در پی ضربه زدن به ما هستند و ما نباید برای جلب نظر سرمایه‌گذاران هر آنچه که غربی‌ها به ما القا می‌کنند را بپذیریم. البته همان‌طور که گفته شد باید برای رفع تحریم‌ها تلاش کرد اما این به‌معنای پذیرفتن همه شروط غربی‌ها در ازای رفع تحریم نیست.

فتحی‌پور در پایان خاطرنشان کرد: دیدیم که چینی‌ها در ایران عملکرد مناسبی نداشتند. در حالی که امید آن می‌رفت که چینی‌ها سرمایه‌گذاری‌های کلانی را در کشورمان انجام دهند، در نهایت شاهد بودیم که با وضع تحریم‌های یکجانبه امریکا، چین هم کشورمان را ترک کرد؛ از همین رو انتظار می‌رود اول در مسیر رفع موانع گام برداریم و بعدا در پی عقد قراردادهایی باشیم که منافع ملی ایران در آن تامین شده باشد.

> سرمایه‌گذاری خارجی و جذب آن در تمام برنامه‌های توسعه جمهوری اسلامی یکی از محورهای راهبردی است

نگاه راهبردی به جذب سرمایه خارجی

عبدالحمید انصاری، مدیرعامل سابق بانک ملی ایران با اشاره به رویکرد حاکمیت نسبت به موضوع سرمایه‌گذاری خارجی به صمت گفت: سرمایه‌گذاری خارجی و جذب آن در تمام برنامه‌های توسعه جمهوری اسلامی یکی از محورهای راهبردی است؛ یعنی حاکمیت نیز بر اهمیت این موضوع واقف است و تلاش می‌کند در این راستا فضای مناسبی را ایجاد کند تا به رشد و شکوفایی اقتصادی کشور منجر شود.

وی در ادامه افزود: جز برنامه‌های اول و دوم که تحت تاثیر شرایط آن زمان بودند، همه برنامه‌های توسعه با نگرش جذب سرمایه‌های خارجی به کشورمان تنظیم شده‌اند تا بخش‌های تولیدی در ایران نیز رشد و توسعه داشته باشند.

▣ سیاست توسعه در ۴ دهه گذشته

انصاری به سیاست جمهوری اسلامی در زمینه جذب سرمایه اشاره و عنوان کرد: بسیاری از ادعاها و اتهاماتی که در فضای مجازی علیه ایران مطرح می‌شود، حول این محور است که جمهوری اسلامی ایران مدافع انزوا در جهان است و در تعارض با جهان عمل می‌کند، در حالی که چنین ادعایی به هیچ عنوان درست نیست و شاهد مثال این ادعا نیز برنامه‌های توسعه‌ای است که در طول این ۴ دهه تنظیم شده‌اند. مدیرعامل سابق بانک ملی ایران با تاکید بر تمایل ایران برای جذب سرمایه‌گذار خارجی در بخش بانکداری به صمت گفت: این تاکیدات در برنامه‌های توسعه در حوزه بانکی هم دیده می‌شود؛ به‌عبارتی ما شاهد تمرکز سیاست‌گذار بر لزوم جذب سرمایه‌گذار در بخش بانکداری کشور هستیم. خلاف ادعاهایی که سازمان‌های بین‌المللی می‌کنند جمهوری اسلامی ایران تا به‌حال تلاش‌های بسیاری را انجام داده تا در حوزه بانکداری نیز تعاملات خوبی با جهان داشته باشد اما علاوه بر تحریم‌ها شاهد کارشکنی‌های صهیونیست‌ها که در نظام بانکی جهان جایگاه بسیار ویژه‌ای دارند، بوده است. انصاری در پایان خاطرنشان کرد: به هر حال ایران همواره در تلاش بوده تا حتی در بخش بانکی هم سرمایه‌گذار را جذب و حتی از دانش روز استفاده کند. البته نباید منکر شد که پیشرفت‌های بسیار خوبی را در حوزه بانکداری شاهدیم که حاصل تلاش ایرانیان است اما برای پیشرفت هرچه بیشتر نیاز به تعامل داریم و اتفاقا بسیاری از سرمایه‌گذاران خارجی هم برای ورود به این بخش تمایل دارند اما موانع در این زمینه بسیار است.

سخن پایانی...

یکی از اقداماتی که می‌تواند امنیت سرمایه‌گذاری در کشورمان را تقویت کند، پذیرش اف‌ای‌تی‌اف است که در سال‌های اخیر به‌عنوان یکی از مناقشه‌برانگیزترین مقولات در نظام اقتصادی ایران مطرح بوده است. این قاعده جهانی که برای مقابله با پولشویی و تامین مالی تروریسم ایجاد شده کشورها را موظف می‌کند تا تراکنش‌های مالی را در یک سامانه فراگیر جهانی به ثبت برسانند. در همین راستا گروه اقدام مالی توصیه‌هایی را برای نظام بانکی جمهوری اسلامی ایران داشته که همگی در راستای شفاف‌سازی فعالیت‌های اقتصادی و مبادلات بانکی است. دولت ایران نیز تقریبا همه این توصیه‌ها را عملیاتی کرده است. یکی از این توصیه‌ها موضوع قانون چک بود که به‌تازگی پس از ۳ سال اجرایی شد. اقتصاددانان معتقدند رعایت این قواعد و پیوستن به این معاهدات نه‌تنها می‌تواند زمینه را برای جذب سرمایه‌گذار خارجی فراهم کند بلکه باعث محدود شدن دامنه فساد در جامعه نیز خواهد شد، چراکه هر گونه نقل و انتقال به‌صورت شفاف ثبت می‌شود و طراحی عملیات مجرمانه در سطوح مختلف به حداقل ممکن می‌رسد. کارشناسان با تاکید بر اهمیت شفافیت در اقتصاد، بر نقش آن در اعتمادسازی برای سرمایه‌گذاران خارجی نیز تاکید می‌کنند زیرا یک شرکت چندملیتی فرضی که تنها براساس منافع مالی خود (نه سیاسی) اقدام به سرمایه‌گذاری می‌کند در وهله اول تلاش می‌کند از زیر و بم اقتصاد ایران و نحوه نقل و انتقالات دارایی‌های خود آگاهی یابد و بعد باتوجه به شرایط حاکم بر بازار کشورمان تصمیم به ورود بگیرد؛ از همین رو کارشناسان و صاحب‌نظران معتقدند ایران برای تقویت امنیت سرمایه‌گذاری در کشور باید به معاهدات و پیمان‌هایی که شفافیت مالی را شامل می‌شود بپیوندد تا سرمایه خارجی نیز برای ورود به ایران متقاعد شود.

باجه خبر

▣ اقدام «بانک رفاه کارگران» برای خرید اقساطی مستمری‌بگیران و بازنشستگان تامین اجتماعی

بانک رفاه کارگران به‌منظور فراهم کردن فرصت خرید اقساطی برای مستمری‌بگیران از چندی پیش نسبت به ارائه خدمت برداشت تجمعی اقساط اقدام کرده است.

به گزارش روابط عمومی بانک رفاه کارگران، خدمت برداشت تجمعی اقساط به‌عنوان یکی از خدمات متمایز و منحصر به‌فرد جهت رفاه حال بیشتر مشتریان، طراحی و اجرایی شده است.

خدمت مذکور در مرحله اول برای مستمری‌بگیران سازمان تامین اجتماعی که حقوق خود را از بانک رفاه کارگران دریافت می‌کنند، طراحی و پیاده‌سازی شده است.

شرکت‌ها یا سازمان‌های ارائه‌دهنده خدمات و مالکان اصناف به‌عنوان پذیرنده می‌توانند به یکی از شعب بانک رفاه کارگران مراجعه و با ارائه درخواست استفاده از این خدمت، پس از انعقاد تفاهمنامه همکاری با بانک، نسبت به فروش اقساطی خدمات و محصولات خود به جامعه مذکور اقدام کنند.

اقساط ماهانه پس از واریز حقوق مستمری‌بگیران، توسط بانک رفاه کارگران از حساب آنها برداشت و به حساب شرکت یا سازمان ارائه‌دهنده خدمت واریز خواهد شد.

▣ قدردانی وزیر فرهنگ و ارشاد از مدیرعامل بانک صادرات

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با اهدای لوح سپاس به حجت‌اله صیدی، مدیرعامل بانک صادرات ایران به‌دلیل همراهی و همکاری ارزشمند این بانک در برگزاری شایسته نخستین نمایشگاه مجازی کتاب تهران از وی قدردانی کرد.

به گزارش روابط عمومی بانک صادرات ایران، در نامه قدردانی سیدعباس صالحی خطاب به حجت‌اله صیدی آمده است: «فرهنگ و هنر این مرز و بوم تجلی اندیشه و تلاش فرهیختگانی است که طبع عالی و همت متعالی خود را در این عرصه به‌کار بسته‌اند. نخستین نمایشگاه مجازی کتاب تهران میعادگاه بزرگ اصحاب نشر و قلم و برگی زرین در دفتر وزین و پرافتخار فرهنگ این کشور بود. به پاس تقدیر از همراهی و همکاری ارزشمند جناب‌عالی در برگزاری شایسته نخستین نمایشگاه مجازی کتاب تهران این لوح به رسم یادبود تقدیم حضور می‌شود. امید است در خدمت به فرهنگ غنی ایرانی اسلامی کشورمان مؤید و منصور باشید.» بانک صادرات ایران با شعار «بانک صادرات ایران، حامی یار مهربان» به‌عنوان بانک عامل و پشتیبان نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران با تجهیز شبکه گسترده خدمات بانکداری الکترونیک و تخصیص بن کارت و هدیه بانک در بهمن سال گذشته از نخستین نمایشگاه مجازی کتاب تهران حمایت کرد.

▣ تامین‌مالی بانک توسعه صادرات ایران در پروژه فولاد

با تامین مالی ۱۳۰ میلیون یورویی بانک توسعه صادرات ایران، پروژه فولاد کاوه جنوب کیش در ۲ بخش توسعه تولید شمش فولاد و آب شیرین کن در سال ۹۹ به بهره‌برداری رسید. بانک توسعه صادرات ایران نیز باتوجه به ظرفیت بالای شرکت فولاد کاوه جنوب کیش در عرصه صادرات و موقعیت ممتاز جغرافیایی این طرح، مشارکت گسترده‌ای را با این شرکت در زمینه تسهیلات ارزی به‌منظور اجرای پروژه‌های توسعه‌ای آغاز کرد.

گفت‌وگو

در گفت‌وگوی صمت با کارشناس و فعال بازارهای مالی مطرح شد:

بازارها کاهش نرخ دلار را جدی نگرفتند

عکس: آیدا فریدی

کاهش روزهای اخیر نرخ دلار در بازار آزاد باعث شده فعالان بازارهای مالی به تکاپو بیفتند و در پی یافتن راهی برای جلوگیری از ضرر باشند.

البته مقوله ضرر در این بازارها کمی در تعارض با آنچه در بطن جامعه می‌گذرد است. اگر بخواهیم با متر و معیار مردم عادی به شرایط بنگریم باید از اتفاقاتی که این روزها در بازار ارز رخ می‌دهد، خشنود باشیم اما این موضوع در بین فعالان بازارهای مالی لزوما صدق نمی‌کند.

برای مثال، در بازار سهام از سال گذشته بسیاری از شهروندان به امید تشدید تورم سرمایه خود را وارد بورس کردند اما اتفاقات به‌گونه دیگری رقم خورد و با وجود تشدید تورم اما بازار سرمایه نتوانست بازدهی مورد انتظار را داشته باشد. البته کارشناسان نیز هشدار داده بودند که دل بستن به تورم نمی‌تواند استراتژی مناسبی برای سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت در بورس باشد اما تحولات در بازار سهام به‌گونه‌ای رقم خورد که امروز با کوچک‌ترین نوسان در بازار ارز، سهامداران هراسناک در پی یافتن تحلیل‌های کارشناسان می‌گردند.

البته این کاهش نرخ ارز هنوز نتوانسته تاثیر بسزایی بر نرخ اقلام و کالاها بگذارد و بسیاری از سهامدارانی که فعلا خونسردی خود را حفظ کرده‌اند، دلخوش به بازگشت دوباره قیمت‌ها هستند. کارشناسان بسیاری هم معتقدند این کاهش قیمت‌ها به‌دلایل منطقی اقتصادی رخ نداده و تنها به‌دنبال هیجانات ناشی از مذاکرات وین و همچنین انتخابات ریاست جمهوری پیش‌رو است که باعث شده شاهد ریزش شدید و ناگهانی نرخ دلار در بازار ارز باشیم.

از همین‌رو بسیاری از تحلیلگران بر این باورند که نرخ دلار پس از انتخابات بار دیگر روند صعودی را در پیش خواهد گرفت و به همین دلیل بسیاری از قدیمی‌ها و باتجربه‌های بازار با خونسردی فقط نظاره‌گر اتفاقات این روزهای بورس و سایر بازارهای مالی هستند.

روزنامه صمت با هدف بررسی وضعیت بازارهای مالی در صورت تداوم ریزش نرخ دلار در روزهای آینده، نزد امید پورمحمود، کارشناس و فعال بازارهای مالی در ایران رفته تا نظر وی را در این زمینه جویا شود. وی معتقد است دلار بار دیگر پس از برگزاری انتخابات ریاست جمهوری سیزدهم با شیب ملایمی افزایش می‌یابد و به همین دلیل نرخ ارز نیمایی هم هنوز تغییر نکرده است.

وی در این مصاحبه به تحلیل قیمتی ارز پرداخته و آینده بازارهای مالی در صورت افزایش یا کاهش نرخ دلار را پیش‌بینی می‌کند. پورمحمود که یکی از فعالان اقتصادی جوان اما باسابقه است بر این باور است که بسیاری از سهم‌های بورسی همچنان ارزنده هستند و لزومی برای فرار از بازار وجود ندارد.

در ادامه مشروح این گفت‌وگو را می‌خوانید.

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

◉ در روزهای اخیر شاهد ریزش نرخ ارز در بازار بوده‌ایم که باعث شده بسیاری از فعالان اقتصادی نسبت به آینده بازار نگران شده و اقشار فرودست نیز نسبت به ارزان شدن دلار شادمان باشند. به نظر شما، بازار ارز روی چه ریلی حرکت می‌کند؟

برای آنکه دید درستی نسبت به وضعیت کنونی داشته باشیم باید بدانیم که کشور در حال‌حاضر با چه ارزی اداره می‌شود.

با توجه به شواهد موجود به نظر می‌رسد کشور با دلاری اداره می‌شود که در بازار ارز نیمایی جریان دارد؛ یعنی ما برای درک شرایط باید به نرخ ارز نیمایی توجه کنیم، به عبارتی باید بدانیم که چقدر ارز در این بازار وجود دارد و نیاز کشور چقدر است تا نرخ را با توجه به آن محاسبه کنیم.

در واقع ارزی که ما در صرافی‌ها خریداری می‌کنیم تعیین‌کننده نرخ دلار نیست، بلکه ارز مورد استفاده در واردات نقش محوری را بازی می‌کند.

◉ اما با وجود اینکه نرخ دلار ریزش داشته، شاهد گران‌تر شدن اقلام و کالاهای اساسی در جامعه هستیم.

بله همین‌طور است، برای مثال برخی از اقلام موردنیاز مردم که کالای لوکس هم به‌شمار نمی‌روند با افزایش ۱۰۰درصدی مواجه شده‌اند که با نرخ کنونی دلار هم‌خوانی ندارند؛ یعنی یا این اقلام بیش از حد گران هستند و یا اینکه دلار بسیار ارزان‌تر از میزان واقعی خودش است.

برای مثال یکی از بازارهایی که کاملا تحت‌تأثیر نرخ ارز بوده، بازار مسکن است. از زمانی که ریزش نرخ دلار شروع شده، بیش از ۲۵درصد کاهش نرخ را تجربه کرده اما چنین اتفاقی در بازار مسکن رخ نداده است. ما می‌دانیم که مسکن درحال‌حاضر با دلار ۲۵ تا ۲۶ هزار تومانی معامله می‌شود، دلیل آن هم این است که بازار مسکن هنوز ریزش نرخ دلار را هضم نکرده است.

◉ اگر چنین است پس دلیل ریزش قیمتی دلار چیست؟

به نظر می‌رسد دلیل اصلی ریزش‌های اخیر در بازار ارز مربوط به جو خوش‌بینی نسبت به آینده مذاکرات است، برای مثال بسیاری امیدوارند که منابع ارزی بلوکه‌شده ایران در خارج از کشور آزاد شود. اما از سویی هم بسیاری معتقدند کاهش قیمتی دلار به‌دلیل نزدیک شدن به انتخابات بوده و در واقع این ریزش‌ها با انگیزه‌های سیاسی اتفاق افتاده است؛ یعنی با وجود اظهاراتی که برخی مسئولان درباره کاهش نرخ دلار داشته‌اند این اتفاق سیاسی بوده و از سویی هم تحت‌تاثیر خوش‌بینی‌های پیرامون مذاکرات وین رخ‌داده است.

◉ به نظر شما روند تغییرات دلار تا کجا ادامه پیدا می‌کند و قیمت‌ها در چه بازه‌ای به ثبات می‌رسند؟

اگر اتفاقات بسیار مثبت و خوبی رخ بدهد می‌توان انتظار داشت که نرخ دلار تا کانال ۱۸ هزار تومان هم ریزش داشته باشد، حتی ممکن است در یک بازه زمانی کوتاهی دلار ۱۵هزار تومانی که آقای روحانی گفته بودند را هم ببینیم. در میان‌مدت هم انتظار دلار ۲۲ تا ۲۳هزار تومانی را می‌توان داشت، یعنی پس از مدتی قیمت‌ها بار دیگر به بالای ۲۰هزار تومان باز خواهد گشت. اما به‌احتمال‌زیاد تا پایان امسال دلار در بازه قیمتی ۲۵ تا ۲۷هزار تومان به ثبات خواهد رسید و احتمالا برای مدتی هم نرخ در این بازه باقی خواهد ماند، زیرا بسیاری از بازارها با این دلار کار می‌کنند و معاملات براساس دلار گران‌تر از آنچه فعلا در بازار شاهد هستیم، انجام می‌شوند. این را هم باید گفت که بعید است نرخ ارز در بازارها دچار اصلاح قابل‌توجهی شود.

◉ فکر می‌کنید دستیابی به دلار ۱۸هزار تومانی در چه دوره‌ای محقق شود؟

همان‌طور که گفته شد در خوش‌بینانه‌ترین حالت تا انتخابات پیش‌رو شاهد کاهش نرخ ارز تا کانال ۱۸هزار تومان هم خواهیم بود اما نباید فراموش کرد که این کاهش قیمتی نمی‌تواند چندان پایداری زیادی داشته باشد و آرام‌آرام قیمت‌ها بار دیگر افزایش خواهند یافت.

◉ آیا می‌توان به کاهش نرخ کالاها هم امیدوار بود؟

نه متاسفانه چنین امیدواری دیده نمی‌شود، به‌تازگی هم اعلام شد که نرخ لوازم خانگی حدود ۲۵درصد افزایش پیدا می‌کند یا در طول هفته گذشته نیز بار دیگر شاهد افزایش حدود ۱۰ درصدی نرخ خودرو بودیم. همان‌طور که پیش‌تر نیز گفته شد بازارها همچنان با دلار گران‌تری معامله می‌کنند و کاهش نرخ ارز در بازار را جدی نگرفته‌اند. بسیاری از کالاها نیز افزایش نرخ را تجربه کرده‌اند و به نظر نمی‌رسد بازاری باشد که نرخ فعلی دلار را جدی گرفته باشد.

◉ با توجه به کاهش نرخ ارز، چه اتفاقی برای سایر بازارها می‌توان متصور بود؟ آیا این بی‌تفاوتی ادامه‌دار خواهد بود؟

در بازارهایی مانند خودرو و مسکن دولت‌ها چندان دخالتی ندارند، یعنی نرخ در این بازارها در اختیار دولت نیست، به عبارتی وقتی من صاحب‌خانه‌ای هستم و ملکم ۵میلیارد قیمت‌گذاری می‌شود می‌توانم ملک شخصی خودم را به این نرخ نفروشم و اصلا ملک خودم را نگه دارم، این اتفاق در بازار خودرو نیز رخ می‌دهد؛ یعنی افراد می‌توانند برای فروش دارایی‌های خود تصمیم بگیرند. به همین دلیل گفته می‌شود قیمت‌گذاری در این بخش دست دولت نیست. تا حدودی این اتفاق در بازار سکه نیز رخ می‌دهد و شاهد مقاومت سکه در برابر ریزش قیمتی هستیم، دلیل آن هم این است که مواردی مانند مسکن، خودرو و سکه دارایی‌های فیزیکی هستند که می‌توان آنها را در دست نگاه داشت و از فروششان ممانعت کرد. البته درباره بازار سکه راه‌هایی برای کنترل نرخ وجود دارد اما این اتفاق درباره خودرو و مسکن تقریبا ممکن نیست.

◉ در بازار سهام چطور؟ آیا دولت ابزارهای لازم برای کنترل بورس را دارد؟

دولت در ایران به‌سادگی می‌تواند بازار سهام را کنترل کند، حتی در بسیاری موارد شاهد بوده‌ایم که دولت بازار را به پایین یا بالا کشیده است. اما باید توجه داشت که بسیاری از صنایع که در بورس نیز حضور دارند، سهامشان با توجه به دلار ۳۰هزار تومانی معامله می‌شوند و در واقع به‌دلیل تورم است که نرخ سهامشان بالا است، این دسته از شرکت‌ها ارزنده نیست و حتی می‌توان گفت که محکوم به سقوط هستند اما بسیاری از سهم‌ها در بازار سرمایه ما هستند که حتی در همین وضعیت نه‌چندان خوب بازار هم ارزندگی به‌نسبت خوبی دارند. حتی برخی از سهم‌ها هستند که در صورت کاهش نرخ دلار تا کانال ۱۸هزار تومان هم همچنان ارزنده خواهند بود، البته این ارزندگی ممکن است بالا و پایین داشته باشد اما وضعیت بازار به نحوی نیست که بگوییم کلا هیچ‌یک از سهم‌ها ارزنده نیستند، نه‌تنها چنین وضعیتی حاکم نیست، بلکه حتی سهم‌هایی پیدا می‌شوند که به نسبت سایرین وضعیت بسیار بهتری دارند و ارزنده هستند.

◉ بسیاری از افرادی که هنوز از بازار سهام خارج نشده‌اند امیدوارند در میان‌مدت ضررشان جبران شود و به همین دلیل سهم خود را نمی‌فروشند و سرمایه خود را از این بازار خارج نمی‌کنند. شما چه توصیه‌ای برای این عده از سهامداران دارید؟

این رویکرد درست است که در بلندمدت به‌دلیل وجود تورم شدید کسی متضرر نمی‌شود، اما بسیاری هستند که نمی‌توانند ۳ یا ۴ سال صبر کنند تا شاید ضررشان جبران شود یا نشود.

فروش سهام از سوی این افراد هم قابل‌درک است اما اگر می‌توانند صبوری کنند و به پولشان در کوتاه‌مدت نیاز ندارند بهتر است سهام خود را برای فروش نگذارند.

همان‌طور که گفته شد تورم مزمنی که در ایران وجود دارد باعث می‌شود سرمایه‌گذاری بلندمدت در بورس قطعا سودآور باشد، زیرا دارایی شرکت‌ها مدام گران و گران‌تر می‌شوند و به‌طبع نرخ سهم‌ها نیز افزایش پیدا می‌کند.

امید پورمحمود

بازارها همچنان با دلار گران‌تری معامله می‌کنند و کاهش نرخ ارز در بازار را جدی نگرفته‌اند. بسیاری از کالاها نیز افزایش نرخ را تجربه کرده‌اند و به نظر نمی‌رسد بازاری باشد که نرخ فعلی دلار را جدی گرفته باشد

یادداشت

شناسایی بازار مناسب برای سرمایه‌گذاری

مهدی سوری
کارشناس و مدرس بازارهای مالی

با توجه به شرایط اقتصادی کشورمان، بسیاری از شهروندان که جزو دهک‌های میانی هستند، امکان پیشرفت از طریق پس‌انداز را ندارند. به همین دلیل این عده چاره‌ای به جز سرمایه‌گذاری برای ایجاد ظرفیت بیشتر مصرف ندارند. این عده باید با وجود ریسک‌های پرشماری که در اقتصاد ایران وجود دارد، بازار مناسب را در هر دوره‌ای شناسایی و پول و دارایی خود را وارد همان حوزه کنند و پول خود را از گزند تورم در امان نگه دارند. برای این مسئله نیز افراد باید مواردی را رعایت کنند تا دچار مشکل نشوند. در گام نخست باید تشخیص دهند که در زمان حال کدام بازار است که می‌تواند بازدهی بالاتری نسبت به نرخ تورم داشته باشد؛ یعنی حتی سرمایه‌گذاری هم نمی‌تواند باعث نجات پول شما از امواج تورمی شود، زیرا اگر بازار مناسبی برای سرمایه‌گذاری انتخاب نشود، ممکن است کل اصل پول خود یا بخشی از آن را هم از دست بدهند. اما باید این موضوع را هم در نظر داشت که تقریبا همه چیز در ایران همیشه در حال گران شدن است، پس در بلندمدت هر چیزی هم که با پول‌تان خریده باشید، قطعا سود خوبی عایدتان خواهد شد اما عده‌ای که مدام در فکر نوسان‌گیری هستند، متاسفانه به‌دلیل انتخاب‌های نادرست در اغلب مواقع متضرر می‌شوند. مسئله دیگری که باید مدنظر سرمایه‌گذاران قرار بگیرد، سرعت رشد سرمایه است. در واقع همان‌طور که گفته شد در بلندمدت به‌طورقطع هیچ سرمایه‌گذاری در کشورهایی مانند ایران متضرر نمی‌شود اما موضوع این است که آیا می‌توانستند در این مدت سود بیشتری کسب کنند یا خیر؟ درحال‌حاضر نیز در ایران شرایط کمی پیچیده است، بازار پول به‌طور کلی یک بازار کوتاه‌مدت است، فرقی هم بین تسهیلات گرفتن یا سپرده‌گذاری نیست. در شرایطی که بازارهای مالی در رکود هستند (مانند شرایط فعلی) بازار پول یا همان سپرده‌گذاری در بانک‌ها برای کوتاه‌مدت گزینه به‌نسبت خوبی هم به‌شمار رود اما در بلندمدت به‌دلیل پایین‌تر بودن سود سپرده از نرخ تورم، بانک نمی‌تواند گزینه مناسبی برای سرمایه‌گذاران باشد. به همین دلیل، وقتی نرخ سود از نرخ تورم عقب می‌ماند، گزینه سپرده‌گذاری یک استراتژی شکست‌خورده است اما اگر افراد وام بگیرند و این وام را به خانه یا ماشین یا هر چیز دیگری تبدیل کنند، به‌طورقطع استراتژی برنده‌ای را انتخاب کرده‌اند اما در بلندمدت سپرده‌گذاری اصلا توصیه نمی‌شود. متاسفانه مشکل اصلی اینجاست که افراد بازدهی بالای بازارها را می‌بینند اما ریسک‌ها را اصلا به کلی نادیده می‌گیرند. همین موضوع نیز باعث‌شده بسیاری از ضررهای سنگین نصیب افرادی شود که در ابتدای کار هیچ ذهنیتی نسبت به ریسک‌های آن حوزه نداشته و در ادامه و به مرور با این ریسک‌ها مواجه شده‌اند.

گاهی اوقات هم برخی از ریسک‌ها ارتباطی به همان بازار ندارد؛ یعنی وضعیت بازارها ممکن است تحت‌تاثیر متغیرهای کلان اقتصادی دچار چالش‌هایی شوند که قابل پیش‌بینی نبوده است. به همین دلیل گفته می‌شود شناسایی ریسک‌ها از بازدهی بالای بازارها اهمیت به مراتب بالاتری در سرمایه‌گذاری موفق دارد. بهترین راه برای شناسایی ریسک‌ها افزایش آگاهی سرمایه‌گذاران است. افراد باید توجه داشته باشند که اگر بازاری به‌عنوان مثال ۲۰درصد ریسک سرمایه‌گذاری دارد در صورت ناآشنا بودن فرد با این بازار، ریسک تا ۷۰درصد افزایش پیدا می‌کند. علاوه بر این، ریسک ۲۰درصدی برای فعالانی است که سال‌ها در آن حوزه فعالیت کرده و آشنایی کامل با آن بازار را دارند.

برای جلوگیری از گرفتار شدن در این دام، باید تلاش کرد و میزان آگاهی خود نسبت به بازارها را مدام افزایش داد و راهی به غیر از مطالعه و آموزش نیست. برای مثال، درباره بورس که سال گذشته میزبان میلیون‌ها شهروند ایرانی بود هم دقیقا همین اتفاق افتاد؛ افراد بازدهی بالای بورس را دیدند اما توجه نداشتند که این بازار برای تازه‌واردها همان بازدهی بالا را نخواهد داشت. متاسفانه سودهای چند صد درصدی باعث شد بسیاری چشم خود را به روی این مسائل ببندند و مشکلاتی پیش آمد که همگی از جزئیات آن مطلع هستیم.

شاهد فاصله گرفتن کشورها از دلار هستیم

صندوق بین‌المللی پول در گزارشی از احتمال کاهش بیشتر سهم دلار از ذخایر ارزی جهان خبر داد.

به گزارش ایسنا، صندوق بین‌المللی پول، دلار در مقابل ارزهای معتبر جهانی کار سختی را پیش‌رو خواهد داشت و به عقیده برخی از تحلیلگران، کاهش سهم دلار از ذخایر ارزی جهان بیانگر کاهش نقش دلار در اقتصاد جهانی است.

سهم دلار از ذخایر ارزی بانک‌های مرکزی جهان از ۷۱ درصد در سال ۱۹۹۹ به ۵۹ درصد در سال ۲۰۲۰ رسیده در حالی که سهم یورو تقریبا در محدوده ۲۰ درصدی باقی مانده است. طبق اعلام صندوق بین‌المللی پول، دلار استرالیا، دلار کانادا و یوان چین بیشترین رشد را در یک سال اخیر تجربه کرده‌اند. در پایان سه‌ماهه چهارم سال ۲۰۲۰ سهم دلار از ذخایر ارزی جهانی به ۵۹ درصد رسیده تا بدین‌ترتیب بیشترین کاهش فصلی سهم دلار در ۲۵ سال اخیر به ثبت برسد. این رقم ۱.۴ درصد کمتر از رقم ثبت شده دوره مشابه قبل است.

طبق اعلام صندوق بین‌المللی پول، شماری از کارشناسان انتظار دارند بانک‌های مرکزی در سراسر جهان به رویکرد متنوع‌سازی ذخایر ارزی خود ادامه دهند که این مسئله به زیان دلار خواهد بود.

از سوی دیگر، روند افزایش سهم یوان چین از ذخایر ارزی جهان همچنان ادامه دارد و این ارز حدود ۲.۳ درصد کل ذخایر را تشکیل می‌دهد که ۰.۱ درصد بیشتر از رقم ثبت شده در فصل قبل است.

در طرف مقابل اما سهم ین به ۵.۳ درصد کاهش یافته است. سهم یورو از این ذخایر نیز به ۲۱.۲ درصد رسیده که ۰.۷ درصد بیشتر از رقم ثبت شده قبلی است. پیش‌تر نیز یکی از بانک‌های بزرگ امریکایی در گزارشی جداگانه از کاهش تمایل بانک‌های مرکزی به نگهداری دلار و افزایش تقاضای خرید طلا خبر داده بود.

به‌گفته بنک‌آف امریکا، بانک‌های مرکزی جهان در سال گذشته بیش از ۶۵۰ تن طلا به ذخایر ارزی خود افزوده‌اند. این بانک سهم دلار از ذخایر ارزی بانک‌های مرکزی جهان را ۶۱.۸ درصد ارزیابی کرده که ۰.۵ درصد بیشتر از برآورد صندوق بین‌المللی پول بوده است.

یکشنبه
۱۹ اردیبهشت ۱۴۰۰- ۲۶ رمضان ۱۴۴۲ - ۹ مه ۲۰۲۱-شماره ۱۷۸۴-پیاپی ۳۱۰۲

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

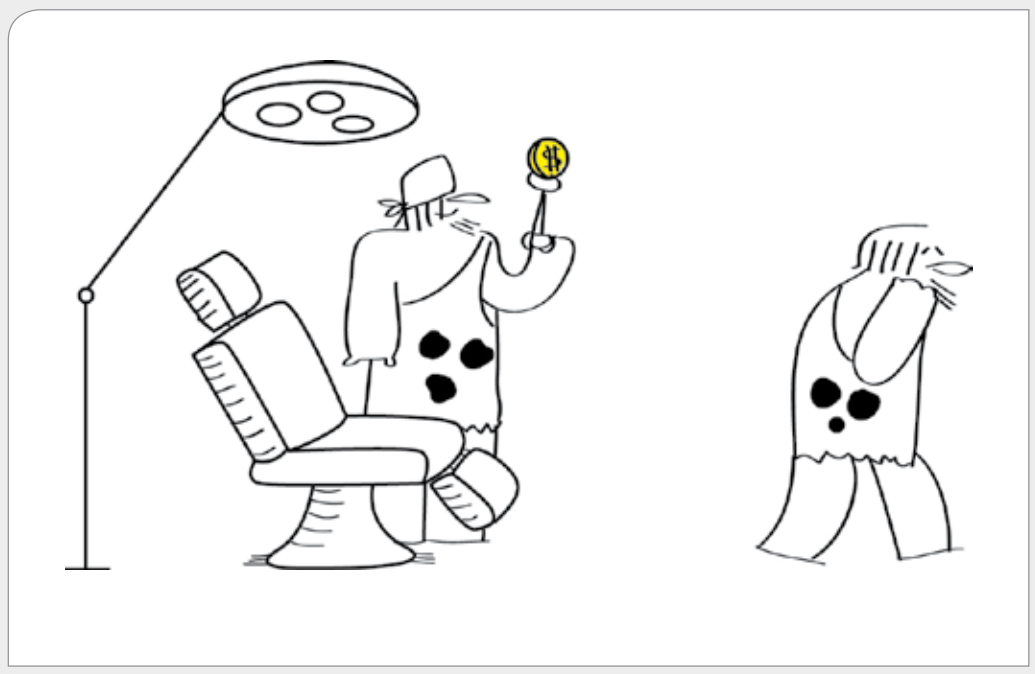
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲ در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱ در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

نظرگاه

رابطه اعتبار پاسپورت با تسهیل تجارت

عباس آرگون- نایب رئیس کمیسیون پول و سرمایه اتاق تهران: در موضوع تجارت مسائل زیادی تاثیرگذار هستند که یکی از آنها اعتبار پاسپورت است. این‌طور نیست که همه مشکلات به این مسئله مربوط شود. فاکتورهای مختلفی در تجارت دخیل است که اعتبار پاسپورت هم می‌تواند یکی از آنها باشد، اما هرچه روابط و آزادی عمل بیشتری وجود داشته باشد، نتایج بهتری کسب می‌شود. پاسپورت معتبر می‌تواند به ارتباطات بین کشورها کمک کند و در مسائلی مانند دانش و فناوری نقل‌وانتقال به‌راحتی صورت بگیرد؛ همان‌طور که شناخت بهتر مردم از فرهنگ دیگر کشورها را به‌دنبال دارد. همچنین موجب می‌شود افراد به‌راحتی برای تحصیل، اشتغال و سرمایه‌گذاری به کشورهای مختلف سفر کنند. در واقع پاسپورت معتبر می‌تواند در کشورهای مختلف فاکتوری باشد که توسعه پایدار را به‌دنبال داشته باشد. در این شرایط تجار هم می‌توانند مراوده داشته و سفر کنند و قطعا در کار آنها موثر خواهد بود. معطلی هزینه پرداختی خود یک مانع است. در شرایط مطلوبیت اعتبار پاسپورت فرد به‌راحتی سوار هواپیما می‌شود و به دیگر کشورها می‌رود؛ در غیر این صورت باید از ماه‌ها قبل برنامه‌ریزی کنیم که در زمان مشخصی برویم و برگردیم. اینها بخشی از زمان و انرژی فرد را درگیر خود می‌کند؛ انرژی که می‌تواند صرف موضوعات مختلف کاری شود برای گرفتن ویزا و انجام بروکراسی اداری صرف می‌شود. اینها قطعا برای تجار محدودیت ایجاد می‌کند. پاسپورت ژاپن از نظر اعتبار در جهان رتبه اول را دارد و دارندگان آن می‌توانند بدون گرفتن ویزا به ۱۹۳ کشور سفر کنند. کشور ما در این رده‌بندی در ردیف ۹۹ است و دارندگان پاسپورت ایران تنها به ۴۲ کشور بدون ویزا سفر می‌کنند. اهمیت کشورهایی که اجازه سفر بدون ویزا به آنها را داریم نیز موضوع مهمی است. برای سفر به بیشتر کشورهای پیشرفته و توسعه‌یافته علاوه بر پاسپورت نیاز به ویزا نیز وجود دارد. یک تاجر ژاپنی به‌راحتی و بدون ویزا به ۱۹۳ سفر و با ایجاد ارتباطات مذاکره می‌کند. این موضوع شرایط را بسیار تسهیل می‌کند. البته در موضوع تجارت مجموعه‌ای از عوامل تاثیرگذار هستند که یکی از آنها اعتبار پاسپورت است. این‌طور نیست که همه مشکلات به این مسئله مربوط شود. فاکتورهای مختلفی در تجارت دخیل است که اعتبار پاسپورت هم می‌تواند یکی از آنها باشد، اما هرچه روابط و آزادی عمل بیشتری وجود داشته باشد، نتایج بهتری کسب می‌شود.

الان مسائل سیاسی روی این موضوع بسیار تاثیرگذار شده‌اند. اعتبار پاسپورت در دنیا به‌نوعی نشان‌دهنده میزان پذیرش کشورها از سوی جامعه جهانی است. البته این جامعه جهانی بخشی است که نگاه غرب در آن تاثیر بیشتری دارد؛ بنابراین مسائل سیاسی در اعتبار پاسپورت بی‌تاثیر نیست.

برای بهبود شرایط باید از جوانب مختلف به حوزه دیپلماسی سیاسی و اقتصادی پرداخت. شاید اگر روابط اقتصادی کشورها با هم بیشتر شود، آمادگی بیشتری برای تردد بدون ویزا وجود داشته باشند.

باید به رفتارهای مردم آن کشور هم توجه ویژه‌ای داشت. شاید در گذشته به بعضی از کشورها با پاسپورت و بدون ویزا تردد داشتیم اما رفتارهایی بعضا خارج از شأن مردم کشور هدف صورت می‌گیرد که منتج به این می‌شود که اخذ ویزا را برای تردد به آن کشور اجباری کنند؛ بنابراین رفتارها در آن کشور در این موضوع تاثیرگذار است.

براساس اخبار منتشر شده ۲۲۷ مقصد سفر در جهان وجود دارد که برای ورود به خاک آنها باید گذرنامه داشت. اطلاعات تازه‌ای که شرکت «هنلی پاسپورت ایندکس» منتشر کرده نشان می‌دهد کدام کشورها با پایان یافتن پاندمی کرونا شانس بیشتری برای سفر دارند. این اطلاعات از طریق انجمن بین‌المللی حمل‌ونقل جهانی (یاتا) جمع‌آوری شده که مشخص می‌کند چه تعداد از مقاصد سفر برای ۱۹۹ پاسپورت در دسترس قرار گرفته‌اند. جایگاه گذرنامه‌ها نیز براساس شاخص‌هایی چون نیاز نداشتن به ویزا هنگام سفر، امکان دریافت ویزا در فرودگاه و مرز و فرآیند و مدت زمان انتظار برای دریافت ویزا تعیین شده است.

با توزیع سریع‌تر واکسن این احتمال وجود دارد که شهروندان بعضی از کشورها امسال از پاسپورت‌شان استفاده کنند، اما سوال این است کدام کشور کلید ورود به بیشترین کشورها را به خود اختصاص داده است.

دانمارک و استرالیا رتبه پنجم این فهرست را به‌دست آورده‌اند. شهروندان این دو کشور امکان سفر آسان و بدون ویزا به ۱۸۹ کشور را دارند. ایتالیا، فنلاند و اسپانیا با امکان سفر به ۱۹۰ کشور، در رتبه چهارم این فهرست ایستاده‌اند. کره جنوبی و آلمان که در رتبه سوم قرار گرفته‌اند، می‌توانند آسان یا بدون ویزا به ۱۹۱ کشور سفر کنند.

گذرنامه سنگاپور با رتبه دوم این جدول، به ۱۹۲ کشور امکان سفر آسان را دارد. ژاپن با امکان سفر به ۱۹۳ کشور، همانند سال گذشته دارای قوی‌ترین پاسپورت جهان است.

این اطلاعات همچنین نشان می‌دهد مقاصد مختلف سفر در اروپا رتبه خود را تثبیت کرده و بالاتر از امریکا و انگلیس قرار گرفته‌اند.

بسیاری از کشورهای آسیایی از سال ۲۰۰۶ از ضعیف بودن پاسپورت‌شان رنج می‌برند، اما ژاپن برای چند سال متوالی موفق شده قوی‌ترین گذرنامه را در جهان داشته باشد.

اما وضعیت در انتهای جدول تغییر چندانی نداشته است. سوریه، عراق و افغانستان همچنان ضعیف‌ترین گذرنامه را دارند، شهروندان این کشورها امکان سفر به کمتر از ۳۰ کشور را دارند. هرچند عراق که رتبه ۱۰۹ این جدول را دارد، تلاش می‌کند با آسان‌تر کردن شرایط مهاجرت و پذیرش اتباع خارجی، با این مسئله مقابله کند. گذرنامه ایران نیز با ۲ رتبه جهش در جایگاه ۹۹ ایستاده است. در سال ۲۰۲۰ ایران رتبه ۱۰۱ را داشت. درحال‌حاضر با گذرنامه ایرانی می‌توان به ۴۲ کشور بدون ویزا یا با ویزای فرودگاهی (On arrival) سفر کرد. این مقاصد شامل جمهوری آذربایجان، قطر، لبنان، ترکیه، ارمنستان، گرجستان، عمان، سوریه (خاورمیانه)، سریلانکا، مالدیو و ماکائو (چین)، کامبوج، مالزی، نپال، تیمور شرقی یا لسته از مستعمره‌های اندونزی (آسیا)، اکوادور، بولیوی، ونزوئلا (امریکا)، جزایر کوک، میکرونزی، نیووی، جزایر پالائو، ساموآ و تووالو (اقیانوسیه)، دومینیکا و هائیتی (کارائیب)، جزایر کیپ‌ورد، جزایر کومورس، گینه بیسائو، کنیا، ماداگاسکار، موریتانی، موزامبیک، روآندا، سنگال، سیشل، سیرالئون، سومالی، تانزانیا، توگو، اوگاندا و زیمبابوه (افریقا) است. در بیشتر این مقاصد ویزای فرودگاهی صادر می‌شود. البته تعداد زیادی از آنها نیز جزو مقاصد سفر ایرانی‌ها محسوب نمی‌شوند و پرواز مستقیمی برای آنها وجود ندارد.

دریچه

از حقوق شهروندی محروم نشوید!

چند روز است که مرحله دوم خوداظهاری در سامانه املاک و اسکان کشور آغاز شده و سرپرستان خانوار موظفند تا ۱۹ خرداد نسبت به ثبت اطلاعات محل سکونت خود در این سامانه اقدام کنند.

در مرحله اول این طرح که ۲۰ روز هم ادامه داشت، افراد قادر بودند براساس آخرین رقم کد ملی خود در روزهای تعیین‌شده اقدام به ثبت‌نام در این سامانه کنند. برای مثال سرپرست خانوارهایی که رقم آخر کدملی‌شان یک بود به‌عنوان نخستین گروه ثبت‌نامی (ثبت‌نام با محدودیت کدملی)، در روزهای ۱۹ و ۲۰ فروردین امکان ثبت اطلاعات محل مسکونی خود در سامانه املاک و اسکان را داشتند و سرپرست خانوارهایی که رقم آخر کدملی‌شان صفر بود، در روزهای ۸ و ۹ اردیبهشت به‌عنوان آخرین گروه، براساس آخرین شماره کدملی ثبت‌نام کردند.

حال ثبت‌نام افراد براساس کدملی به پایان رسیده و کلیه سرپرست‌های خانوار این امکان را دارند تا بدون محدودیت کد ملی، اطلاعات محل سکونت خود را در سامانه املاک و اسکان کشور ثبت کنند. مهلت ثبت‌نام افراد در این سامانه ۱۹ خرداد امسال به پایان خواهد رسید.

براساس این طرح، همه سرپرستان خانوار، اعم از مالک و مستاجر ملزم به ثبت اطلاعات محل سکونت خود در سامانه املاک و اسکان کشور شدند و جرایمی نیز برای ثبت‌نام نکردن در این طرح در نظر گرفته شد؛ از جمله این جرایم می‌توان به قطع یارانه نقدی و محرومیت از خدمات بانکی، دریافت انشعابات آب، برق و گاز، ثبت‌نام فرزندان دانش‌آموز در مدارس، دریافت کدپستی و سایر حقوق شهروندی اشاره کرد؛ همچنین افرادی که اطلاعات را اشتباه در سامانه ثبت کنند، باید ۲ برابر مبلغ مالیات را به‌عنوان جریمه پرداخت کنند.

در آغاز اجرای این طرح، بسیاری از مستاجران این سوال را داشتند که آیا مستاجران هم باید اطلاعات خود را در سامانه املاک و اسکان کشور ثبت کنند یا خیر. در پاسخ باید گفت همه افراد چه مالک و چه مستاجر ملزم به ثبت اطلاعات در این سامانه هستند؛ البته بسیاری از مستاجران به این موضوع واکنش نشان دادند و گفتند این امر به ضرر مستأجران است، چراکه در صورت ثبت اطلاعات ممکن است مالکان اجاره‌بها را افزایش دهند و در صورت ثبت نشدن اطلاعات نیز مشمول جرایمی نظیر قطع یارانه و خدمات بانکی خواهند شد.

براساس قانون جدید، خانه‌هایی که بیش از ۱۲۰ روز خالی بمانند، مشمول مالیات خواهند شد؛ این مالیات در هر سال و برای مالکان حقیقی و حقوقی متفاوت است که در ادامه به آن خواهیم پرداخت.

مالکان حقیقی در سال اول ۶ برابر ارزش اجاره‌بهای ملک مالیات می‌دهند.

مالکان حقیقی در سال دوم ۱۲ برابر ارزش اجاره‌بهای ماهانه ملک مالیات خواهند داد.

مالکان حقیقی در سال سوم ۱۸ برابر ارزش اجاره‌بهای ماهانه ملک مالیات می‌دهند و این رقم در سال‌های آتی نیز به همین منوال ادامه دارد و فرد در مدت ۱۰ سال به میزان ارزش ملک خود مالیات پرداخت خواهد کرد.

در زمینه مالکان حقوقی نیز در سال اول ۱۲ برابر ارزش اجاره‌بهای ملک مالیات پرداخت خواهد شد و این رقم نیز مانند مالکان حقیقی، در سال‌های بعد ۲ برابر خواهد شد. هرچند براساس این قانون تقریبا همه خانه‌های خالی مشمول مالیات خواهند شد اما افراد می‌توانند دو خانه در دو شهر متفاوت داشته باشند. یعنی اگر دو خانه در یک شهر داشته باشید، باید برای خانه خالی مالیات پرداخت کنید، اما اگر دو خانه در دو شهر متفاوت داشته باشید، نیازی به پرداخت مالیات نیست. همچنین اگر در شهری زندگی می‌کنید که جمعیت آن زیر ۱۰۰ هزار نفر است و خانه شما هم متراژی کمتر از ۲۰۰ متر دارد، مشمول قانون مالیات بر خانه‌های خالی نخواهید شد.

نرخ دلار به کدام سمت‌وسو می‌رود؟

چشم بازار ارز به وین

در روزهای اخیر به‌دنبال انتشار اخبار امیدوارکننده از وین، شاهد اثرات آن در بازارهایی مانند ارز هستیم؛ به‌طوری که نرخ دلار در صرافی بانک‌ها تا کانال ۲۰ هزار تومان هم رسیده است. در مجموع این توافق از جنبه‌های مختلف مانند آزاد شدن بخشی از پول‌های بلوکه شده، کاهش هزینه نقل و انتقالات ارزی و تقویت حساب سرمایه می‌تواند به ثبات بازار ارز کمک کند که در روزهای اخیر روند کاهشی نرخ گویای آن است.

عکس: آیدا فریدی

یکی از مشکلات اصلی در سال‌های اخیر تلاطم و جهش در بازار ارز بوده، به‌طوری که فاصله جهش‌های ارزی از یک دهه به یک یا ۲ سال رسیده است. در مورد آخر که جهش ارز از اواخر سال ۹۶ و اوایل سال ۹۷ شروع شد نرخ دلار از ۳۷۰۰ تومان به فراتر از ۱۹ هزار تومان رسید و تقریبا پس از ۲ سال با جهش دیگر، نرخ افزون بر ۳۰ هزار تومان شد؛ هرچند پس از مدتی دوباره روند کاهشی به خود گرفت و در حال حاضر تا کانال ۲۰ هزار تومان هم عقب‌نشینی کرده است. شاید دو موضوع مهم در کنار عوامل دیگر در جهش‌های ارزی اخیر تاثیرگذار بوده‌اند که عبارتند از رشد نقدینگی و خروج امریکا از برجام و اعمال تحریم‌های اقتصادی از سال ۲۰۱۸؛ بنابراین برای اینکه تحلیل درستی از روند نرخ ارز داشته باشیم باید این دو موضوع را در کنار هم بررسی کنیم.

نقدینگی و رشد پایه پولی

به گزارش ایلنا، براساس آخرین آمار نقدینگی کشور در پایان اسفند ۱۳۹۹ به ۳۴۷۵.۸ هزار میلیارد تومان و پایه پولی هم به ۴۵۵.۹ هزار میلیارد تومان رسید که به‌ترتیب در مقایسه با سال ۱۳۹۸ حدود ۴۰.۶ درصد و ۲۹.۲ درصد افزایش داشته‌اند. در ۳ دهه اخیر، به‌طور میانگین در هر دهه، نقدینگی ایران ۱۱.۵ برابر شده که این رقم برای دهه منتهی به ۱۳۹۹ حدود ۱۱.۸ برابر است. طی ۴۲ سال گذشته، بالاترین نرخ رشد سالانه نقدینگی (۴۰.۶ درصد) در سال ۱۳۹۹ اتفاق افتاده است. رشد نقدینگی و پایه پولی در سال ۱۳۹۹ از روند بلندمدت خود فاصله زیادی گرفت و تقریبا شکاف ۱۰ واحد درصدی بین ارقام سال ۱۳۹۹ با روند بلندمدت وجود دارد. نرخ رشد نقدینگی در ایران ۲.۷ برابر میانگین رشد نقدینگی منطقه خاورمیانه و شمال افریقا در سال ۲۰۲۰ است. در سال‌های اخیر رشد نقدینگی به یکی از مشکلات اصلی تبدیل شده، به‌طوری که تلاطم و نوسان در بازارهای کشور را می‌توان در چارچوب آن تفسیر کرد و توضیح داد. باید توجه داشت نقدینگی به سمت‌وسویی خواهد رفت که از بازدهی و امنیت بالایی برخوردار باشد. متاسفانه در سال‌های اخیر به‌ویژه یک دهه گذشته شرایط کشور به‌گونه‌ای بوده که شدیدترین تحریم‌ها علیه آن اعمال شده است. این شرایط چشم‌انداز مطلوبی پیش روی سرمایه‌گذاران نمی‌گذارد و در نتیجه به‌دنبال بازدهی در بازارهای کوتاه‌مدت مانند ارز خواهد بود. این همان موضوعی است که باعث شده نقدینگی باوجود حجم بالای خود در جامعه هیچ انگیزه‌ای برای حرکت به سمت بخش حقیقی اقتصاد نداشته باشد.

خطر خروج سرمایه از کشور

می‌توان خروج سرمایه از کشور برای خرید ملک در کشورهای همسایه به‌ویژه ترکیه را در این چارچوب بررسی کرد، به‌طوری که براساس آخرین آمار و ارقام ایرانیان بیشترین ملک را در این کشور خریداری کرده‌اند. براساس برخی برآوردها در دهه ۹۰ شمسی که از آن به‌عنوان دهه از دست رفته یاد می‌شود، فراتر از ۱۰۰ میلیارد دلار از کشور خارج شده و در آخرین مورد هم عباس آخوندی، وزیر پیشین راه و شهرسازی، خبر از خروج ۱۵ میلیارد دلار در ۳ سال اخیر برای خرید ملک از کشور داده است. قطعا این شرایط تاثیر خود را در بزرگ‌تر شدن منفی حساب سرمایه در موازنه پرداخت‌ها نشان می‌دهد.

تاثیر تحریم‌ها بر تجارت خارجی

همچنین نمی‌توان از تاثیر تحریم‌ها بر تجارت خارجی و بخش صادرات نفتی و غیرنفتی به‌عنوان تامین‌کننده نیازهای ارزی کشور غافل شد که باعث شده تعادل عرضه و تقاضا در نرخ‌های بالاتر برقرار شود. مطابق گزارش رسمی گمرک، ارزش تجارت خارجی کشور در بخش‌های صادرات غیرنفتی و واردات از ۱۰۵.۹ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۰ با کاهش متوسط سالانه ۳.۹ درصد، به ۷۳.۹ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۹ رسیده است؛ بنابراین طی این دوره ۱۰ساله شاهد انقباض در تجارت خارجی کشور بوده‌ایم.

به‌عنوان مثال تشدید تحریم‌ها از سال ۱۳۹۰ باعث افت شدید صادرات محصولات عمده مانند مواد و محصولات شیمیایی و پتروشیمی، فرآورده‌های نفتی و خشکبار و همچنین محدودیت در واردات به‌دلیل مشکلات ارزی شد.

عوامل اصلی جهش ارزی

یکی از عوامل اصلی در جهش ارزی سال‌های اخیر موضوع تحریم‌ها بوده که از جنبه‌های مختلف مانند ایجاد چشم‌انداز نامطلوب اقتصادی، خروج سرمایه از کشور، کاهش صادرات نفتی و غیرنفتی، افزایش هزینه نقل‌وانتقال ارز و... توانسته بر بازار ارز تاثیر منفی بگذارد.

پس در روزهای اخیر به‌دنبال انتشار اخبار امیدوارکننده از وین، محل مذاکرات ایران و کشورهای غربی، شاهد اثرات آن در بازارهایی مانند ارز هستیم، به‌طوری که نرخ دلار در صرافی بانک‌ها تا کانال ۲۰ هزار تومان هم رسیده است. در مجموع این توافق از جنبه‌های مختلف مانند آزاد شدن بخشی از پول‌های بلوکه شده، فروکش کردن انتظارات جهشی، افزایش صادرات، کاهش هزینه نقل‌وانتقالات ارزی و تقویت حساب سرمایه به ثبات بازار ارز کمک و سمت عرضه آن را تقویت می‌کند که در روزهای اخیر روند کاهشی نرخ گویای آن است؛ بنابراین می‌توان چشم‌انداز کاهشی و ثبات بازار ارز را حداقل برای کوتاه‌مدت یا میان‌مدت متصور شد.

الزامات پیوند اقتصاد ایران با اقتصاد جهانی

کمیل طیبی، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با خبرآنلاین با تاکید بر اینکه ماهیت مذاکرات وین اثرات اقتصادی ایجاد می‌کند، گفت: در واقع بحث بر سر لغو تحریم‌ها است و این تحریم‌ها بر شاخص‌های اقتصادی مثل جریان مالی، سرمایه‌گذاری و صادرات اعمال شده است؛ بنابراین این مذاکرات باید یک عامل تشویقی برای جذب سرمایه‌گذاری و ایجاد بازارهای هدف صادراتی باشد. تحقق چنین هدفی امکان‌پذیر است و باید دیپلماسی سیاسی و دیپلماسی اقتصادی در کنار هم اجرا شوند. طیبی در پاسخ به این سوال که در شرایط کنونی توافق در وین تا چه میزان می‌تواند نرخ ارز را تحت تاثیر قرار دهد، گفت: نرخ ارز نمی‌تواند به کمتر از ۲۰ هزار تومان برسد، زیرا اقتصاد خود را با این شرایط تطبیق داده است. همین که ثباتی در بازار ارز به‌وجود بیاید کانال‌های اقتصادی نسبت به تطبیق و ثبات خود اقدام می‌کنند و در یک نقطه تعادلی قرار می‌گیریم. در این حالت اقتصاد هم برای تامین منابع ارزی و هم ثبت عرضه و تقاضا به تعادل دست پیدا می‌کند. وی افزود: باید توجه داشت که هزینه‌های تولید بسیاری از صنایع و بنگاه‌ها با ارز بالای ۲۰ هزار تومان تطبیق یافته و بعید است کاهش آنچنانی در نرخ‌ها رخ دهد. از سوی دیگر تعدیل نوسانات و ثباتی که به‌وجود آمده باعث کاهش ریسک سرمایه‌گذاری در اقتصاد کشور می‌شود و نقش بازارسازها و عوامل واسطه‌ای را در بازار ارز کمرنگ‌تر می‌کند. این اقتصاددان بیان کرد: اگر این توافقات به سرانجام خوبی برسد می‌توان انتظار داشت اقتصاد ایران در بلندمدت در شرایط عادی قرار گیرد و با پیوند با اقتصاد جهانی، توسعه صادرات، تجارت خدمات، جذب گردشگر، برقراری روابط بین‌بانکی اتفاق بیفتد و در نتیجه با حصول این شرایط در بلندمدت رشد اقتصادی کشور مثبت می‌شود. طیبی با اشاره به اینکه دستیابی به توافق در مذاکرات وین و اف‌ای‌تی‌اف لازم و ملزوم یکدیگر هستند، گفت: تا زمانی که ایران عضو اف‌ای‌تی‌اف نباشد یا به‌عبارت دیگر در لیست سیاه اف‌ای‌تی‌اف قرار داشته باشد، ارتباط با ایران برای تمامی طرف‌های تجاری و شرکای اقتصادی هزینه‌بر می‌شود. قرارگیری در لیست سیاه اف‌ای‌تی‌اف دست شرکت‌ها و سرمایه‌گذاران خارجی و به‌طور کلی مراکز مالی را می‌بندد. در این صورت حتی اگر تحریم‌ها لغو شود به‌دلیل خودتحریمی ناشی از نپیوستن به اف‌ای‌تی‌اف، نمی‌توانیم شرایطی نرمال داشته باشیم.

سخن پایانی...

رفع تحریم‌ها؛ این هدفی است که ایران از مذاکرات وین دنبال می‌کند و اعلام رسمی مقامات ایران نیز حاکی از آن است که گام‌هایی مثبت در این حوزه برداشته شده است. هرچند این نخستین باری نیست که ایران پای مذاکره با قدرت‌های جهانی می‌نشیند، اما نقطه کنونی، نقطه‌ای حساس از پس تشدید تحریم‌های امریکا علیه ایران تلقی می‌شود.

معرفی کتاب

سی سال سی گفتار

کتاب «سی سال سی گفتار» منتشر شد. این کتاب حاوی سخنرانی سی استاد برجسته ارتباطات و مدیریت ایران از جمله دکتر نطقی، دکتر معتمدنژاد، دکتر محسنیان‌راد، دکتر ساروخانی، دکتر ستاری‌فر، دکتر کمالی‌پور و.... است که توسط انجمن روابط عمومی ایران منتشر شده است.